

**2012 թ. ՄԱՅԻՄԻ 6-Ի
ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԴԻՏՈՐԴԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ**

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

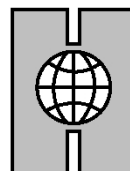
COUNTERPART
INTERNATIONAL

Զեկույցը տպագրվել է «2012 թ. խորհրդարանական
ընտրությունների նկատմամբ քաղաքացիական
վերահսկողության կարողությունների զարգացում»
ծրագրի շրջանակներում

Open Society Foundations
- Armenia

DEN NORSKE HELSINGFORSKOMITÉ
THE NORWEGIAN HELSINKI
COMMITTEE

Դիտորդական առաքելությունը և սույն տպագրությունը իրականացվել է Քաունթերփարթ ինթերնեշնլ Հայաստանի, Բաց հասարակության հիմնադրամներ - Հայաստանի և Նորվեգիայի Հելսինկյան կոմիտեի ֆինանսական աջակցությամբ:

Սույն զեկույցի մեջ արտահայտված տեսակետները, մեկնաբանություններն ու եզրակացությունները հեղինակներինն են և հնարավոր է, որ չհամապատասխանեն ֆինանսավորող կազմակերպությունների տեսակետներին:

Բովանդակություն

Բովանդակություն.....	7
I. Ներածություն.....	5
II. Ընտրական գործընթացի բարելավմանն ուղղված առաջարկություններ.....	10
III. Դիտորդական առաքելության մեթոդաբանությունը	13
IV. Ընտրական օրենսգրքի հետ կապված մտահոգություններ	16
V. Երկարաժամկետ դիտորդության արդյունքներ.....	23
VI. Երկարաժամկետ դիտորդության ընթացքում արձանագրված խախտումների վերաբերյալ գործողություններ.....	31
VII. Քվեարկության օրը կազմակերպական և տեխնիկական բնույթի խախտումների վերաբերյալ դիտարկումներ.....	36
VIII. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքի վերաբերյալ դիտարկումներ.....	43
IX. Ընտրական գործընթացի խախտումների վերաբերյալ դիտարկումներ	52
X. Քվեարկության օրը հայտնաբերված խախտումների վերաբերյալ կազմակերպության կողմից իրականացված գործողություններ	61
XI. Հավելվածներ.....	65

I. Ներածություն

2012 թ. մայիսի 6-ին կայացած ՀՀ Ազգային ժողովի հերթական ընտրություններում համամասնական ընտրակարգով մասնակցում էին 8 կուսակցություն և 1 կուսակցական դաշինք: Իսկ 41 մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրված էր 137 թեկնածու (*տե՛ս հավելված 1*): Համամասնական ընտրակարգով 5%-ի շեմը հատեցին 4 կուսակցություն և 1 կուսակցական դաշինք (*տե՛ս հավելված 2*): 2012 թ. խորհրդարանական ընտրությունների ընթացքում Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակը (այսուհետ՝ ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակ) դիտորդական առաքելություն իրականացրեց Երևան, Գյումրի, Վանաձոր և Իջևան քաղաքներում, ինչպես նաև Լոռու մարզի Վահագնի և Լեռնապատ համայնքներում:

2008 թ. փետրվարի նախագահական ընտրությունների հետ կապված մի շարք խնդիրներ այդպես էլ չլուծվեցին, որի հետևանքով չստեղծվեցին հերթական համապետական ընտրությունների արդար և ազատ անցկացման համար անհրաժեշտ նախապայմաններ: Այդ խնդիրներն են.

- ✓ քաղաքական իրավական գնահատական չտրվեց 2008 թ. մարտի 1-ից 20-ը արտակարգ դրության մասին ՀՀ նախագահի հրամանագրին, որն ընդունվել էր «Արտակարգ դրության մասին» ՀՀ օրենքի բացակայության պայմաններում և հանդիսանում էր ՀՀ սահմանադրության 55 հոդվածի 14-րդ կետի խախտում
- ✓ իրավական գնահատական չտրվեց և պատասխանատվության չենթարկվեցին խաղաղ ցուցարարների նկատմամբ իրավապահ մարմինների կողմից ուժի և բռնությունների գործադրումը 2008 թ. մարտի 1-ի առավոտյան՝ Ազատության հրապարակում և Երևանի կենտրոնական փողոցներում և 2008 թ. մարտի 1-ի երեկոյան՝ Մյասնիկյան հրապարակում և հարակից տարածքներում
- ✓ իրավական գնահատական չտրվեց և չքննարկվեց ՀՀ պաշտպանության նախարարի 0038 գաղտնի հրամանը, որի հիման վրա խաղաղ ցուցարարների նկատմամբ օգտագործվեցին զինված ուժերի ստորաբաժանումները
- ✓ չբացահայտվեցին 2008 թ. մարտի 1-ի երեկոյան 10 հոգու սպանության հանգամանքները, դրանց մեղավորները և հանցագործությունը և նրա կատարողները մնացին անպատիժ
- ✓ 2008 թ. նախագահական ընտրություններին հաջորդող հետընտրական ժամանակաշրջանում քաղաքական ընդդիմության ներկայացուցիչների նկատմամբ հետապնդումները, այդ թվում ձերբակալությունները, կալանքները և ազատազրկման վերաբերյալ դատավճիռներին չտրվեց իրավական գնահատական
- ✓ մինչև վերջ չկատարվեցին ԵԽԽՎ 1609, 1620, 1648, 1677 բանաձևերով սահմանված առաջարկությունները և պահանջները
- ✓ 2008 թ. նախագահական ընտրություններից հետո տասնյակ քաղաքական բանտարկյալներ բանտերից ազատվեցին ոչ թե արդար դատաքննության արդյունքում, այլ ներման և համաներման տարբեր որոշումներով, այսինքն չվերականգնվեց դատական իշխանության նկատմամբ քաղաքացիների վստահությունը

- ✓ պետական բոլոր հաստատությունների և հիմնարկների (կրթական, բժշկական հաստատությունների, թաղամասային հիմնարկների, գյուղապետարանների և այլն) ողջ ղեկավար կազմը և աշխատակիցների գերակշիռ մասը հանդիսանում էին իշխող կոալիցիայի՝ Հայաստանի հանրապետական կուսակցության, Բարգավաճ Հայաստան կուսակցության, և Օրինաց երկիր կուսակցության անդամները: Վարչական լծակների գերակշիռ մասը պատկանում էր Հայաստանի հանրապետական կուսակցությանը: Մի հանգամանք, որը հակասում է 1990 թ. Եվրոպայի անվտանգության ու համագործակցության խորհրդակցության (ԵԱՀԽ) մարդկային չափանիշի խորհրդատու Վոպենհագենի խորհրդակցության փաստաթղթում ամրագրված 5,4 սկզբունքին, ըստ որի պետությունը և քաղաքական կուսակցությունը չպետք է միաձուլվեն
- ✓ 2008 թ. նախագահական ընտրություններից հետո չվերականգնվեցին իրենց քաղաքական դիրքորոշման պատճառով աշխատանքից ապօրինի ազատված քաղաքացիների իրավունքները, որը հանդիսանում է 1990 թ. Վոպենհագենյան փաստաթղթի հիմնարար դրույթների խախտում՝ ազատ կամքի արտահայտման սահմանափակում
- ✓ Չապահովվեց ԵԽԽՎ 1620 բանաձևում ամրագրված և Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի կողմից կայացրած որոշումը՝ Ա1+ հեռուստաընկերության հեռուստատեսային հաղորդումների հեռարձակման վերսկսման պահանջի վերաբերյալ:

Նշված խնդիրների առկայությամբ և չլուծվածությամբ չստեղծվեցին անհրաժեշտ նախապայմաններ՝ ընտրությունների նկատմամբ քաղաքացիների վստահության բարձրացման և վախի մթնոլորտի հաղթահարման համար: Ավելին 2012 թ. մարտի 23-ին ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից արագ ընթացակարգով ընտրությունների նախօրեին ընդունվեց «Արտակարգ դրության իրավական ռեժիմի մասին» ՀՀ օրենքը, որը չնայած բազմաթիվ բողոքներին և քննադատություններին՝ այդ թվում Վենետիկի հանձնաժողովի քննադատություններին, թույլատրեց զինված ուժերի կիրառումը արտակարգ դրության ռեժիմի պայմաններում, նսեմացվեց խորհրդարանի վերահսկողության դերը արտակարգ դրության ռեժիմի ժամանակ, որն, ըստ էության, չէր կարող դրական ազդեցություն ունենալ առաջիկա ընտրությունների նկատմամբ քաղաքացիների վստահության վրա:

2012 թ. Ազգային ժողովի ընտրություններին նախորդած ժամանակաշրջանում այդպես էլ չլուծվեց կուսակցությունների ֆինանսական միջոցների թափանցիկության հարցը, որը բացասական ազդեցություն ունեցավ ոչ միայն քաղաքական կուսակցությունների նկատմամբ ընտրողների վստահության մակարդակի վրա, այլև մեծացրեց քաղաքական կոռուպցիայի ռիսկերը: 2011 թ. «Global Integrity» զեկույցում նշվում է Հայաստանի Հանրապետությունում կուսակցությունների և անհատ թեկնածուների ֆինանսավորման վերահսկողությունը չափազանց ցածր է: Ի դեպ ՀՀ նոր ընտրական օրենսգրքի վերաբերյալ 2011 թ. ապրիլի 20-ի եզրակացություններում Վենետիկի հանձնաժողովն առաջարկել է ընդլայնել քարոզչության համար թույլատրելի ծախսերի ցանկը՝ ներառելով «մարքեթինգի համար նախատեսված ծառայությունները, քարոզչական գրասենյակները, քարոզչության մարտավարության մշակման արտաքին օժանդակումը, ճամփորդական ծախսերը և ցանկացած այլ ծախս, որը կարող է

առաջանալ ընտրվելու ջանքերի ընթացքում», որը հնարավորություն կտար բարձրացնել կուսակցությունների և թեկնածուների ֆինանսական հաշվետվողականությունը: Սակայն Վենետիկի հանձնաժողովի կողմից առաջարկված այս դրույթը չներառվեց ընտրական օրենսգրքում:

Յուրաքանչյուր համապետական ընտրությունից առաջ ընտրական օրենսգրքում կատարվում են փոփոխություններ, որոնք սակայն, ինչպես ցույց է տվել փորձը, չեն հանդիսանում ազատ և արդար ընտրությունների բավարար երաշխիք:

Ըստ այդմ, մինչ ԱԺ ընտրությունների նախընտրական քարոզչության մեկնարկը՝ «ընտրությունների ընթացքում պատշաճ հասարակական կարգուկանոն հաստատելու, ընտրությունների բնականոն ընթացքն ապահովելու նպատակով» ՀՀ ոստիկանությունում ստեղծվեց օպերատիվ շտաբ, իսկ ընտրախախտումների վերաբերյալ հաղորդումների ընդունման, գրանցման և քննարկման նկատմամբ դատախազական հսկողություն իրականացնելու համար ՀՀ գլխավոր դատախազի հրամանով ստեղծվեց աշխատանքային խումբ:

Թե՛ նախընտրական շրջանում, թե՛ քվեարկության օրը Հայաստանի Հանրապետության տարբեր վայրերից ստացվում էին ընտրակաշառքների վերաբերյալ բազմաթիվ ահազանգեր, որը վկայում էր դրանց զանգվածային բնույթի մասին: Այնուամենայնիվ, ընտրակաշառքների նման զանգվածային տարածվածության դեպքում իրավապահ մարմինների կողմից հանրությանը չներկայացվեց դրանց կանխարգելման ուղղությամբ «օպերատիվ հետախուզության մասին» օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման արդյունավետությունը վկայող հաշվետվություն: Ավելին՝ ընտրական խախտումների վերաբերյալ հաղորդումների մեծամասնությունն անտեսվեց կամ քննվեց ընտրություններից հետո շատ ավելի ուշ, որն ըստ էության որևէ ազդեցություն չէր կարող ունենալ ընտրախախտումների կանխարգելման և ընտրությունների օրինականության տեսակետից: Ըստ էության իրավապահ մարմինների անհետևողականությամբ և ստացված հաղորդումների ոչ պատշաճ քննությամբ լեգիտիմացվեց զանգվածային ընտրակաշառքը, որը վկայում է իրավապահ մարմինների հրահանգավորված անգործության և միաժամանակ, ոչ պրոֆեսիոնալիզմի մասին:

Զանգվածային բնույթ կրեցին իշխող քաղաքական կուսակցությունների՝ ՀՀԿ, ԲՀԿ և ՕԵԿ կողմից նախընտրական բարեգործության դեպքերը, որոնք պատշաճ ուշադրության չարժանացան թե՛ իրավապահների, թե՛ հանձնաժողովների կողմից: 2012 թ. խորհրդարանական ընտրությունների ընթացքում գրանցվել են կեղծ բարեգործության բազմաթիվ դեպքեր: Ի դեպ, բարեգործությունների իրականացման կամ նման խոստման մասին տեղեկացրել են հենց նախընտրական շտաբերի ներկայացուցիչները, ինչը վկայում է այն մասին, որ կուսակցություններն իրենք չեն գիտակցում նման քայլերի անօրինականությունը կամ լիովին վստահ են, որ այդ գործողություններն անպատժելի են մնալու:

Նախընտրական շրջանում տարբեր կուսակցությունների և կազմակերպությունների կողմից եղան բազմաթիվ ահազանգեր, ընտրացուցակներում ընտրելու իրավունք ունեցող քաղաքացիների ուռճացված թվի, մեկ հասցեում հաշվառված մինչև 100 քաղաքացիների

վերաբերյալ: Ընտրացուցակներում անճշտությունների առկայության փաստը հերքել է միայն Հայաստանի հանրապետական կուսակցությունը: Այդպես էլ չբացատրվեց նախորդ համապետական ընտրությունների համեմատ ընտրողների թվի մեծացումը՝ հաշվի առնելով փաստացի բնակչության թվի նվազեցման հանգամանքը: Ավելին՝ չառանձնացվեցին հանրապետությունից բացակայող ընտրողների ցուցակները առկա ընտրողների ցուցակներից, որը հնարավորություն կտար վերահսկել և կանխել բացակա ընտրողների փոխարեն քվեարկելու դեպքերը: Մյուս կողմից՝ հանրապետությունից բացակայող ընտրողների ցուցակում ընդգրկվելու, սակայն հանրապետության տարածքից դուրս նրանց քվեարկության իրավունքից զրկելը վերստին չունեւ որևէ տրամաբանություն, որովհետև ընտրությանը մասնակցելու նրանց իրավունքը ճանաչված էր ընտրացուցակներում նրանց ընդգրկելու փաստով, բայց նրանց իրավունքի կիրառման հնարավորություն չտրվեց, այսինքն, տեղի ունեցավ ընտրողների իրավունքների սահմանափակում և խտրականության դրսևորում ըստ փաստացի բնակչության վայրի:

Իշխող Հայաստանի հանրապետական կուսակցության ներկայացուցիչների կողմից վարչական ռեսուրսների օգտագործման վերաբերյալ ահազանգերը վերաբերել են դահլիճների, շինությունների օգտագործմանը, որոնք մատչելի չեն եղել այլ թեկնածուների և կուսակցությունների համար: Վարչական լծակների կիրառմամբ բյուջետային հիմնարկների՝ կրթական և բժշկական հաստատությունների աշխատակիցներին, նաև աշակերտներին, ուսանողներին և մանկապարտեզների սաներին հարկադիր ստիպել են մասնակցել Հայաստանի հանրապետական կուսակցության հավաքներին: Բյուջետային հիմնարկների աշխատակիցներին ներգրավել են իշխող կուսակցության նախընտրական քարոզչության գործընթացին, իսկ քվեարկության օրը նրանց միջոցով իրականացվել է ընտրողների ուղղորդված տեղափոխություն ընտրական տեղամասեր և մասնակցություն քվեարկությանը: Դա դրսևորվել է նաև մի շարք տեղամասերում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահների կողմից բացակա ընտրողների վերաբերյալ տվյալների հաղորդման և բացակա ընտրողների «բերման ենթարկելու» փաստերով: Քվեարկության պրոցեսի վրա բացասական ազդեցություն է թողել նաև այն հանգամանքը, որ որպես տեղամասային հանձնաժողովի անդամներ հիմնականում ներգրավվում են տվյալ համայնքի վարչական մարմինների, դպրոցների թաղամասային հիմնարկների աշխատակիցներ, որոնք ճանաչում են տվյալ համայնքի ընտրողներին և ուղղակի ազդեցություն ունեն նրանց վրա:

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամները և նախագահները հիմնականում հայտարարել են, որ իրենք պատասխանատու չեն ընտրատեղամասից դուրս կատարվող գործողությունների համար՝ ըստ էության՝ անգործություն ցուցաբերելով քաղաքացիների դեպի տեղամաս ուղղորդված հոսքի, կուտակումների և տեղամասի հարակից տարածքում քարոզչության դեպքերի կանխարգելման ուղղությամբ: Ի դեպ, ընտրական տեղամասի հարակից տարածքում ընտրողների ուղղորդված հոսքի, բերման ենթարկելու, կուտակումների ուղղությամբ փաստերը անուշադրության են մատնվել նաև տեղամասում գտնվող ոստիկանների կողմից:

Քվեարկության օրը՝ հատկապես առավոտյան ժամերին, ընտրական տեղամասերից ստացվեցին բազմաթիվ ահազանգեր, անձնագրի մեջ դրվող կնիքի թանաքի ժամկետից՝ 12 ժամից շուտ անհետացման մասին: Ըստ նոր ընտրական օրենսգրքի նախատեսվում էր, որ

Թանաքը պետք է ցնդեր քվեարկելուց առնվազն 12 ժամ հետո, որպեսզի բացառվեր կրկնաքվեարկությունը: Թանաքի ժամկետից շուտ անհետացման փաստը արդեն իսկ մեծացրեց քվեարկության պրոցեսի նկատմամբ անվստահությունը, քանի որ մեծացավ նաև կրկնաքվեարկության հնարավորությունը բացակա քվեարկողների փոխարեն:

Քվեարկության արդյունքների ամփոփման ժամանակ տարբեր տեղամասերում հայտնաբերվեցին մեծ քանակությամբ դատարկ ծրարներ, որը վկայում է, որ ընտրությունների ընթացքում «կարուսելը» լայն կիրառում է ունեցել (այսինքն՝ դատարկ քվեաթերթիկը դուրս է բերվել տեղամասից և ներս է բերվել արդեն քվեարկած), այդպիսով անմիջականորեն կանխորոշվել է անձի քվեարկության արդյունքը՝ խախտելով նրա կամքի ազատ արտահայտման իրավունքը:

Կարող ենք արձանագրել, որ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովները չնայած բազմակուսակցական կազմին, շատ քիչ բացառություններով դրսևորում էին միակուսակցական վարքագիծ, միաժամանակ հանձնաժողովները տրամադրված չէին ընտրախախտումները կանխելուն և խախտումները որոշ դեպքերում վերացվում էին միայն դիտորդների կողմից բազմաթիվ ահազանգերի արդյունքում: Մտահոգիչ է, տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների նախագահների և անդամների ոչ պատշաճ իրազեկվածությունը ընտրական օրենսգրքի վերաբերյալ:

Այսպիսով, ելնելով վերը շարադրվածից, ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը գտնում է՝

- ✓ 2012 թ. մայիսի 6-ի ԱԺ ընտրությունները չեն եղել ազատ և արդար
- ✓ վերը նշված գործոնները բացասաբար են ազդել ընտրության արդյունքների վրա:
- ✓ ընտրության արդյունքները չեն արտահայտում ընտրողների ակնկալիքները
- ✓ այս ընտրություններում ավելի խորացավ ընտրողների անվստահությունը և հիասթափությունը ընտրական գործընթացի նկատմամբ:

II. Ընտրական գործընթացի բարելավմանն ուղղված առաջարկություններ

2011 թ. ընդունվել է ՀՀ ընտրական նոր օրենսգիրքը, որն էականորեն տարբերվում է հին օրենսգրքից: Սույն զեկույցում կազմակերպության կողմից ներկայացվում են նոր օրենսդրության հետ կապված կազմակերպության մտահոգությունները, ինչպես նաև դիտարկված տեղամասերում արձանագրված թերացումները: Դրանց վերլուծության հիման վրա կազմակերպությունը ներկայացնում է մի շարք առաջարկություններով, որոնք ներկայացվում են ստորև.

1. Դիտորդական առաքելության կարգավորման վերաբերյալ օրենսդրական առաջարկություններ

Սույն զեկույցի IV գլխի 3. կետում ներկայացվում է դիտորդական առաքելության նկատմամբ անհարկի սահմանափակումների առկայության խնդիրը, մասնավորապես՝ դիտորդական առաքելություն իրականացնելու համար համապատասխան մասնագիտացված դասընթաց անցնելու և որակավորման քննություն հանձնելու պահանջը, ինչպես նաև այն դրույթը, որ «դիտորդի կողմից որևէ թեկնածուի, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող որևէ կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի աջակցելու դեպքում ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը իրավունք ունի կազմակերպությանը զրկելու դիտորդական առաքելություն իրականացնելու իրավունքից» (*տե՛ս ՀՀ ԸՕ 30-րդ հոդվածի 5-րդ մասը*):

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը գտնում է, որ սույն դրույթները խոցելի են դարձնում դիտորդական առաքելությունը և կարող են տարաբնույթ կամայականությունների տեղիք տալ: Հաշվի առնելով դիտորդի իրավունքների խիստ սահմանափակ լինելը՝ ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակն առաջարկում է.

- ✓ վերացնել դիտորդական առաքելություն իրականացնելու համար որակավորման քննություն հանձնելու պահանջը՝ և դիտորդական առաքելություն իրականացնելու հավատարմագիր տրամադրել կազմակերպությանը՝ հիմնվելով կազմակերպության կանոնադրական նպատակների համապատասխանության վրա
- ✓ ընթացք տալ դիտորդների կողմից արձանագրված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ դիմումներին և վերացնել խախտումը անկախ նրանից, թե ում սուբյեկտիվ իրավունքն է խախտված, և թե ով է դիմում այն վերացնելու պահանջով
- ✓ սահմանել, որ դիտորդական առաքելություն իրականացնող կազմակերպությունն ինքն է պատասխանատու որակյալ և անաչառ դիտորդների ներգրավման համար, և կազմակերպությունն ինքը պետք է պատասխանատու լինի դիտորդական առաքելության պատշաճ և օբյեկտիվ կատարման համար: Ըստ այդմ, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը կարող է վարչական տույժեր սահմանել առանձին դիտորդների կողմից դիտորդական առաքելության անաչառության սկզբունքը խախտելու զանցանքի համար:

2. Վատ վարչարարության վերացման վերաբերյալ օրենսդրական առաջարկություններ

Հաշվի առնելով սույն զեկույցի IV գլխի 4. կետում ներկայացված մտահոգությունները և դիտարկված տեղամասերում արձանագրված խնդիրները՝ ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակն առաջարկում է՝

- ✓ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների բոլոր անդամների համար կազմակերպել ինտենսիվ և երկարատև մասնագիտական դասընթացներ՝ ընտրական օրենսգրքի պահանջներին և ընտրական գործընթացի առանձնահատկություններին լիարժեք տիրապետելու համար
- ✓ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներում ներգրավել տվյալ համայնքում չբնակվող անդամների՝ քվեարկության գործընթացի անօրինական կառավարելիությունը նվազեցնելու և ընտրական գործընթացի օբյեկտիվությունն ու պրոֆեսիոնալիզմը բարձրացնելու նպատակով
- ✓ հստակեցնել տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամների գործառույթների փոփոխման կարգը և պրակտիկայի համապատասխանությունը օրենքի պահանջներին:

3. Քվեարկության արդյունքների ամփոփման նիստի հետ կապված անորոշության վերացմանն ուղղված առաջարկություններ

Նշելով քվեարկության արդյունքների ամփոփման գործընթացին ներկա գտնվելու իրավունք ունեցող անձանց շրջանակը՝ ընտրական օրենսգրքը, այնուամենայնիվ, չի հստակեցնում տեղամասի փակվելուց հետո տեղամաս ելումուտի գործընթացը: Այդ պատճառով կազմակերպությունն առաջարկում է.

- ✓ լրացնել օրենսդրական բացը և հստակեցնել, թե քվեարկության արդյունքների հաշվարկի և ամփոփման ընթացքում ներկա գտնվող անձինք երբ և ինչպես կարող են մուտք գործել ընտրատեղամաս:

4. Քվեաթերթիկներում «Բոլորին դեմ եմ» տողի ներառման վերաբերյալ առաջարկություն

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը գտնում է, որ քվեաթերթիկում «Բոլորին դեմ եմ» տողի բացակայությունը բազմաթեկնաձու ընտրություններում սահմանափակում է քաղաքացիների կողմից երկրի իշխանությունը ձևավորելու սահմանադրական իրավունքը: Այդ իսկ պատճառով կազմակերպությունը դիմել է ՀՀ սահմանադրական դատարան՝ վիճարկելով «Բոլորին դեմ եմ» տողի բացակայության սահմանադրականությունը: ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակն առաջարկում է.

- ✓ «Բոլորին դեմ եմ» տողը ներառել բոլոր տեղական և համապետական ընտրությունների քվեաթերթիկներում՝ անկախ ներկայացված թեկնածուների քանակից և վերանայել քվեարկության արդյունքների ամփոփման կարգը՝ «Բոլորին դեմ եմ» ընտրությունը համարելով լիովին վավեր:

5. Ընտրացուցակների և ընտրական իրավունքի վերաբերյալ առաջարկություններ

Սույն զեկույցի IV գլխի 3. կետում ներկայացվում է ընտրացուցակների կազմման և քվեարկության թույլատրման կարգը, որն ըստ էության խտրական վերաբերմունք է ցուցաբերում ընտրողների նկատմամբ և կարող է չարաշահումների պատճառ դառնալ: Ելնելով ներկայացված մտահոգություններից՝ ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակն առաջարկում է.

- ✓ ընտրողների ցուցակները կազմելիս՝ բացակա ընտրողների համար կազմել առանձին ցուցակ, և հնարավորություն տալ այդ քաղաքացիներին քվեարկությանը մասնակցել այն նույն կարգով, որը նախատեսված է դիվանագիտական ներկայացուցիչների աշխատակիցների և նրանց ընտանիքի անդամների, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված իրավաբանական անձանց (անկախ սեփականության ձևից) արտասահմանում տեղակայված ներկայացուցչությունների աշխատակիցների քվեարկության համար, ինչպես նաև այդ առանձին ցուցակը հրապարակել քաղաքացիների գրանցման վայրի համապատասխան տեղամասում
- ✓ զինվորականների ընտրացուցակներն առանձին և գաղտնի պահելու փոխարեն դրանք դիսպերսել ընդհանուր ցուցակում՝ այդպիսով նվազեցնելով լրացուցիչ ցուցակներով բազմակի քվեարկության դեպքերը
- ✓ ընտրություններից հետո հրապարակել ընտրացուցակները՝ հնարավորություն ընձեռելով տեսնելու ընտրությունների մասնակցության իրական պատկերը:

III. Դիտորդական առաքելության մեթոդաբանությունը

Կարևորելով ազատ, արդար և թափանցիկ ընտրությունների դերը՝ որպես ժողովրդավարության կարևորագույն նախապայմաններից մեկը՝ Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակն արդեն երկար տարիներ իրականացնում է ընտրությունների դիտարկումներ ՀՀ տարածքում:

«2012 թ. խորհրդարանական ընտրությունների նկատմամբ քաղաքացիական վերահսկողության կարողությունների զարգացում» ծրագիրը ևս մեկ քայլ էր՝ ապահովելու քաղաքացիական վերահսկողություն ժողովրդավարական գործընթացների նկատմամբ՝ ազատ, արդար և թափանցիկ ընտրություններին նպաստելու նպատակով, ինչպես նաև գնահատելու ընտրությունների համապատասխանությունը եվրոպական չափանիշներին: Ծրագիրն իրականացվել է Քաունթերփարթ ինթերնեշնլ Հայաստանի, Բաց հասարակության հիմնադրամներ-Հայաստանի և Նորվեգիայի Հելսինկյան կոմիտեի ֆինանսական աջակցությամբ: 2012 թ. մայիսի 6-ի խորհրդարանական ընտրությունների ընթացքում դիտորդական առաքելության նպատակն էր իրականացնել.

- ✓ ընտրական իրավունքների խախտումների կանխարգելում
- ✓ խախտված ընտրական իրավունքների վերականգնմանն ուղղված աշխատանքներ
- ✓ ընտրական գործընթացներում քրեորեն հետապնդելի գործողությունների բացահայտում և բողոքարկում իրավապահ մարմիններին
- ✓ դիտորդական առաքելության իրականացման մեխանիզմների կատարելագործում
- ✓ դիտորդական առաքելության՝ որպես ընտրական գործընթացների նկատմամբ քաղաքացիական վերահսկողության ինստիտուտի ընդլայնում
- ✓ ընտրական օրենսգրքի թերությունների բացահայտում
- ✓ բացահայտված ընտրական խախտումների բացառման և կանխարգելման վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում

Այս նպատակով կազմակերպությունն իրականացրել է երկարաժամկետ դիտորդություն Վանաձոր քաղաքում նախընտրական քարոզչության ընթացքում՝ 2012 թ. ապրիլի 8-ից մայիսի 5-ն ընկած ժամանակահատվածում՝ 10 դիտորդների միջոցով: Երկարաժամկետ դիտորդության նպատակն էր՝ ուսումնասիրել ընտրական օրենսգրքով սահմանված մեծամասնական համակարգով առաջադրված թեկնածուների և կուսակցությունների հավասար հնարավորությունների իրավունքի իրականացումը նախընտրական քարոզչության ընթացքում: Երկարաժամկետ դիտորդությունն իրականացվել է հարցազրույցների և դիտարկումների միջոցով:

2012 թ. ապրիլի 8-ից մինչև 2012 թ. մայիսի 5-ը կազմակերպության դիտորդների կողմից լրացվել է ԱԺ ընտրությունների նախընտրական քարոզչության 77 դիտարկման քարտ (*տե՛ս հավելված 3*), որից՝

- ✓ հարցազրույց է իրականացվել նախընտրական քարոզչություն իրականացնող 6 թեկնածուների հետ

- ✓ դիտարկվել է նախընտրական քարոզչություն իրականացնող թեկնածուի 28 հանդիպում ընտրողների հետ
- ✓ դիտարկվել է նախընտրական քարոզչություն իրականացնող կուսակցության 12 հանդիպում ընտրողների հետ
- ✓ հարցազրույց է իրականացվել նախընտրական քարոզչություն իրականացնող թեկնածուների 6 նախընտրական շտաբի ղեկավարի /աշխատակցի հետ
- ✓ հարցազրույց է իրականացվել նախընտրական քարոզչություն իրականացնող կուսակցության 25 նախընտրական շտաբի ղեկավարի /աշխատակցի հետ:

Յուրաքանչյուր հարցազրույցի և հանդիպման վերաբերյալ լրացվել է դիտարկման քարտ, որի արդյունքները կներկայացվեն հաջորդիվ: Դիտարկման ընթացքում արձանագրած մի շարք փաստերի առնչությամբ կազմակերպությունը գրություններ է ուղարկել համապատասխան մարմիններին՝ պարզելու այդ փաստերի օրինականությունը: Մասնավորապես կազմակերպության կողմից ուղարկվել է 9 տեղեկատվական հարցում և 4 դիմում-բողոք, բոլոր գրություններին ստացվել է լիարժեք պատասխան, իսկ քարոզչական նյութերի վերաբերյալ դիմում-բողոքները քննարկվել են: Տրանսպորտային միջոցներում քարոզչական նյութերի առկայության վերաբերյալ բողոքը բավարարվել է, սակայն խախտումները վերացվել են միայն Սպիտակ քաղաքում:

Կարճաժամկետ դիտորդական առաքելության իրականացման համար դիմել է 150 քաղաքացի, որոնցից 18-ը ունեին դիտորդական վկայական: Դիտորդական առաքելության իրականացման համար ընտրվել է 119 թեկնածու, որոնցից 113-ի միջոցով նախատեսվում էր դիտորդական առաքելություն իրականացնել Հայաստանի 4 քաղաքային համայնքներում: Կարճաժամկետ դիտորդության նախապատրաստական փուլում 16 դիտորդ չի մասնակցել որակավորման քննությանը, նրանցից 4-ը հրաժարվել են դիտորդական առաքելությունից 2012 թ. ապրիլի 12-ին Գյումրիում գրանցված սպանությունից հետո, իսկ մյուս 12-ը հրաժարվել են ադրբեջանական ֆիլմերի ցուցադրման դեմ 2012 թ. ապրիլի 16-ին տեղի ունեցած բողոքի ակցիայից և ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի նկատմամբ հարձակումից հետո: Դիտորդական վկայական ստացածներից 7-ը անհայտ պատճառներով հրաժարվել են դիտորդական առաքելություն իրականացնելուց: Եվս 5 դիտորդ դիտորդական առաքելությունից հրաժարվել է քվեարկության օրը: Արդյունքում՝ 2012 թ. մայիսի 6-ին 91 կարճաժամկետ դիտորդ դիտորդություն է իրականացրել Երևան քաղաքի Մալաթիա-Սեբաստիա թիվ 7 ընտրատարածքի, ինչպես նաև Իջևան, Գյումրի, Վանաձոր քաղաքների և Լոռու մարզի Վահագնի և Լեռնապատ գյուղերի թվով 64 ընտրատեղամասերում (տե՛ս հավելված 4): Կազմակերպության շրջիկ դիտորդները դիտարկել են նաև այլ տեղամասեր և տեղամասերի հարակից տարածքներ:

Կարճաժամկետ դիտորդությունն իրականացվել է միասնական դիտարկման քարտերի միջոցով, որոնք առաջին անգամ որպես միասնական գործիք մշակվել և կիրառվել են 2012 թ. մայիսի 6-ի խորհրդարանական ընտրությունները դիտարկող մի շարք հասարակական կազմակերպությունների կողմից: Դիտարկման քարտի միջոցով հավաքագրվել է տեղեկատվություն քվեարկության գործընթացի ամբողջ ընթացքի վերաբերյալ՝ 2012 թ. մայիսի 6-ի ժամը 7:00-ից մինչև ամփոփիչ արձանագրությունների կազմման պահը (տե՛ս հավելված 5):

Դիտարկման քարտ լրացվել է դիտարկված տեղամասերից 63-ում: Դիտարկման քարտերի տվյալներն ամփոփված են սույն զեկույցի VII, VIII և IX գլուխներում:

Դիտորդական առաքելության իրականացման ընթացքում կարևոր մեթոդ է եղել նաև քաղաքացիների կամ դիտորդների կողմից ընտրախախտումների վերաբերյալ ահազանգերի հիման վրա կազմակերպության կողմից իրականացվել է արագ արձագանքում և գրությունների հղումը պատկան մարմիններին: Քվեարկության օրը կազմակերպությունը խախտումը վերացնելու վերաբերյալ 9 դիմում է ուղարկել, որից 4-ի դեպքում մինչ օրս պատասխան չի ստացվել: Ներկայացվել է նաև 4 հաղորդում խախտման վերաբերյալ, որոնց վերաբերյալ ստացվել է պատասխան: Ընտրակաշառքների վերաբերյալ ստացված բոլոր ահազանգերի դեպքում կազմակերպության դիտորդները այցելել են նշված վայր, որոշ դեպքերում հնարավոր է եղել տեսագրել կամ լուսանկարել քաղաքացիների կազմակերպված, ակտիվ հոսքը նախընտրական շտաբեր:

IV. Ընտրական օրենսգրքի հետ կապված մտահոգություններ

2011 թ. մայիսին ընդունվել և 2011 թ. հունիսին ուժի մեջ է մտել ՀՀ ընտրական նոր օրենսգրքը, որն էականորեն տարբերվում է հին օրենսգրքից: 2012 թ. մայիսի 6-ի ընտրությունների ժամանակ նոր ընտրական օրենսգրքի կիրարկման արդյունքում պարզվել է, որ օրենսդրությունն իր մեջ ներառում է մի շարք թերություններ և բացեր, որոնք սահմանափակում են ընտրական գործընթացին մասնակցող անձանց իրավունքները: Ստորև ներկայացնում ենք կազմակերպության կողմից արձանագրված մի շարք մտահոգություններ:

1. Օրենսդրության սահմանափակումներ՝ կապված դիտորդական առաքելության հետ

Չնայած որոշ բարեփոխումներին՝ նոր օրենսդրությամբ մի շարք սահմանափակումներ են դրվել դիտորդական առաքելության իրականացման վրա: Մասնավորապես, նախկին օրենսդրությունը սահմանում էր մի նորմ, համաձայն որի՝ դիտորդը և զանգվածային լրատվության միջոցների ներկայացուցիչը չէին կարող պատասխանատվության ենթարկվել ընտրությունների ընթացքի և արդյունքների ամփոփման վերաբերյալ իրենց հայտնած կարծիքի համար, սակայն 2011 թ. փոփոխությունների արդյունքում վերը նշված նորմը ընդհանրապես հանվել է:

ՀՀ ընտրական նոր օրենսգրքով նաև սահմանափակվել է դիտորդական առաքելություն իրականացնող հասարակական կազմակերպությունների մի շարք իրավունքներ՝ մասնավորապես դիտորդները ընտրական հանձնաժողովների նիստերին, իսկ քվեարկության ընթացքում նաև քվեարկության սենյակում կարող են ներկա գտնվել, եթե ստուգարքի արդյունքում ստացել են ընտրական հանձնաժողովում ընդգրկվելու որակավորման վկայական կամ դիտորդական առաքելություն իրականացնելու վկայական (*տե՛ս ՀՀ ԸՕ 31-րդ հոդվածի 1-ի մասի 1-ին կետը*):

ՀՀ ընտրական օրենսգրքի համաձայն՝ դիտորդն իրավունք չունի միջամտելու ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքներին, սակայն իրավունք ունի դիտարկումներ կատարելու և իր առաջարկությունները ներկայացնելու հանձնաժողովի նախագահին (*տե՛ս ՀՀ ԸՕ 31-րդ հոդվածի 3-րդ կետը*): Հետևաբար, դիտորդական առաքելության իրականացման համար սահմանված սահմանափակ իրավունքների առկայության դեպքում անհրաժեշտություն չկա օրենսդրությանը տիրապետել այնքանով, որքանով հանձնաժողովի անդամները, կամ դիտորդական առաքելություն իրականացնելու համար անցնել համապատասխան մասնագիտացված դասընթաց և հանձնել որակավորման քննություն՝ ընտրական գործընթացին որպես դիտորդ մասնակցելու իրավունքի ձեռքբերման համար: Ի վերջո, այս պահանջով սահմանափակվում է նաև քաղաքացու կողմից իշխանության նկատմամբ քաղաքացիական վերահսկողության իրականացման հնարավորությունը: ՀՀ յուրաքանչյուր քաղաքացի պետք է, առանց որոշակի մասնագիտական գիտելիքների տիրապետելու պահանջի, հնարավորություն ունենա վերահսկելու իր երկրում իրականացվող ժողովրդավարական գործընթացները, որի իրավունքը նրան տալիս է ՀՀ Սահմանադրությունը, և որն ամրագրված է ՀՀ միջազգային պարտավորություններում: Ի դեպ, սույն դրույթի վերաբերյալ մտահոգություն է ներկայացվել նաև Վենետիկի հանձնաժողովի կողմից, որը մասնավորապես նշում է. «ԵԱՀԿ/ԺՀՄԻԳ-ը և Վենետիկի հանձնաժողովը մտահոգված են ցանկացած իրավական դրույթով, որը կարող է

վերաբերել թափանցիկության սահմանափակմանը՝ սահմանափակելով պոտենցիալ դիտորդների թիվը: ԵԱՀԿ/ԺՀՄԻԳ-ը և Վենետիկի հանձնաժողովը առաջարկում են, որ այս դրույթը այնպես ուղղվի, որ դասընթացները հանձնվեն դիտորդ կազմակերպությունների պատասխանատվությանը»:

ՀՀ ընտրական օրենսգրքի մեկ այլ դրույթով սահմանափակվում է խախտումների բողոքարկման հնարավորությունը: ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 46-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝

ընտրական հանձնաժողովի որոշումները, գործողությունները (անգործությունը) կարող է բողոքարկել՝

- 1) յուրաքանչյուր ոք, եթե գտնում է, որ խախտվել կամ կարող է խախտվել իր սուբյեկտիվ ընտրական իրավունքը
- 2) վստահված անձը, եթե գտնում է, որ խախտվել են վստահված անձի կամ իր վստահորդի՝ ընտրական օրենսգրքով սահմանված իրավունքները
- 3) դիտորդը, եթե գտնում է, որ խախտվել են դիտորդի՝ ընտրական օրենսգրքով սահմանված իրավունքները
- 4) հանձնաժողովի անդամը, եթե գտնում է, որ ստորադաս հանձնաժողովը կամ հանձնաժողովը, որի անդամն է ինքը, խախտել է իր կամ այլ անձանց՝ ընտրական օրենսգրքով սահմանված որևէ իրավունք:

Վերը նշված իրավանորմն իր բնույթով սահմանափակում է ընտրական հանձնաժողովի անդամների գործողությունները բողոքարկելու հնարավորությունը այնքանով, որքանով չի խախտվել անձի սուբյեկտիվ իրավունքը: Այսինքն դիտորդը, որը արձանագրում է, որ հանձնաժողովի անդամների գործողությունների հետևանքով խախտվում է որևէ մեկի իրավունքը (ընտրող, ՁԼՄ ներկայացուցիչ, վստահված անձ), չի կարող բողոքարկել, իսկ բողոքարկման արդյունքում ստանում է մերժում, քանի որ չի խախտվել իր սուբյեկտիվ իրավունքը: Այնինչ խախտումները վերացնելու վերաբերյալ բողոքներ ներկայացելու համար չի կարող սահմանափակում դրվել, քանի որ յուրաքանչյուր արարք, որը խախտում է հանդիսանում, պետք է համապատասխան պատասխանատվություն նախատեսի, անկախ այն բանից, թե ում կողմից է այն արձանագրվում և հաղորդվում: Այս սահմանափակումն անընդունելի է հատկապես հաշվի անելով այն հանգամանքը, որ նոր օրենսդրությունը հնարավորություն է տալիս նկարահանել քվեարկության ողջ ընթացքը, բացի ստորագրած ընտրացուցակներից և քվեախցիկներից, հետևաբար քվեասենյակում գտնվելու իրավունք ունեցող ցանկացած անձ, որն արձանագրել է խախտումը և ունի համապատասխան ապացույց պետք է հնարավորություն ունենա դիմելու՝ խախտումը վերացնելու պահանջով:

Դիտորդական առաքելություն իրականացնող կազմակերպությունների նկատմամբ օրենսդրի կողմից անհամաչափ սահմանափակում մտցվեց նաև այն մասին, թե «դիտորդի կողմից որևէ թեկնածուի, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող որևէ կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի աջակցելու դեպքում ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը իրավունք ունի կազմակերպությանը զրկելու դիտորդական առաքելություն իրականացնելու իրավունքից» (տե՛ս ՀՀ ԸՕ 30-րդ հոդվածի 5-րդ մասը): Մեկ

դիտորդի գոծողությունների պատճառով կազմակերպությանը դիտորդական առաքելություն իրականացնելու իրավունքից զրկելու նորմի վերաբերյալ կարելի է փաստել, որ այն սահմանափակում է հասարակական կազմակերպությունների կողմից քաղաքացիական վերահսկողության հնարավորությունը, որն էլ իր հերթին կարող է հանգեցնել ոչ արդար և թափանցիկ ընտրությունների անցկացման:

Այնուամենայնիվ պետք է նշել, որ նույն օրենսդրությունը միատեսակ մոտեցում չի ցուցաբերում վստահված անձանց և հանձնաժողովների անդամների նկատմամբ, այսինքն հանձնաժողովի մեկ անդամի կամ վստահված անձի կողմնակալության կամ թերացման դեպքում, այն կուսակցությունը, որի անդամ է հանձնաժողովի տվյալ անդամը կամ վստահված անձը, չի զրկվում հանձնաժողովում անդամ ունենալու իրավունքից: Մինչդեռ, դիտորդների կողմից նկատվել է, որ հանձնաժողովների անդամները՝ անկախ կուսակցական բաշխվածությանը, միատեսակ վարքագիծ են ցուցաբերել և որպես կանոն ներկայացրել են Հայաստանի հանրապետական կուսակցության շահերը:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակն արձանագրում է, որ օրենսդրությունը խտրական վերաբերմունք է ցուցաբերում դիտորդական առաքելության նկատմամբ՝ դիտորդական առաքելություն իրականացնող կազմակերպությունների նկատմամբ տարբեր սահմանափակումներ մտցնելով:

Ի դեպ, կազմակերպության դիտորդական առաքելության իրականացման ընթացքում դիտորդների կողմից արձանագրվել են բազմաթիվ դեպքեր, երբ տարբեր կազմակերպությունների դիտորդի անվան տակ եղել են ծպտված կուսակցականներ (հիմնականում Հայաստանի հանրապետական և Բարգավաճ Հայաստան կուսակցություններից), որը սակայն անտեսվել է տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների կողմից: Մասնավորապես՝ Երևան քաղաքի թիվ 7/16 տեղամասում «Հաղթանակի զավակը»-ի դիտորդ Ս. Ս.-ն ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդին տեղեկացրել է, որ իրականում ներկայացնում է Բարգավաճ Հայաստան կուսակցությունը և չի ցանկացել բարձրաձայնել: Իսկ թիվ 7/10 տեղամասում դիտորդի արձանագրմամբ միաժամանակ գտնվել են 5 կամ ավելի ԲՀԿ կուսակցականներ, որոնք հանդես են եկել որպես դիտորդ/լրագրող «Կենտրոն» ՀԸ-ից, «Maxinfo» լր. գործակալությունից, «Համաչափ զարգ. հանուն զարգ.» ՀԿ-ից և այլ կազմակերպություններից:

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը տեղեկացել է նաև, որ Վանաձոր քաղաքում «Ընտրությունը քոնն է» կազմակերպության դիտորդները հավաքագրվել են Լոռու մարզպետարանի աշխատակիցների կողմից: Ըստ կազմակերպության ստացած տեղեկության՝ յուրաքանչյուր դպրոցից հավաքագրվել է 3 ուսուցիչ, որոնց հստակ հրահանգ է տրվել՝ «աշխատել ՀՀԿ-ի օգտին» և անտեսել խախտումները:

Երևան քաղաքի թիվ 7/20 տեղամասում «Էրեբունի» ՀԿ-ի դիտորդ Ա. Հ.-ն հայտնել է ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդին, որ «պետք է ապահովի իր ցուցակը, նոր հերթափոխը հանձնի»: Դիտորդի այն հարցին, թե ինչ ցուցակի մասին է խոսքը, պատասխանել է, որ խոսքը իր ներկայացրած ընտրող անձանց ցուցակի մասին է:

Ըստ էության այս կազմակերպությունների կողմնակալ գործունեությունը վարկաբեկում է դիտորդական ինստիտուտն ու օբյեկտիվ դիտորդական առաքելություն իրականացնող

կազմակերպություններին: Սակայն ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը գտնում է, որ հասարակական կազմակերպությունները պետք է անձամբ վերահսկեն իրենց գործունեությունը ու էթիկական սկզբունքները, ինչպես նաև սահմանեն ներքին պատասխանատվության մեխանիզմներ ու չափանիշներ դիտորդների ընտրության համար, իսկ այդ գործառնությունը թերանալու դեպքում կարող են վարչական տույժի ենթարկվել, այլ ոչ թե զրկվել դիտորդական առաքելություն իրականացնելու հնարավորությունից: Այսինքն ընտրական օրենսգիրքը պետք է ապահովի հավասար հնարավորություններ դիտորդական առաքելություն իրականացնող կազմակերպությունների և հանձնաժողովի անդամ տրամադրող քաղաքական կուսակցությունների համար, իսկ դիտորդական կազմակերպություններն իրենք պետք է առավելագույնս օբյեկտիվ ու անաչառ լինեն իրենց դիտորդական առաքելության իրականացման ընթացքում՝ ելնելով հասարակական շահի և քաղաքացիական վերահսկողության ապահովման սկզբունքից:

2. Քվեաթերթիկներում «Բոլորին դեմ եմ» տողի ներառման անհրաժեշտությունը

ՀՀ Սահմանադրությամբ և ՀՀ ընտրական օրենսգրքով սահմանվում է, որ Հայաստանի Հանրապետությունում իշխանությունը պատկանում է ժողովրդին, որն իր իշխանությունն իրականացնում է ազատ ընտրությունների և հանրաքվեների միջոցով՝ ընդհանուր, հավասար, ուղղակի ընտրական իրավունքի հիման վրա, որի պարագայում, թե՛ օրենսդրական մակարդակում, թե՛ իրավակիրառման պրակտիկայում ստեղծվել է այնպիսի մի իրավիճակ, որ մի դեպքում ընտրողները կարող են իրենց կամքն արտահայտել, իսկ մյուս դեպքում քվեաթերթիկի միջոցով սահմանափակված է ընտրողների կամքի արտահայտումը:

Վերը ներկայացված իրավիճակն է ստեղծվում այն բոլոր դեպքերում, երբ Հանրապետության նախագահի, Ազգային ժողովի, տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններին մասնակցում են մեկից ավելի թեկնածուներ կամ կուսակցություններ: Այն դեպքերում, երբ ընտրություններին մասնակցում է միայն մեկ թեկնածու ընտրողները կարող են դեմ քվեարկել այդ թեկնածուին՝ այդպիսով արտահայտելով իրենց բացասական դիրքորոշումը տվյալ թեկնածուի վերաբերյալ: Իսկ մեկից ավելի թեկնածուների առկայության դեպքում, ընտրողները հնարավորություն ունեն ընտրել միայն ընտրություններին մասնակցող թեկնածուներից կամ կուսակցություններից մեկին, այսինքն՝ կողմ քվեարկել քվեաթերթիկում ներկայացված թեկնածուներից կամ կուսակցություններից մեկի օգտին, հակառակ դեպքում քվեաթերթիկը համարվում է անվավեր և չի ազդում քվեարկության արդյունքների վրա: Այլ կերպ ասած՝ բացասական դիրքորոշումը քվեաթերթիկում ներկայացված թեկնածուների նկատմամբ, որը նույնպես իշխանության իրականացման մեխանիզմ պետք է հանդիսանա, այս դեպքում չի ընդունվում, և քաղաքացին զրկվում է իր իշխանությունն իրականացնելու լեզիտիմ հնարավորությունից:

2012 թ. մայիսի 6-ի ընտրություններում արձանագրվել է անվավեր քվեաթերթիկների բարձր թիվ՝ մասնավորապես Երևան քաղաքում դիտարկված 32 տեղամասերում միջինը 4,1 % քվեաթերթիկ անվավեր է ճանաչվել, իսկ առանձին տեղամասերում գրանցվել է մինչև 9 % անվավեր քվեաթերթիկ: Վանաձոր քաղաքի դիտարկված տեղամասերում քվեաթերթիկների 3,5 %-ն է համարվել անվավեր, իսկ առանձին տեղամասերում գրանցվել է մինչև 6 % անվավեր քվեաթերթիկ (*տե՛ս հավելված 6*): Ըստ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի տվյալների

ընդհանուր անվավեր քվեաթերթիկները կազմել են 3.4 % մինչդեռ առանձին տեղամասերում գրանցվել է մինչև 16 % անվավեր քվեաթերթիկ:

Աղյուսակ 2: Դիտարկված տեղամասերում մասնակցության և անվավեր քվեաթերթիկների ընդհանուր պատկերը

Դիտարկված տեղամասեր	Ընտրողների թիվը	Քվ. մասնակիցների թիվը	Մասնակցության %-ը	Անվավեր քվեաթերթիկների թիվը	Անվավեր քվեաթերթիկների %ը
32 տեղամաս, Երևանի թիվ 7 ընտրատարածք	55774	31961	61.3%	1327	4.2 %
21 տեղամաս, Վանաձոր	35022	19927	56.9%	690	3.5 %
3 տեղամաս, Գյումրի	5147	2496	48.5%	100	4.0 %
8 տեղամաս, Իջևան	14020	9580	68.3%	229	2.4 %
Դիտարկված 63 տեղամաս	109963	63964	57.3%	2346	3.7 %
Ընդհանուր Հայաստան	2524960	1574430	62.4%	53812	3.4 %

Այսինքն, փաստացի 53812 քաղաքացի գրկվել է երկրի ընտրովի մարմինների ձևավորմանը մասնակցելու հնարավորությունից:

Կազմակերպության կողմից ձեռնարկվել է համապետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների ժամանակ «բոլորին դեմ եմ» տողը ավելացնելու վերաբերյալ մի շարք գործողություններ՝ խնդիրը հասարակության և քաղաքական կուսակցությունների ուշադրությանը ներկայացնելու միջոցով: Խնդրի առնչությամբ կազմակերպությունը նաև դատական հայց է ներկայացրել և սպառելով բոլոր ատյանները՝ դիմել է ՀՀ սահմանադրական դատարան:

3. Ընտրացուցակների և ընտրական իրավունքի վերաբերյալ նկատառումներ

2012 թ. հունվարի 31-ին ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից ընդունված թիվ 19-Ն որոշմամբ սահմանվել է համապետական ընտրություններին Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական ներկայացուցչություններում դիվանագիտական ծառայություն իրականացնող ընտրողների և նրանց հետ արտերկրում բնակվող ընտանիքների՝ ընտրելու իրավունք ունեցող անդամների՝ էլեկտրոնային եղանակով քվեարկության մասնակցելու կարգը և ժամկետները:

ԿԸՀ որոշմամբ՝ դիվանագիտական ներկայացուցիչներին և նրանց ընտանիքի անդամներին, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված իրավաբանական անձանց (անկախ սեփականության ձևից) արտասահմանում տեղակայված ներկայացուցչությունների՝ ընտրելու իրավունք ունեցող աշխատակիցների և նրանց հետ

արտերկրում բնակվող ընտանիքի՝ ընտրելու իրավունք ունեցող անդամներին հնարավորություն է ընձեռնվել մասնակցելու համապետական ընտրություններին: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն ըստ էության իր այս որոշմամբ խտրականություն է ցուցաբերել ընտրելու իրավունք ունեցող անձանց նկատմամբ, որը դրսևորվել է նրանում, որ ընտրելու սահմանադրությամբ երաշխավորված իրավունքից օգտվելու հնարավորություն է ընձեռնվել հանրապետությունից բացակայող քաղաքացիների մի որոշակի մասի միայն: Չնայած այն հանգամանքին, որ ՀՀ քաղաքացիների մեծ մասը գտնվում է արտասահմանում:

ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 8-րդ հոդվածը կարգավորում է ընտրողների ցուցակներում ընդգրկվելու կարգը: Համաձայն նշված հոդվածի՝ Հայաստանի Հանրապետության ընտրողների ռեգիստրի հիման վրա կազմվում է համայնքի ընտրողների ցուցակ՝ ըստ ընտրական տեղամասերի, որում սույն օրենսգրքի 2-րդ հոդվածի համաձայն՝ ընդգրկվում են համապատասխան ընտրության ժամանակ ընտրելու իրավունք ունեցող անձինք: Հիմնական ընտրացուցակներում ընդգրկվում են նաև այն մարդիկ, որոնք չնայած հաշվառված են ՀՀ-ում, սակայն ժամանակավոր բացակայում են երկրից: Նույն հոդվածի համաձայն՝ համապետական ընտրությունների ժամանակ ստացիոնար բուժում իրականացնող բժշկական հաստատության ղեկավարը կազմում է ստացիոնար բուժման մեջ գտնվող և ընտրել ցանկացող անձանց ցուցակ: Նույն սկզբունքով կազմվում են պարտադիր և ժամկետային զինծառայողների ցուցակները: Արդյունքում ստացվում է այնպիսի մի իրավիճակ, որ ձևական առումով արտերկրում գտնվող քաղաքացիները հնարավորություն ունեն ընտրելու, քանի որ ներառված են ընտրության իրավունք ունեցող անձանց ցուցակում, սակայն փաստացի գրկված են այդ հնարավորությունից: Մինչդեռ, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ լիազոր մարմինը ընտրություններից առաջ ճշտումներ է կատարում ընտրողների ցուցակներում և ունի հավաստի տվյալներ ՀՀ-ից բացակայող ընտրողների մասին, ապա ընտրողների ցուցակները կազմելիս միանգամայն հնարավոր է բացակա ընտրողների համար կազմել առանձին ցուցակ, և հնարավորություն տալ այդ քաղաքացիներին քվեարկությանը մասնակցել այն նույն համակարգով, որը նախատեսված է դիվանագիտական ներկայացուցիչների աշխատակիցների և նրանց ընտանիքի անդամների, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված իրավաբանական անձանց (անկախ սեփականության ձևից) արտասահմանում տեղակայված ներկայացուցչությունների աշխատակիցների քվեարկության համար: Ցուցակների տարանջատումը նաև հնարավորություն կտա խուսափել հանրապետությունից բացակա քաղաքացիների փոխարեն քվեարկելու փաստերից: Նպատակահարմար է նաև այդ առանձին ցուցակները հրապարակել տվյալ քաղաքացիների հաշվառման վայրի տեղամասերում հիմնական ցուցակին կից:

Թեև ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 11-րդ հոդվածի համաձայն զինվորական ընտրացուցակները մատչելի չեն, սակայն գտնում ենք, որ կրկնաքվեարկությունից և այլ չարաշահումներից խուսափելու համար, անհրաժեշտ է հրապարակել այդ ցուցակները՝ զինծառայողների անունները անկանոն բաշխելով տվյալ տեղամասի հիմնական ընտրացուցակում՝ այսպիսով ընտրացուցակներն ավելի մատչելի և վերահսկելի դարձնելով:

2012 թ. մայիսի 5-ին ՀՀ սահմանադրական դատարանը բանավոր ընթացակարգով քննել է ընտրություններից հետո ընտրացուցակների հրապարակումն արգելող դրույթի սահմանադրականությունը և մերժել ԱԺ մի խումբ պատգամավորների հայցը՝ հիմնավորելով,

որ ցուցակների հրապարակումը հակասում է քվեարկության գաղտնիության վենետիկյան սկզբունքին, ինչպես նաև կարող է ազդել ընտրողի վարքի վրա և քաղաքական ճնշումների տեղիք տալ¹: Սակայն ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը գտնում է, որ քվեարկության գաղտնիությունը վերաբերում է ոչ թե քվեարկության փաստին, այլ՝ արդյունքին, բացի այդ, անձնագիրը դրոշմակնքելու պահանջն ինքնին արդեն իսկ բացառում է քվեարկության մասնակցության գաղտնիությունը: Ակնհայտ է նաև, որ ընտրացուցակների գաղտնիության դեպքում չարաշահումների վտանգը շատ ավելի առարկայական է, քան առանձին ընտրողների նկատմամբ ճնշումները կամ ընտրողների վարքի նկատմամբ հնարավոր ազդեցությունը՝ կրկին հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ անձնագրերի դրոշմակնքումն արդեն իսկ գաղտնագերծում է քվեարկության մասնակցությունը: Թեև ՀՀ սահմամադրական դատարանը չի բացառել դատական կարգով ցուցակներն ուսումնասիրելու հնարավորությունը, սակայն ակնհայտ է, որ այդ հնարավորության ընձեռումն արդյունավետ չէ, քանի որ միայն մասնավոր դեպքեր ստուգելու հնարավորություն կտա, մինչդեռ իրական պատկերը հասկանալու համար անհրաժեշտ է, որ այն մատչելի լինի բոլոր քաղաքացիներին: Ակնհայտ է, որ ընտրություններից հետո ընտրացուցակների հրապարակումը ընտրությունների թափանցիկության ապահովման պատրաստակամության վառ վկայություն կլիներ:

¹ [http://tv.am/hy/armeniannews/lraber/3030/ՄԴ-ն%60-ընտրության--հարցով-\(տեսանյութ\)-ՄԴ-ն%60-ըն](http://tv.am/hy/armeniannews/lraber/3030/ՄԴ-ն%60-ընտրության--հարցով-(տեսանյութ)-ՄԴ-ն%60-ըն)

V. Երկարաժամկետ դիտորդության արդյունքներ

2012 թ. մայիսի 6-ի ԱԺ ընտրությունների նախընտրական քարոզչության փուլում կազմակերպության 10 դիտորդներ երկարաժամկետ դիտորդական առաքելություն են իրականացրել Վանաձոր քաղաքում: Որոշ տեղեկություններ հավաքագրվել են նաև այլ մարզերում և քաղաքներում՝ գործընկեր կազմակերպությունների միջոցով:

Վանաձոր քաղաքում և Լոռու մարզում մեծամասնական ընտրակարգով ընտրությանը մասնակցել են 10 թեկնածուներ (թիվ 29 ընտրատարածքում՝ 3 թեկնածու, թիվ 30 ընտրատարածքում՝ 5 թեկնածու, թիվ 31-ում՝ 2 թեկնածու):

Ըստ կազմակերպության դիտարկումների, նախընտրական քարոզչության շրջանում նախընտրական շտաբեր ձևավորվել են բոլոր կուսակցությունների կողմից, որոնք միաժամանակ ծառայել են որպես տվյալ կուսակցությունից մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրված թեկնածուների նախընտրական շտաբեր: Նախընտրական շտաբերի թիվը, ըստ կազմակերպության դիտարկումների, ներկայացված է *Աղյուսակ 1-ում*: Վանաձոր քաղաքում նախընտրական շտաբ չի ունեցել միայն պատգամավորության թեկնածու Վիկտոր Դալլաքյանը:

Աղյուսակ 1: Կուսակցությունների նախընտրական շտաբերի թիվը

Առաջադրված Կուսակցությունը	ՀՔԱ Վանաձորի դիտարկման արձանագրված քանակը	գրասենյակի արդյունքում շտաբերի քանակը
Բարգավաճ հայաստան կուսակցություն	23	
Ժառանգություն կուսակցություն	1	
Հայ ազգային կոնգրես կուսակցությունների դաշինք	7	
Հայ յեղափոխական դաշնակցություն կուսակցություն	20	
Հայաստանի դեմոկրատական կուսակցություն	1	
Հայաստանի կոմունիստական կուսակցություն	1	
Հայաստանի հանրապետական կուսակցություն	49	
Միավորված հայեր կուսակցություն	1	
Օրինաց երկիր կուսակցություն	15	

Բոլոր հարցված կուսակցությունների և առաջադրված թեկնածուների նախընտրական շտաբերի ղեկավարները նշել են, որ շտաբերում կան և՛ աշխատողներ, և՛ կամավորներ:

1. Խախտումներ՝ կապված քարոզչական պաստառների հետ

Վանաձորի քաղաքապետի կողմից 2012 թ. մարտի 7-ի թիվ 209 որոշմամբ անվճար տեղեր են սահմանվել Վանաձորի քաղաքային համայնքի տարածքում քարոզչական պաստառներ փակցնելու համար (*տե՛ս հավելված 7*): Սակայն արձանագրվել են թեկնածուների և կուսակցությունների քարոզչական պաստառների օրենքով արգելված վայրերում՝ հասարակական սննդի, հասարակական առևտրի օբյեկտների և հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում և այլ չնախատեսված վայրերում փակցնելու դեպքեր, ինչպես նաև նշված

խախտումները վերացնելու անհետևողականություն պատկան մարմինների կողմից, մասնավորապես՝

- ✓ պատգամավորության թեկնածու Էդմոն Մարուքյանը կազմակերպության ղիտորդի հետ հարցազրույցում նշել է, որ մտահոգությունը նրանում է, որ օրենքով սահմանված անվճար պաստառներ փակցնելու տեղերը անմատչելի են և նկատելի չեն դարձնում պաստառը հասարակության մեծ հատվածին: Բացի այդ է. Մարուքյանը խախտում է համարել պատգամավորության թեկնածու Վիկտոր Դալլաքյանի կողմից վարչական ռեսուրսների օգտագործումը:
- ✓ արձանագրվել են թեկնածուների և կուսակցությունների քարոզչական պաստառների՝ օրենքով արգելված վայրերում՝ հասարակական սննդի, հասարակական առևտրի օբյեկտների և հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում փակցնելու դեպքեր (պատգամավորության թեկնածուներ Արկադի Համբարձումյան, Զոհրաբ Թորոսյան):
- ✓ ըստ ՀԱԿ մեծամասնական թեկնածու Վահագն Մարտիրոսյանի՝ Արկադի Համբարձումյանի քարոզչական պաստառը փակցված է Սպիտակի տարածաշրջանի Կաթնաջուր գյուղի անունը կրող ցուցանակի վրա այնպես, որ գրեթե ծածկում է գյուղի անվանումը:
- ✓ Արկադի Համբարձումյանի քարոզչական պաստառները փակցված են Սպիտակ քաղաքի մուտքի մոտ՝ «Բարի գալուստ Սպիտակ» կամարի վրա:
- ✓ արձանագրվել է, որ Հայաստանի հանրապետական կուսակցության դրոշները ամրացված են հասարակական տրանսպորտի և Սպիտակ-Վանաձոր մայրուղու երկայնքով տեղակայված էլեկտրաայունների վրա:
- ✓ թիվ 30 ընտրատարածքում ինքնաառաջադրված պատգամավորության թեկնածու Էդմոն Մարուքյանի քարոզչական պաստառները նախընտրական քարոզչության ընթացքում պարբերաբար պատռվել են, որի կապակցությամբ թեկնածուն հանցագործության մասին հաղորդում է ներկայացրել:
- ✓ ըստ թիվ 29 ընտրատարածքում առաջադրված պատգամավորության թեկնածու Վահագն Մարտիրոսյանի, նրա 5 պաստառներից մեկը «գողացել» են Լոռու մարզի Սպիտակի տարածաշրջանի Կաթնաջուր գյուղում:

2. Վատ վերաբերմունք

Նախընտրական քարոզչության ընթացքում պատգամավորության թեկնածու Վահագն Մարտիրոսյանի վստահված անձի նկատմամբ արձանագրվել է վատ վերաբերմունք: Պատգամավորության թեկնածու Վ. Մարտիրոսյանի վստահված անձը ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի նախագահին հայտնել է, որ Լեռնապատ գյուղում իր և նրա աջակիցների նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության անդամների և աջակիցների կողմից կիրառվել է բռնություն և սպառնալիքներ՝ սառը զենքի կիրառմամբ:

Վ. Մարտիրոսյանը նաև նշել է, որ Հայոց համազգային շարժում կուսակցության շտաբի աշխատակիցների նկատմամբ սպառնալիքներ և աշխատանքների խոչընդոտներ են եղել, սակայն ոչ բացահայտ:

3. Ընտրացուցակների հետ կապված անճշտություններ

Ընտրացուցակների վերաբերյալ արձանագրվել են մի շարք մտահոգություններ, թե կազմակերպության, և թե՛ կուսակցությունների կողմից, մասնավորապես՝

- ✓ ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի պաշտոնական կայքէջում տեղադրված ընտրողների ռեգիստրից Վանաձոր համայնքում արձանագրվել են 482 հասցեներ, որոնցից յուրաքանչյուրում հաշվառված են 10 - 61 ընտրող: Վերոհիշյալ հասցեներից 23-ում կազմակերպության ղիտորդների կողմից իրականացվել են ղիտարկումներ: Դիտարկումների արդյունքում պարզվել է, որ նույն հասցում մի քանի առանձնատուն է գտնվում կամ նշված է միայն շենքի համարը, իսկ բնակարանների համարները առանձնացված չեն: Տանտերերի հետ զրույցից պարզվել է, որ հաշվառված ընտրողների մեծ մասը բացակայում են հանրապետությունից կամ հաշվառման ցուցակներում նշված թիվը գերազանցում է իրականում հաշվառված թվին:
- ✓ Դիտարկված շտաբերի ղեկավարները նույնպես մտահոգություն են հայտնել ցուցակների անճշտության վերաբերյալ: Նրանք հիմնականում նշել են Հայաստանից մի քանի տարի բացակայող, ինչպես նաև մահացած անձանց անունները ընտրացուցակներում ընդգրկված լինելու մասին: Այս կապակցությամբ Օրինաց Երկիր կուսակցության կենտրոնական շտաբը դիմել է անձնագրային բաժին՝ խախտումը վերացնելու նպատակով:
- ✓ Հայաստանի Դեմոկրատական կուսակցության շտաբի ղեկավարը ղիտորդի հետ հարցազրույցի ժամանակ նշել է, որ ընտրացուցակներում բավականին շատ են «մեռած հոգիները», նաև հայտնել, որ իրենց ղիտարկման արդյունքում պարզվել է, որ նույն հասցեում գրանցված են 250 հոգի, սակայն այդ հասցեում բնակվողներն այդ անուններն անգամ չեն լսել: Խախտումների մասին տեղեկացվել է ԿԸՀ:
- ✓ Ցուցակներում անճշտության վերաբերյալ ՀՀԿ շտաբի ղեկավարը նշել է, որ ըստ իրենց ղիտարկումների՝ ընտրացուցակներում չկան մահացած անձանց անուն ազգանուններ:

4. Նախընտրական քարոզչության ընթացքում վարչական ռեսուրսների օգտագործում

Վարչական ռեսուրսների օգտագործման ղեպքերը հիմնականում առնչվել են իշխող կուսակցության և նրա մեծամասնական թեկնածուների կողմից վարչական ռեսուրսների, այդ թվում դահլիճների, շինությունների օգտագործման հետ, որոնք անհասանելի կամ դժվար հասանելի են եղել այլ թեկնածուների և կուսակցությունների համար: Միաժամանակ գրանցվել է պետական՝ կրթական և բժշկական հաստատությունների աշխատակիցների հարկադիր մասնակցություն իշխող կուսակցության հավաքներին, նաև մասնակցություն բուն քարոզչությանը:

- ✓ Ըստ հավաքված տեղեկությունների՝ ՀՀԿ շտաբի պետ է նշանակված եղել Վանաձոր քաղաքի 7-րդ դպրոցի փոխտնօրենը:
- ✓ Օրենքով սահմանված կարգով անվճար դահլիճ ստանալիս խոչընդոտներ են ունեցել պատգամավորության թեկնածուներ Էդմոն Մարուքյանը և Աշոտ Մանուկյանը:
- ✓ Ինքնաառաջադրված պատգամավորության թեկնածու Էդմոն Մարուքյանը դիմել է թիվ 1 միջնակարգ դպրոց՝ ընտրողների հետ հանդիպում անցկացնելու նպատակով տարածք

ստանալու համար, սակայն նրան մերժել են պատճառաբանելով, որ անհրաժեշտ է դիմել համայնքի ղեկավարին՝ թույլտվություն ստանալու համար: Հետագայում թեկնածուն տեղեկացել է, որ նույն դպրոցում կայացել է հանդիպում պատգամավորության թեկնածու Վիկտոր Դալլաքյանի հետ: Է. Մարտիքյանը դիմել է համայնքի ղեկավարին՝ ստանալու Վիկտոր Դալլաքյանին տրամադրած թիվ 1 դպրոցում հանդիպում անցկացնելու թույլտվության պատճենը, որին ի պատասխան ներկայացվել է, որ Վ. Դալլաքյանը թիվ 1 դպրոցում հանդիպում է անցկացրել որպես տվյալ դպրոցի շրջանավարտ:

- ✓ Պատգամավորության թեկնածու Աշոտ Մանուկյանի նախընտրական շտաբի պետը դիմել է ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով՝ անվճար դահլիճների ցանկը ստանալու նպատակով: Վերջիններս հայտնել են, որ անհրաժեշտ է դիմել Վանաձորի քաղաքապետարան: Վանաձորի քաղաքապետարանում պատասխանել են, որ անվճար դահլիճների ցանկ գոյություն չունի, եթե վերջինս ցանկանում է, կարող է վարձակալել: Մինչդեռ ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի 2011 թ. հուլիսի 29-ի թիվ 38-Ն որոշումը սահմանում է նախընտրական միջոցառումներ անցկացնելու համար դահլիճներ տրամադրելու կարգը, համաձայն որի՝ կազմվել և ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով է ներկայացվել Լոռու մարզի տարածքում անվճար հիմունքներով տրամադրվող դահլիճների և շինությունների ցանկը (140 դահլիճ /շինություն) *(տե՛ս հավելված 8):*
- ✓ Կազմակերպության կողմից իրականացված երկարաժամկետ դիտորդության ընթացքում միայն Վահագն Մարտիրոսյանն է հայտնել, որ շտաբ բացելիս ՀԱԿ-ը խնդիրներ է ունեցել: Նա տեղեկացրել է, որ կոնկրետ Վանաձոր քաղաքում շտաբի տարածքներից մեկի վարձատուն հրաժարվել է տարածք տրամադրել ՀԱԿ-ին՝ խախտելով նախօրոք ունեցած պայմանավորվածությունը: Այս խնդրին, թեկնածուի հավաստմամբ, դաշինքը բախվել է նաև այլ քաղաքներում և գյուղերում: Պատգամավորության թեկնածու Վահագն Մարտիրոսյանի կարծիքով պատճառը վախն է եղել:
- ✓ Պատգամավորության թեկնածու Արկադի Համբարձումյանի ընտրողների հետ հանդիպումների ժամանակ ելույթներ են ունեցել և թեկնածուին ու ՀՀԿ-ին ընտրելու կոչ են արել դպրոցների տնօրեններ և ուսուցիչներ (օրինակ՝ թիվ 7, 30, 28 և 12 դպրոցների տնօրենները): Հանդիպումների ժամանակ դպրոցի տնօրենների և ուսուցիչների կողմից հիմնականում ներկայացվել են թեկնածուի կողմից իրականացված բարեգործությունները, մասնավորապես՝ էքսկուրսիաները և մարտի 8-ի նվերները: Մինչդեռ ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 6-րդ կետի 1-ին մասի համաձայն՝ արգելվում է նախընտրական քարոզչություն կատարել և ցանկացած բնույթի քարոզչական նյութ տարածել՝ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, ինչպես նաև պետական և համայնքային ծառայողներին, ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական կազմի աշխատողներին՝ իրենց լիազորություններն իրականացնելիս:
- ✓ Կազմակերպության դիտորդի ներկայությամբ թիվ 9 դպրոցի ուսուցիչը ցուցում է տվել աշակերտներից մեկին, որպեսզի վերջինս պարտադիր ներկա գտնվի 27.04.2012 թ. Վանաձորի Հայքի հրապարակում կայանալիք ՀՀԿ-ի հանդիպմանը: Նա նշել է, որ այդ աշակերտը այն 15 աշակերտներից մեկն է, ում ներկայությունը պարտադիր է, և իրենք «ներկա-բացակա են անելու»:

- ✓ ՀՀ նախընտրական շտաբերից մեկը տեղակայված է եղել Վանաձորի թիվ 16-րդ միջնակարգ դպրոցում, մինչդեռ ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 2-րդ պարբերության համաձայն՝ ընտրական շտաբերը չեն կարող տեղակայվել պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների գրադեցրած շենքերում:

5. Նախընտրական քարոզչության ընթացքում կուսակցությունների և թեկնածուների կողմից իրականացված բարեգործություն

ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 7-րդ կետի համաձայն՝ «Նախընտրական քարոզչության ժամանակ, ինչպես նաև քվեարկության նախորդ և քվեարկության օրը թեկնածուներին, կուսակցություններին, կուսակցությունների դաշինքներին արգելվում է անձամբ կամ նրանց անունից կամ որևէ այլ եղանակով ընտրողներին անհատույց կամ արտոնյալ պայմաններով տալ (խոստանալ) դրամ, սննդամթերք, արժեթղթեր, ապրանքներ կամ մատուցել (խոստանալ) ծառայություններ: Այն բարեգործական կազմակերպությունները, որոնց անվանումները կարող են նմանեցվել (ասոցացվել) կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների անվանումներին, թեկնածուների անուններին, նախընտրական քարոզչության ժամանակ բարեգործություն չեն կարող իրականացնել այն համայնքներում, որտեղ անցկացվում են ընտրություններ, որոնց մասնակցում են այդ թեկնածուները, կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքները կամ նրանց առաջադրած թեկնածուները»:

Այնուամենայնիվ նախընտրական քարոզչության ընթացքում արձանագրվել են կեղծ բարեգործության բազմաթիվ դեպքեր, որոնք չեն հերքվել կուսակցությունների կողմից, մասնավորապես՝

- ✓ ԲՀԿ, ՀՅԴ, ՀՀԿ և ՕԵԿ կուսակցությունների նախընտրական շտաբերից հայտնել են, որ քաղաքացիներն իրենց հիմնականում դիմում են սոցիալական հարցերով, մասնավորապես՝ գումարներ են խնդրում, ուսման վճարներ, տանիքի վերանորոգման, բակային խնդիրների լուծման համար, աշխատանքի տեղավորման, դեղորայքի տրամադրման և այլ բազմաթիվ խնդիրներով:
- ✓ ՀՅԴ շտաբի ղեկավարը քաղաքացիների դիմումների կապակցությամբ նշել է, որ աշխատանքի տեղավորման հարցով դիմած քաղաքացիների խնդիրների կապակցությամբ դիմել են համապատասխան մարդկանց օգնության, իսկ դեղորայք ստանալու խնդրանքով դիմողներից պահանջել են դեղատոմսեր, որպեսզի «ինչով հնարավոր լինի, օգնեն»:
- ✓ ԲՀԿ շտաբում հայտնել են, որ ամռանը կուսակցության աջակցությամբ անվճար բուժօգնություն է տրամադրվելու քաղաքացիներին:
- ✓ ՀՀԿ շտաբում քաղաքացիների դիմումների հետ կապված հայտնել են, որ շտաբը գրանցում է բոլոր քաղաքացիներին, որպեսզի հետագայում հնարավորության դեպքում («եթե մեծ գումարների հետ կապված հարցեր չլինեն») օգնեն: Նշվել է նաև, որ կուսակցության կողմից ներկայումս անվճար բժշկական օգնություն է տրամադրվում քաղաքացիներին՝ Երևանից հրավիրված բժիշկների կողմից:
- ✓ ՀՀԿ շտաբերից մեկի ղեկավարը նշել է. «Եթե քաղաքացիները շտաբ չեն այցելում, մենք ենք գնում՝ տեսնելու՝ հո հիվանդ չեն կամ ինչ-որ բան չի եղել, որ «չեն երևում»:

- ✓ ՀՀԿ շտաբի ղեկավարներից մեկը դիտորդների հետ զրույցի ժամանակ նշել է, որ քվեարկության օրը շտաբը մեքենաներ կտրամադրի՝ քաղաքացիներին ընտրատեղամաս փոխադրելու համար: Նաև նշել է, որ մեքենաներ կտրամադրվեն այն ընտրողներին /ուսանողներ և այլն/, ովքեր քվեարկությանը մասնակցելու նպատակով Երևանից Վանաձոր գալու հնարավորություն չեն ունենա:
- ✓ Այն հարցին, թե ինչպես են լուծում տրվում քաղաքացիների դիմումներին, Օրինաց Երկիր կուսակցության շտաբի ղեկավարը պատասխանել է, որ կուսակցությունը քաղաքացիներին օգնում է միայն օրենքի սահմաններում:
- ✓ Պատգամավորության թեկնածու Արկադի Համբարձումյանը ընտրողների հետ հանդիպման ժամանակ բնակիչների կողմից բարձրացված խնդիրների վերաբերյալ ընտրողներին հայտարարել է, որ եթե բոլորը ընտրեն ՀՀԿ-ին, ինքը համայնքի ղեկավարի հետ կխոսի ու քաղաքացիների կողմից բարձրացված հարցին լուծում կտրվի:

Իսկ պատգամավորության թեկնածու Աշոտ Մանուկյանը նշել է, որ իր նախընտրական շտաբ քաղաքացիները որևէ հարցով չեն դիմել, որովհետև գիտեն, որ «մյուս կուսակցությունների նման հարուստ չեն և տալու բան չունեն», ուստի եկել են՝ իրենց աջակցությունն առաջարկելու: Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության շտաբից նույնպես հայտնել են, որ քաղաքացիներն իրենց դիմել են, հիմնականում, իրենց աջակցությունը առաջարկելու նպատակով: Միավորված հայեր կուսակցության շտաբից հայտնել են, որ քաղաքացիներն իրենց հիմնականում դիմել են անվճար իրավաբանական խորհրդատվություն ստանալու նպատակով, ինչպես նաև առաջարկել են իրենց աջակցությունը:

6. Դիտորդական առաքելության իրականացման խոչընդոտներ

Դիտորդական առաքելություն իրականացնելիս դիտորդների համար հիմնական խոչընդոտ է հանդիսացել թեկնածուների և կուսակցությունների նախընտրական շտաբերի գտնվելու վայրի մասին տեղեկատվության բացակայությունը կամ համապատասխան կենտրոնական շտաբի կողմից սույն տեղեկատվության չտրամադրելը, թեկնածուի կամ կուսակցության ընտրողների հետ հանդիպումների ժամանակացույցի չտրամադրելը կամ դրա բացակայությունը: Առանձնակի դժվարություններ են արձանագրվել ՀՀԿ և ԲՀԿ կուսակցությունների դիտարկման ընթացքում.

- ✓ պատգամավորության թեկնածու Վ. Դավլաթյանը հրաժարվել է պատասխանել կազմակերպության դիտորդի հարցերին և պահանջել է, որ ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակից իրեն այլևս չանհանգստացնեն
- ✓ կազմակերպության դիտորդին թույլ չի տրվել մասնակցել պատգամավորության թեկնածու Վ. Դավլաթյանի թիվ 1 դպրոցի ուսուցիչների հետ փակ հանդիպմանը
- ✓ ԲՀԿ նախընտրական շտաբերում աշխատակիցները հրաժարվել են պատասխանել կազմակերպության դիտորդների հարցերին՝ պատճառաբանելով, որ իրենք դեմ են կազմակերպության գործունեությանը: Ավելին, շտաբի աշխատակիցներից մեկը սպառնացել է և ասել. «Եթե մենք իշխանության գանք, առաջին գործը կլինի Արթուր Սաքունցին (ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի ղեկավար) Վանաձորից վտարելը»:

7. Նախընտրական քարոզչության ընթացքի վերաբերյալ քաղաքացիների կողմից կազմակերպությանը հայտնած տվյալներ և մտահոգություններ

Նախընտրական քարոզչության ընթացքում կազմակերպությունը մի շարք ահազանգեր է ստացել՝ կապված թեկնածուների կողմից տարբեր խախտումների հետ, որոնք վերաբերել են կեղծ/քողարկված բարեգործության դեպքերին, ընտրակաշառքներին (հատկանշական է, որ ահազանգերը եղել են ոչ թե ընտրակաշառքի անօրինականության, այլ ընտրակաշառք բաժանողների «խտրական» վերաբերմունքի շարժառիթով) և բյուջետային հիմնարկների աշխատակիցներին տարբեր նախընտրական/քարոզչական միջոցառումներում հարկադիր ներգրավելու վերաբերյալ՝

- ✓ Օրինաց երկիր կուսակցությունը Գյումրիում ալեհավաքներ է բաժանել ընտրողներին
- ✓ Արկադի Համբարձումյանի հովանավորությամբ Լեոնապատ գյուղի ուսանողները 29.04.2012 թ.՝ ժամը 08:30-ին, մեկնել են էքսկուրսիա:
- ✓ ՀՀԿ-ն խոստացել է Հալլավար գյուղի ընտրողներին 5000-ական դրամ տալ, բացառությամբ պետական ոլորտի աշխատակիցներին՝ պատճառաբանելով, որ նրանք աշխատավարձ են ստանում:
- ✓ մարզպետարանի աշխատակիցներին 27.04.2012 թ. ժամը 14:00-ից տուն են ուղարկել՝ ասելով, որ յուրաքանչյուրն ապահովի առնվազն 10 ձայն՝ ՀՀԿ-ի օգտին: Նույն օրը՝ ժամը 16:00-ին, Լոռու մարզպետը բոլոր համայնքային աշխատակիցներին հրավիրել է «Լոռի» ռեստորան՝ պահանջելով, որ վերջիններս ներկայանան որոշակի քանակությամբ անձնագրերով: Աշխատակիցները նշված օրը ներկայացել են անձնագրերով, որտեղ էլ մարզպետը յուրաքանչյուրից հարցրել է. «Քանի՞ ձայն ես բերել», իսկ ձայն տանել նշանակում է մարզպետին ներկայացնել անձանց անձնագրային տվյալները:
- ✓ Վանաձորի բժշկական քոլեջում ծնողական ժողով է արվել, որտեղ քարոզել են քվեարկել ՀՀԿ-ի օգտին և ուսանողներից պահանջվել է, որ յուրաքանչյուրը առնվազն 4 ձայն ապահովի ՀՀԿ-ի օգտին, որի դիմաց տվյալ ուսանողի ուսման վարձից կուսակցությունը վճարել է 40.000-ական դրամ:
- ✓ պատգամավորության թեկնածու Արկադի Համբարձումյանը Վանաձոր քաղաքի թիվ 12 և 27 դպրոցների աշակերտներին աջակցել է, որպեսզի գնան էքսկուրսիա, ինչպես նաև գումար է հատկացրել ավարտական լուսանկարների համար:
- ✓ Արկադի Համբարձումյանը Վանաձորի թիվ 7 դպրոցին խոստացել է ընտրություններից հետո ավտոբուս նվիրել, մինչ այդ ավտոբուսը ցուցադրվել է դպրոցում:
- ✓ Արկադի Համբարձումյանը Լեոնապատ համայնքի բնակիչներին խոստացել է վերակառուցել դպրոցի խաղահրապարակի պարիսպը:
- ✓ Քաղաքացիները հայտնել են, որ Հայաստանի հանրապետական կուսակցության շտաբից բաժանելու են 15.000-ական դրամ, որից 10.000-ը ՀՀԿ-ին ընտրելու համար, 5000-ը՝ Արկադի Համբարձումյանին:
- ✓ Վանաձոր քաղաքի երաժշտական ուսումնարանում աշխատակիցներից հավաքվել են նրանց անձնագրերը:
- ✓ Անձնագրային տվյալներ են հավաքագրվել նաև տներում:
- ✓ Բարգավաճ Հայաստան կուսակցությունը շտաբի միջոցով բժշկական օգնություն է առաջարկել՝ կուսակցությանը ընտրելու դիմաց:

- ✓ Բարգավաճ Հայաստան կուսակցությունը տրակտորներ է բաժանել գյուղական բնակավայրերում:
- ✓ Պետական համակարգի աշխատողներից հավաքագրվել են նրանց և նրանց ընտանիքի անդամների անձնագրային տվյալները:
- ✓ Ստացվել է ահազանգ այն մասին, որ Վանաձորի Դիմաց թաղամասում ընտրակաշառք է բաժանվում: Քաղաքացին բողոքել է ՀՀԿ շտաբի կողմից ցուցաբերված «կողմնակալ վերաբերմունքից», քանի որ շենքի ոչ բոլոր բնակիչներին է գումար տրվել:

VI. Երկարաժամկետ դիտորդության ընթացքում արձանագրված խախտումների վերաբերյալ գործողություններ

2012 թ. ապրիլի 6-ին կազմակերպության կողմից տեղեկատվության հարցումներ են ուղարկվել Լոռու մարզպետարան, Վանաձորի քաղաքապետարան՝ ստանալու 2012 թ. ապրիլի 8-ից մինչև մայիսի 6-ն արձակուրդում գտնվող աշխատակիցների թիվը և անուն, ազգանունները: 2012 թ. ապրիլի 12-ին Լոռու մարզպետարանից և 2012 թ. ապրիլի 16-ին քաղաքապետարանից կազմակերպության հարցմանն ի պատասխան ներկայացվել են արձակուրդում գտնվող անձանց տվյալները *(տե՛ս հավելված 9, 10):*

2012 թ. ապրիլի 6-ին կազմակերպության կողմից տեղեկատվության հարցում է կատարվել սոցիալական ծառայության Վանաձորի տարածքային բաժին՝ ստանալու տեղեկատվություն 2012 թ. հունվարից մինչև մայիսն ընկած ժամանակահատվածում Վանաձոր քաղաքի պետական նպաստ ստացող ընտանիքների թիվն՝ ըստ ամիսների: 2012 թ. ապրիլի 14-ին սոցիալական ծառայության Վանաձորի տարածքային բաժնից ստացվել է կազմակերպության պահանջած տեղեկատվությունը: Համաձայն ստացված պատասխանի՝ Վանաձոր քաղաքում նպաստ ստացողների թիվը 2012 թ. հունվար ամսին կազմել է 4645 ընտանիք, փետրվարին՝ 5058, մարտին՝ 5115 ընտանիք, ապրիլ և մայիս ամիսների ընտանեկան նպաստների ցուցակները դեռևս ձևավորված չեն եղել, ըստ այդմ նպաստառու ընտանիքների թիվը հայտնի չի եղել *(տե՛ս հավելված 11):*

2012 թ. ապրիլի 6-ին կազմակերպության կողմից տեղեկատվության հարցում է ուղարկվել Վանաձորի զբաղվածության տարածքային կենտրոն (ՉՏԿ) ստանալու տեղեկատվություն 2012 թ. հունվարից մայիսն ընկած ժամանակահատվածում ՀՀ Լոռու մարզի Վանաձոր քաղաքի զբաղվածության կենտրոնում գրանցված գործազուրկների ընդհանուր թիվը: Միաժամանակ կազմակերպությունը խնդրել է տեղեկատվություն տրամադրել այն մասին, թե նույն ժամանակահատվածում ՉՏԿ-ում գրանցված անձանցից քանիսն են տեղավորվել աշխատանքի և որտեղ: 2012 թ. ապրիլի 12-ին Վանաձորի զբաղվածության տարածքային կենտրոնից ստացվել է կազմակերպության պահանջած տեղեկատվությունը: Համաձայն պատասխան գրության՝ գրանցվել են 701 գործազուրկներ, (հունվար-133, փետրվար-250, մարտ-266, ապրիլ-52), աշխատանքի են տեղավորվել 113-ը (հունվար-27, փետրվար-34, մարտ-36, ապրիլ-16): Աշխատանքի են տեղավորվել «Գլորիա», «Բագում», «Դավ Գար», «Սարտոն», կարի ֆարրիկաներում, «Ավտոգեն-Ս» ՍՊԸ-ում, «Էրեբունի Ալկո» ՍՊԸ-ում, «ՎՏԲ Հայաստան» բանկում, «Օազիս Ավտոմատիկա» ՍՊԸ-ում, ՀՀ արդարադատության նախարարության դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայությունում, «Անահիտ» տաքսի սերվիսում և այլն *(տե՛ս հավելված 12):*

2012 թ. ապրիլի 10-ին կազմակերպության կողմից տեղեկատվության հարցում է կատարվել ԱՎԾ Լոռու մարզային գործակալություն՝ ստանալու 2001 թ. մինչև 2012 թ. մարտի 30-ը Վանաձոր քաղաքի բնակչության ընդհանուր թիվն ըստ տարիների: 2012 թ. ապրիլի 13-ին ԱՎԾ Լոռու մարզային գործակալությունից ստացվել է կազմակերպության պահանջած

տեղեկատվությունը, ըստ որի 2001 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Վանաձոր քաղաքի բնակչությունը եղել է 171.6 հազար, իսկ 2011 թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ՝ 104.9 հազար *(տե՛ս հավելված 13)*:

2012 թ. ապրիլի 11-ին կազմակերպության կողմից տեղեկատվության հարցում է կատարվել Վանաձոր համայնքի ղեկավարին՝ պարզելու, թե Վանաձոր քաղաքի որ հատվածներում է թույլատրվում փակցնել քարոզչական պաստառներ և ինչ կարգով, եթե քարոզչական պաստառներ կան փակցված լիազոր մարմնի կողմից չսահմանված վայրերում, ապա ինչ միջոցառումներ են ձեռնարկվում խախտումները վերացնելու ուղղությամբ, անվճար վայրերից բացի կան արդյոք սահմանված վճարովի տարածքներ քարոզչական պաստառներ փակցնելու համար, եթե այո, ապա որքան են կազմում վճարները: 2012 թ. ապրիլի 17-ին կազմակերպության հարցման վերաբերյալ Վանաձորի քաղաքապետարանից ստացվել է պատասխան, որի համաձայն՝ թեկնածուների և կուսակցությունների քարոզչական պաստառներ փակցնելու համար Վանաձորի քաղաքային համայնքի տարածքում առանձնացվել են անվճար տեղեր (որոշումը www.vanadzor.am կայքէջում): Չնախատեսված վայրերում փակցված քարոզչական պաստառները վերացնում է համայնքի ղեկավարը, անհրաժեշտության դեպքում՝ ոստիկանության աջակցությամբ: Համայնքը վճարովի հիմունքներով տեղեր չի սահմանել: Վանաձոր համայնքում արտաքին գովազդային վահանակների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվել է ԿՀՀ-ին՝ ՀՀ Ազգային ժողովի 2012 թ. մայիսի 6-ին կայանալիք ընտրություններին մասնակցող թեկնածուների և կուսակցությունների քարոզչական պաստառներ փակցնելու ոչ խտրական և ոչ կողմնակալ պայմաններ ապահովելու նպատակով *(տե՛ս հավելված 14)*:

2012 թ. ապրիլի 18-ին կազմակերպության կողմից տեղեկատվության հարցում է ուղարկվել ՀՀ ճանապարհային ոստիկանության երկրորդ սպայական գումարտակի հինգերորդ սպայական վաշտ՝ ստանալու տեղեկատվություն այն մասին, թե արդյո՞ք հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում թույլատրվում է փակցնել քարոզչական պաստառներ, եթե չի թույլատրվում, ապա ինչ պատասխանատվություն է նախատեսվում դրանք փակցնելու համար, քանի նման խախտում է արձանագրվել 2012 թվականի ապրիլի 8-ից մինչև ապրիլի 17-ն ընկած ժամանակահատվածում:

2012 թ. մայիսի 2-ին ՀՀ ճանապարհային ոստիկանության երկրորդ սպայական գումարտակի հինգերորդ սպայական վաշտից ստացվել է պատասխան գրություն, ըստ որի՝ ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի համաձայն՝ հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում չի թույլատրվում փակցնել քարոզչական պաստառներ: ՀՀ ՎԻՎ օրենսգրքի 40¹ հոդվածի համաձայն՝ նախընտրական քարոզչություն կատարելու սահմանված կարգը խախտելն առաջացնում է տուգանքի նշանակում նվազագույն աշխատավարձի երկու հարյուրից մինչև հինգ հարյուրապատիկի չափով: Մ/թ ապրիլի 8-ից մինչև 18-ն ընկած ժամանակահատվածում գրության մեջ նշված խախտումներ չեն հայտնաբերվել *(տե՛ս հավելված 15)*:

2012 թ. ապրիլի 28-ին կազմակերպության կողմից տեղեկատվության հարցում է ուղարկվել «Լոռու մարզային հոգեկայարդարանական դիսպանսեր» ՓԲԸ՝ ստանալու տեղեկատվություն այն մասին թե քանի ընտրող կա Լոռու մարզային հոգեկայարդարանական դիսպանսերում: 2012 թ. մայիսի 3-ին Լոռու մարզի հոգեկայարդարանական դիսպանսերի կողմից տրամադրվել է կազմակերպության կողմից պահանջված տեղեկատվությունը, ըստ որի Լոռու

մարզային հոգեյարդարանական դիսպանսերի հիվանդանոցային բաժանմունքում 03.05.2012 թ. դրությամբ կա 2012 թ. ՀՀ ԱԺ ընտրություններին մասնակցող 15 հիվանդ (*տե՛ս հավելված 16*):

2012 թ. ապրիլի 25-ին կազմակերպության կողմից ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով գրություն է ուղարկվել Վանաձոր և Սպիտակ քաղաքներում օրենքով արգելված վայրերում նախընտրական քարոզչության պաստառներ փակցված լինելու մասին: Դիմումում նշվել է, որ այն հանդիսանում է ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի խախտում, որպես ապացույց՝ կցվել են նաև լուսանկարներ: ՀՀ ԿԸՀ-ն 2012 թ. ապրիլի 30-ին (թիվ N215-Ա) որոշում է կայացրել՝ «դիմել Վանաձոր և Սպիտակ քաղաքային համայնքների ղեկավարներին՝ ուսումնասիրելու հասարակական սննդի, առևտրի օբյեկտների և հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում (անկախ սեփականության ձևից) կուսակցությունների, ինչպես նաև ՀՀ ԱԺ մեծամասնական ընտրակարգով թեկնածուների քարոզչական պաստառներ փակցված լինելու հանգամանքը և նշված վայրերում փակցված քարոզչական պաստառներ հայտնաբերելու դեպքում՝ դրանք սահմանված կարգով անհապաղ վերացնել» (*տե՛ս հավելված 17*):

2012 թ. մայիսի 23-ին կազմակերպության կողմից տեղեկատվություն ստանալու հարցում է ուղարկվել Վանաձոր և Սպիտակ քաղաքների քաղաքապետարաններ, ստանալու տեղեկատվություն այն մասին, թե որ թեկնածուների և կուսակցությունների քարոզչական պաստառներն են փակցված եղել օրենքով չթույլատրվող վայրերում, տվյալ թեկնածուներն ու կուսակցությունները վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենքի 40.¹ հոդվածի կարգով ենթարկվել են պատասխանատվության, թե ոչ, եթե այո, ապա տրամադրել վարչական պատասխանատվության ենթարկելու մասին որոշումների պատճենները, իսկ եթե որոշումներ չեն կայացվել, ապա ինչ պատճառով:

Գրությունների վերաբերյալ Վանաձորի քաղաքապետարանից ստացվել է պատասխան այն մասին, որ ստուգայցերի ժամանակ չի փաստագրվել, թե որ կուսակցության կամ թեկնածուի քարոզչական պաստառներն են փակցված եղել առևտրի որոշ օբյեկտների ցուցափեղկերին և ոչ ոք չի ենթարկվել վարչական պատասխանատվության, որովհետև անկախ այն հանգամանքից, թե որ կուսակցության կամ թեկնածուի քարոզչական պաստառ է փակցված եղել, առաջին իսկ զգուշացման դեպքում նշված քարոզչական պաստառներն անմիջապես հանվել են (*տե՛ս հավելված 18*):

Սպիտակի քաղաքապետարանից ստացված պատասխանով հայտնել են, որ առևտրի օբյեկտների վրա փակցված են եղել պատգամավորության թեկնածու Արկադի Համբարձումյանի քարոզչական պաստառները, որոնք փակցված են եղել հենց սեփականատերերի կողմից՝ առանց թեկնածուի հետ համաձայնեցման (*տե՛ս հավելված 19*):

Դեռևս 2012 թ. մարտի 27-ին ՀՀ ոստիկանապետ Վլադիմիր Գասպարյանը անձնակազմին ցուցում է տվել օրենքի շրջանակներում գործել այնպես, որ խորհրդարանական ընտրություններն անցնեն «աննախադեպ մակարդակով»: Ինչին ի պատասխան ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը 2012 մարտի 29-ին հայտարարություն է տարածել, որում կոչ է արել ՀՀ ոստիկանությանը՝ իրականացնել «Ընտրակաշառք» օպերացիա՝ իրապես բացահայտելու ընտրակաշառքի դեպքերը և արդյունքները պարբերաբար ներկայացնել հանրությանը՝

ամենշաբաթյա հաշվետվությունների տեսքով:² 2012 թ. մարտի 30-ին ՀՀ ոստիկանապետը հանդես է եկել կոչով, որում հորդորել է ԱԺ ընտրություններին նախորդող շրջանում և հատկապես ընտրությունների օրը խիստ ու հետևողական լինել ցանկացած իրավախախտի հանդեպ և օրենքով վերապահված լիազորությունների շրջանակում կանխել ընտրական գործընթացի խոչընդոտման յուրաքանչյուր փորձ: ՀՀ ոստիկանապետը նաև կոչ է արել բոլոր կուսակցություններին, հասարակական կազմակերպություններին, քաղաքացիական շարժումներին, բոլոր քաղաքացիներին՝ ընտրական գործընթացներին վերաբերող ցանկացած իրավախախտում, այդ թվում՝ ընտրակաշառք արձանագրելու դեպքում անհապաղ ահազանգել ոստիկանություն:³ «2012 թ. մայիսի 6-ին կայանալիք Ազգային ժողովի ընտրությունների ընթացքում պատշաճ հասարակական կարգուկանոն հաստատելու, ընտրությունների քննարկման ընթացքն ապահովելու նպատակով» ՀՀ ոստիկանությունում ստեղծվեց նաև օպերատիվ շտաբ, իսկ ընտրախախտումների վերաբերյալ հաղորդումների ընդունման, գրանցման եւ քննարկման նկատմամբ դատախազական հսկողություն իրականացնելու համար ՀՀ գլխավոր դատախազի հրամանով ստեղծվեց աշխատանքային խումբ: Այնուամենայնիվ ընտրակաշառքների վերաբերյալ գրանցվեցին բազմաթիվ ահազանգեր, որոնց ուղղությամբ պատշաճ և հրատապ քննություն այդպես էլ չիրականացվեց:

Ընտրակաշառքների վերաբերյալ ստացված բոլոր ահազանգերի դեպքում ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդները այցելել են նշված վայր, որոշ դեպքերում հնարավոր է եղել տեսագրել կամ լուսանկարել քաղաքացիների կազմակերպված, ակտիվ հոսքը նախընտրական շտաբեր:

- ✓ 2012 թ. մայիսի 4-ին ահազանգ է ստացվել, որ Վանաձոր քաղաքի Ներսիսյան նրբանցքում անջատվել է փողոցային լուսավորությունը, և տվյալ տարածքի ՀՀԿ շտաբում գումար է բաժանվել: Մինչև կազմակերպության աշխատակցի ժամանելը շտաբում այլևս ոչ ոք չի եղել, թեև փողոցային լուսավորությունը դեռևս անջատված է եղել:
- ✓ 2012 թ. մայիսի 5-ին Վանաձոր քաղաքի Տարոն 2 թաղամասում գտնվող ՀՀԿ շտաբի առջև արձանագրվել է անձնագրերով և դրամապանակներով քաղաքացիների հերթ և ակտիվ ելումուտ: Կազմակերպության աշխատակիցները նկարահանել են քաղաքացիների կուտակում և ակտիվ ելումուտ շտաբի տարածքում:
- ✓ Ի դեպ, ՀՀԿ մեկ այլ նախընտրական շտաբ գտնվել է ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի կողքին: 2012 թ. մայիսի 5-ին երկու քաղաքացի անձնագրերով մտել են ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակ և հարցրել, թե արդյոք այն ՀՀԿ շտաբն է, կազմակերպության աշխատակցի այն հարցին, թե արդյոք նրանք ընտրակաշառքի են եկել, քաղաքացիները դրական են պատասխանել: Ի դեպ նույն շտաբում ակտիվ ելումուտ է նկատվել 2012 թ. մայիսի 4-ի երեկոյան, թեև լույսերը հանգած են եղել:
- ✓ 2012 թ. մայիսի 5-ին՝ երեկոյան ժամը 20:10-ից 20:20-ի սահմաններում, ահազանգ է ստացվել, որ Վանաձոր քաղաքի Մյասնիկյան 42 հասցեում տեղակայված՝ Հայաստանի Հանրապետական Կուսակցության նախընտրական շտաբում ընտրակաշառք է

² <http://hcav.am/events/կոչ-հհ-ոստիկանությանը>

³ <http://hcav.am/events/հհ-ոստիկանության-կոչը>

բաժանվում: Կազմակերպության աշխատակիցները գնացել են վերը նշված հասցեում տեղակայված ՀՀԿ նախընտրական շտաբ:

Նշված դեպքերից վերջինի առնչությամբ կազմակերպությունն ահազանգել է ոստիկանություն, սակայն ոստիկանության կողմից տվյալ պահին քայլեր չեն ձեռնարկվել՝ այսինքն, ահազանգից հետո մոտ 1 ժամ 20 րոպե կազմակերպության աշխատակիցները եղել են վերը նշված վայրում, սակայն ոստիկանության ոչ մի աշխատակից չի եկել: Հաղորդման վերաբերյալ ընտրություններից հետո՝ միայն 2012 թ. մայիսի 13-ին, հարցաքննվել է կազմակերպության նախագահ Արթուր Սաքունցը: 2012 թ. մայիսի 14-ին կայացվել է քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին որոշում՝ հանցագործության դեպքի բացակայության հիմքով:

2012 թ. մայիսի 19-ին կազմակերպության կողմից վերը նշված որոշումը վերադասության կարգով բողոքարկվել է ՀՀ գլխավոր և Լոռու մարզի դատախազություններին՝ հիմքում դրվել է այն հանգամանքը, որ որոշումը կայացվել է քրեադատավարական նորմերի խախտումով՝ այսինքն վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից կատարվել է ոչ պատշաճ քննություն՝ մարմնի կողմից չեն հարցաքննվել կազմակերպության այն ներկայացուցիչները, որոնք ահազանգից հետո մեկնել են վերը նշված հասցեում գտնվող ՀՀԿ նախընտրական շտաբ, ինչպես նաև նրանց դեպքի վայր տանող տաքսու վարորդը: Բողոքն ուղարկելուց հետո, առանց որոշում կայացնելու, քննիչը զանգահարել է կազմակերպության այն ներկայացուցիչներին և վարորդին, որոնք 2012 թ. մայիսի 5-ին գնացել են դեպքի վայր և հրավիրել է հարցաքննության: 2012 թ. հունիսի 1-ին կայացվել է քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին որոշում՝ հանցադեպի բացակայության հիմքով (*տե՛ս հավելված 20*):

VII. Քվեարկության օրը կազմակերպական և տեխնիկական բնույթի խախտումների վերաբերյալ դիտարկումներ

Կազմակերպական և տեխնիկական տեսանկյունից տեղամասերում դիտարկվել են մի շարք փաստեր, որոնք որոշակի ազդեցություն են ունեցել ընտրական գործընթացի և քվեարկության արդյունքների վրա:

Ընտրատեղամասի կահավորումը լավ է գնահատվել դիտարկված տեղամասերի միայն 50 %-ում, իսկ մյուս տեղամասերում համարվել է բավարար կամ անբավարար: Ընտրատեղամասերում տեղեկատվական նյութերը դիտարկված տեղամասերից 59-ում (95 %) առկա են եղել ըստ սահմանված կարգի: Դիտարկված տեղամասերի 30 %-ը բավարար չի եղել 50 հոգու միաժամանակյա գտնվելու համար, որն անհրաժեշտ է ընտրական հանձնաժողովի և քվեարկությանը ներկա լինելու իրավունք ունեցող անձանց միաժամանակյա կանոնավոր աշխատանքն ապահովելու համար:

Դիտարկված տեղամասերից մոտ 50 %-ում կույրերի համար նախատեսված կաղապարն առկա չի եղել: Իսկ նրանց 65 %-ը հասանելի չեն եղել հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար:

Ընտրատեղամասի բացման հետ կապված բողոքներ չեն գրանցվել դիտարկված տեղամասերի 92 %-ում, և դիտարկված բոլոր դեպքերում ընտրատեղամասերը բացվել են սահմանված ժամին:

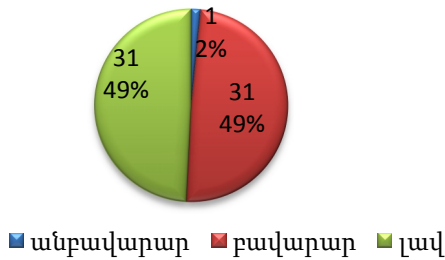
Ընտրացուցակների վերաբերյալ խնդիրներ արձանագրվել են դիտարկված տեղամասերից 29-ում (46 %), որից 1-ում ընտրողների մի մեծ զանգված չի կարողացել քվեարկել:

Դիտարկված տեղամասերում քվեարկության խցիկները հիմնականում տեղադրված են եղել ըստ օրենքով սահմանված կարգի (97 %), բացառությամբ այն դեպքերի, երբ քվեասենյակի չափի և ձևի պատճառով հնարավոր չի եղել հետևել սահմանված կարգին, այնուամենայնիվ դիտարկված տեղամասերից 1-ում քվեախցիկի դիրքի պատճառով քվեարկության գաղտնիությունը չի ապահովվել:

Թեև գրեթե բոլոր դիտարկված տեղամասերում անձնագրերի դրոշմակնքումն իրականացվել է ըստ սահմանված կարգի, այնուամենայնիվ քվեարկության օրը դրոշմակնքի թանաքի անհետացման վերաբերյալ ահազանգեր են ստացվել դիտարկված տեղամասերից 12-ից: Այս հանգամանքը մեծացրել է կրկնաքվեարկության հնարավորությունը:

Կազմակերպական և տեխնիկական խնդիրների վերաբերյալ կազմակերպության կողմից իրականացված դիտարկումներն ավելի մանրամասն ներկայացված են ստորև.

1. Ընտրատեղամասի կահավորումը և կազմակերպված լինելը

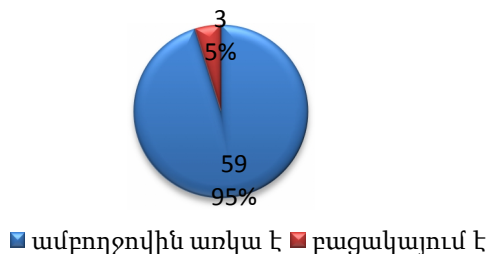

Ընտրատեղամասի կահավորումը լավ է գնահատվել դիտարկված տեղամասերից 31-ում (49 %) և բավարար՝ ևս 31 (49 %) դիտարկված տեղամասերում: Տեղամասերից մեկի կահավորումն ու կազմակերպված լինելն անբավարար է համարվել միայն 1 դեպքում:

Ընտրատեղամասերի կահավորման հետ կապված հիմնական դժգոհությունները վերաբերել են քվեախցիկների դիրքին, որոնց դիրքը ոչ միշտ է համապատասխանել օրենքի պահանջին: Տեղամասի կահավորմանը և կազմակերպմանն առնչվող դժգոհություն է առաջացել 35/39 տեղամասում, որտեղ ընտրողների ցուցակները դրսում չափազանց բարձր են փակցված եղել և ընտրողները բողոքել են, որ չեն կարող տեսնել իրենց անունները: Փաստը դիտորդի կողմից նույնպես հաստատվել է:

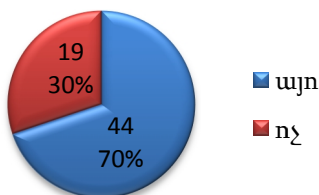
Երևան քաղաքի թիվ 7/35 տեղամասում արձանագրվել է, որ քվեարկության սենյակը բավարար լուսավորված չէ: Փաստի առնչությամբ գրություն է պատրաստվել ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով, սակայն դիտորդի միջամտությունից հետո տեխնիկական խնդիրը լուծվել է:

2. Ընտրատեղամասում անհրաժեշտ տեղեկատվության առկայությունը (քվեաթերթիկների նմուշները, քվեարկության նշանի ձևը փակցված է քվեախցիկի վրա)

Ընտրատեղամասերում տեղեկատվական նյութերը դիտարկված տեղամասերից 59-ում (95 %) առկա են եղել ըստ սահմանված կարգի: Երևան քաղաքի թիվ 7/18 ընտրատեղամասի քվեասենյակում բացակայել է քվեարկության նշանի նմուշը, իսկ թիվ 7/20 տեղամասում ընտրողների ցուցակը փակցված չի եղել:

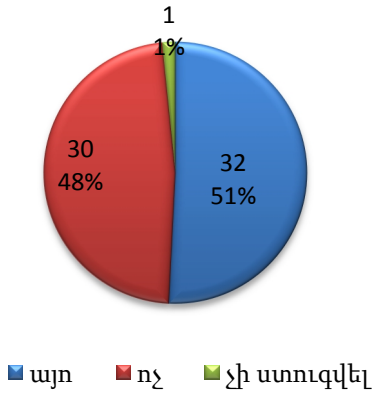
3. Մոտ 50 հոգու տեղամասում միաժամանակ գտնվելու համար ընտրատեղամասի տարածքի բավարար լինելը

Դիտարկված տեղամասերից 19-ը (30 %) բավարար չեն եղել 50 հոգու միաժամանակյա գտնվելու համար, ինչն անհրաժեշտ է քվեարկության բնականոն ընթացք ապահովելու և ընտրատեղամասում գտնվելու իրավունք ունեցող անձանց ազատ գործունեությունն ապահովելու համար: Դիտարկված տեղամասերից 44-ի (70 %) տարածքը դիտորդների կողմից գնահատվել է բավարար: Իջևան քաղաքի թիվ 41/24 տեղամասում կազմակերպության դիտորդն ահազանգել է, որ ընտրատեղամասը փոքր է և չի կարող ընդունել

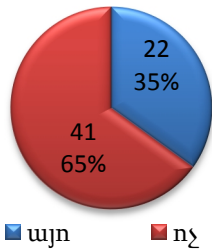
մինչև 50 մարդու: Տեղամաս են ժամանել ներկայացուցիչներ թիվ 41 ԸԸՀ-ից և արձանագրել, որ այդտեղ կարող են անցկացվել ընտրություններ:

4. Կույրերի համար համամասնական ընտրակարգով քվեարկության համար հատուկ կադապարի առկայությունը տեղամասում

Դիտարկված տեղամասերից 30-ում (48 %) կույրերի համար նախատեսված կադապարն առկա չի եղել: Հարկ է նշել, որ բազմաթիվ տեղամասերում ՏԸՀ անդամները ընդհանրապես տեղյակ չեն եղել, թե կադապարն իրենից ինչ է ներկայացնում: Թեև տեղեկացվել է, որ օրենքով սահմանված կարգով բոլոր տեղամասերին տրամադրվել է կույրերի համար նախատեսված կադապար, սակայն Վանաձոր քաղաքի թիվ 29/21 հանձնաժողովի նախագահը տեղեկացրել է դիտորդին, որ ԿԸՀ-ի կողմից նման կադապար չի ուղարկվել:

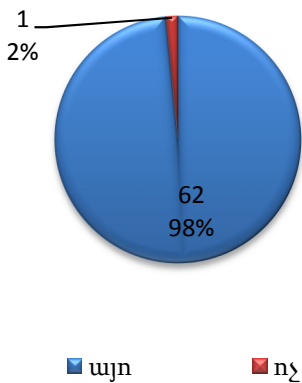
5. Ընտրատեղամասը մատչելիությունը սայլակով տեղաշարժվող հաշմանդամ անձի համար. թեքահարթակի առկայություն

Թեև ընտրատեղամասերը հիմնականում գտնվել են առաջին հարկում (դիտարկված 63 տեղամասերից միայն 8-ն են գտնվել երկրորդ հարկում), նրանց 65 %-ն այնուամենայնիվ հասանելի չի եղել հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար: Գյումրիի թիվ 34/37 տեղամասում, թեև թեքահարթակը առկա է եղել, սակայն դռների

նեղության պատճառով, տեղամասն այնուամենայնիվ մատչելի չի եղել հաշմանդամների համար: Իջևանի թիվ 41/21 տեղամասը գտնվել է երկրորդ հարկում և դիտորդը տեղեկացել է, որ անհրաժեշտության դեպքում հանձնաժողովի անդամներից մեկն արկղն իջեցնելու էր ներքև՝ սայլակով տեղաշարժվող հաշմանդամների համար:

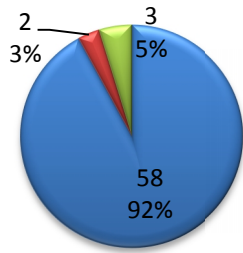
6. Տեղամասի բացման իրականացումն ըստ սահմանված կարգի

Տեղամասի բացման հետ կապված խնդիրներ արձանագրվել են միայն Երևանի թիվ 7/25 տեղամասում, որտեղ գրանցամատյանում դիտորդների և վստահված անձանց տվյալները սխալ են նշվել, սակայն շտկվել են տեղամասը բացելուց առաջ:

Երևան քաղաքի թիվ 7/08 տեղամասում համամասնական ընտրակարգի քվեաթերթիկների մեկ փաթեթ կնիքված չի եղել հանձնաժողովի երեք անդամների կողմից: Դիտարկված բոլոր դեպքերում ընտրատեղամասերը բացվել են սահմանված ժամին:

7. Բողոքներ՝ ընտրատեղամասի բացման հետ կապված

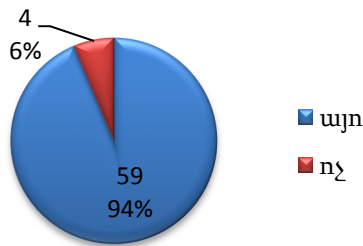

- Բողոքներ չեն եղել
- Եղել են հիմնավորված և էական բողոքներ
- Եղել են ոչ էական կամ չհիմնավորված բողոքներ

Ընտրատեղամասի բացման հետ կապված բողոքներ չեն գրանցվել դիտարկված տեղամասերից 58-ում (92 %), գրանցված մի քանի բողոքները եղել են տեխնիկական խնդիրների հետ կապված, որոնք այնուամենայնիվ չեն խոչընդոտել տեղամասերի ժամանակին բացվելուն:

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը տեղամասային կենտրոնի բացումն անց է կացրել ըստ կարգի և պատշաճ ձևով:

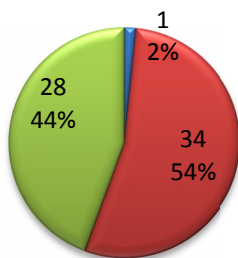
8. Քվեարկության սենյակն ապահովում է ընտրական հանձնաժողովի և քվեարկությանը ներկա լինելու իրավունք ունեցող անձանց միաժամանակյա կանոնավոր աշխատանքը

- այո
- ոչ

Դիտարկված տեղամասերից միայն 4-ում (4 %)՝ Երևան քաղաքի 7/02, 7/10, 7/20 և Վանաձոր քաղաքի 30/31 տեղամասում են դիտորդներն արձանագրել, որ քվեասենյակը բավարար չէ ընտրական հանձնաժողովի և քվեարկությանը ներկա լինելու իրավունք ունեցող անձանց միաժամանակյա կանոնավոր աշխատանքն ապահովելու համար:

9. Ընտրացուցակների հետ կապված խնդիրներ/անճշտություններ

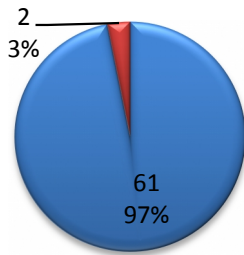
- Ընտրողների մի մեծ զանգված չեն կարողացել քվեարկել անճշտությունների պատճառով
- Ընտրողների ցուցակների հետ կապված խնդիրներ չեն եղել
- Որոշ ընտրողների անուններ բացակայել են ցուցակներից

Ընտրացուցակների վերաբերյալ խնդիրներ արձանագրվել են դիտարկված տեղամասերից 29-ում, որից 1-ում ընտրողների մի մեծ զանգված չի կարողացել քվեարկել, իսկ 28-ում (44 %) որոշ ընտրողների անուններ բացակայել են ընտրացուցակներից: Երևան քաղաքի թիվ 7/16 տեղամասում քաղաքացին բողոքել է, որ չկա ընտրացուցակում և մեքենա է պահանջել, որպեսզի գնա դատարան՝ մեղադրելով, որ սիրում են մարդկանց «քաշքշել»: Հանձնաժողովի նախագահն առարկել է, թե անհրաժեշտ էր նախապես ստուգել ընտրացուցակները:

Վանաձորի թիվ 30/12 տեղամասում մի կին մինչև քվեարկելը բարձրաձայն հայտարարել է,

որ 2 տարի առաջ մահացած ամուսնու անունը առկա է ցուցակում: Երևան քաղաքի թիվ 7/06 տեղամասում ընտրացուցակում 135 համարի շենքի փոխարեն գրված է եղել 195:

10. Քվեարկության խցիկի դիրքի համապատասխանությունը օրենքի պահանջներին

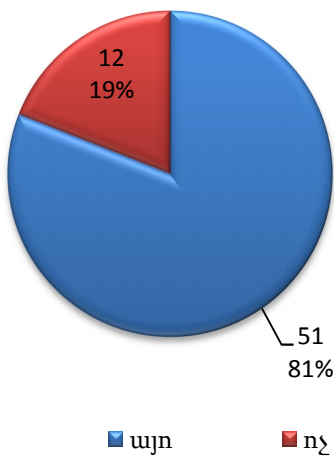

- լիարժեք ապահովում է քվեարկության գաղտնիությունը
- մասամբ է ապահովում քվեարկության գաղտնիությունը

Դիտարկված տեղամասերում քվեարկության խցիկները հիմնականում տեղադրված են եղել ըստ օրենքով սահմանված կարգի (97 %), քվեախցիկի դիրքը չի ապահովել քվեարկության գաղտնիությունը դիտարկված տեղամասերից 1-ում: Որոշ դեպքերում քվեարկության սենյակի չափի պատճառով խցիկները տեղադրվել են որոշակի խախտումներով: Երևան քաղաքի թիվ 7/32 տեղամասում քվեախցիկը տեղադրված է եղել պատուհաններից մոտավորապես 1մ հեռավորության վրա:

Վանաձոր քաղաքի թիվ 30/32 տեղամասում քվեախցիկները տեղադրված չեն եղել դեմքով դեպի հանձնաժողովը: Վանաձորի թիվ 30/36 ընտրատեղամասում քվեախցիկները տեղադրված են եղել աստիճանների դիմաց: Երևան քաղաքի թիվ 7/16 տեղամասի 3 քվեախցիկներից մեկը տեղադրված է եղել պատուհանի մոտ: Իսկ Գյումրի քաղաքի թիվ 33/77 տեղամասում քվեախցիկներից մեկը տեղադրված է եղել քվեաթերթիկների տրամադրման սեղանի կողքին:

11. Ղրոշմակնիքի թանաքի անհետացման վերաբերյալ ահազանգեր

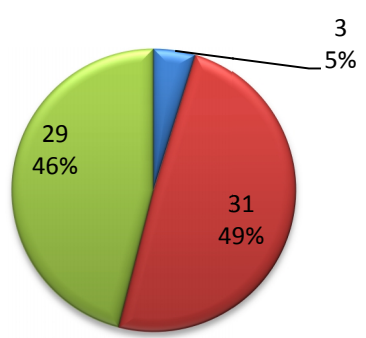
ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 64-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ «Քվեարկության ծրարը կնքող և քվեատուփի համար պատասխանատու անդամը քվեարկության ծրարը կնքում և քվեարկության ծրարը քվեատուփի մեջ գցելու հնարավորություն է ընձեռում միայն ընտրողի անձը հաստատող փաստաթղթում տվյալ ընտրությանը մասնակցելու վերաբերյալ ղրոշմակնիքի բացակայությունը ստուգելուց և դրա բացակայության դեպքում անձը հաստատող փաստաթուղթը ղրոշմակնիքելուց հետո:

Եթե ընտրողի անձը հաստատող փաստաթղթում առկա է տվյալ ընտրությանը մասնակցելու մասին ղրոշմակնիք, ապա հանձնաժողովի անդամը հանձնաժողովի նախագահի միջոցով տեղեկացնում է հերթապահող ոստիկաններին հանցագործության փորձի մասին, հանում է քվեաթերթիկը քվեարկության ծրարից, ծրարը վերադարձնում քվեաթերթիկ և քվեարկության ծրար հատկացնող հանձնաժողովի անդամին, իսկ քվեաթերթիկին ամրացնելով քվեաթերթիկի ցանկացած մեկ ելունդ՝ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով անհապաղ մարում է»: Նույն հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ անձը հաստատող փաստաթղթի ղրոշմակնիքման համար տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներին հատկացվում է այնպիսի նյութ, որն օգտագործելուց հետո առնվազն 12 ժամ պահպանվում է, իսկ հետո՝

անհետանում: Այսինքն կառավարության կողմից ներդրվել է մի այնպիսի մեխանիզմ, որպեսզի կանխվեն կրկնակի ընտրությունները:

Թեև տեղամասերում ստուգել են կնիքի առկայությունը և թույլատրել են ծրարը նետել քվեատուփի մեջ միայն դրոշմակնիքի բացակայության դեպքում, սակայն դիտորդների կողմից արձանագրվել է, որ անձնագիրը կնքող անդամները երբեմն չեն ստուգել անձի ինքնությունը մինչև անձնագիրը կնքելը, ինչը ինքին ռիսկային երևույթ է, քանի որ քվեարկության հենց սկզբից ահագանգ է եղել, որ դրոշմակնիքի թանաքն արագ անհետանում է, և այս դեպքում կրկնաքվեարկությունն առավել քան հավանական է եղել: Դրոշմակնիքի թանաքի անհետացման վերաբերյալ ահագանգեր են ստացվել դիտարկված տեղամասերից 12-ից (19%), մասնավորապես՝ Երևանի թիվ 7/16, 7/20, 7/25, 7/32, Վանաձորի թիվ 29/03, 30/07, 30/15, 30/26, 30/31, 30/37 և Իջևանի թիվ 41/26 և 41/28 տեղամասերից: ԿԸՀ հրահանգով տեղամասերում դրոշմակնիքի համար նախատեսված հատուկ թանաքը փոխարինվել է սովորական թանաքով: Այնուամենայնիվ անհայտ է, թե դրոշմակնիքի թանաքի անհետացումը որքանով է նպաստել կրկնակի քվեարկելուն և այլ չարաշահումների: Ուշագրավ է նաև, որ արձանագրվել են դեպքեր, երբ ընտրողները վերադարձել են և պահանջել, որ դրոշմակնիքը նորից դրվի, քանի որ կարող են խնդիրներ ունենալ աշխատավայրում:

12. Քվեաթերթիկը սխալ լրացնելու դեպքում ՏԸՀ գործողությունները

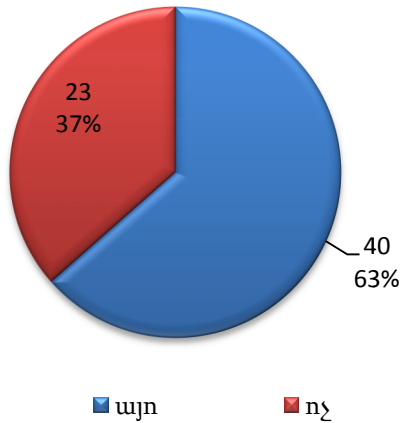

- մյուս քվեաթերթիկ է հատկացվել՝ առանց վնասված քվեաթերթիկն անհապաղ մարելու և ընտրողների ցուցակում նշում կատարելու
- մյուս քվեաթերթիկ է տրամադրվել՝ վնասված քվեաթերթիկն անհապաղ մարելով և ընտրողների ցուցակում նշում կատարելով
- քվեաթերթիկի սխալ լրացման մասին այտարարություններ չեն եղել

Քվեաթերթիկը սխալ լրացնելու դեպքերում հիմնականում ըստ կարգի տրամադրվել է նոր քվեաթերթիկ, հինը մարվել է ելունդի հետ և փաստն արձանագրվել է (49 %): Դիտարկված տեղամասերից 29-ում (46 %) քվեաթերթիկը սխալ լրացնելու դեպքեր չեն գրանցվել: Դիտարկված տեղամասերից 3-ում (5 %) սխալ լրացված քվեաթերթիկը չի մարվել ըստ սահմանված կարգի: Հարկ է նշել, որ Երևան քաղաքի թիվ 7/20 տեղամասի քվեախցիկներից մեկում հայտնաբերվել են խնամքով թաքցված քվեաթերթիկներ: Երևան քաղաքի թիվ 7/26 տեղամասում հայտնաբերվել է մեկ նշում չպարունակող համամասնական քվեաթերթիկ:

Իսկ Երևան քաղաքի թիվ 7/28 տեղամասի քվեախցիկներից մեկում հայտնաբերվել է 3 ընտրած և ծրարավորած քվեաթերթիկ: Հայտնաբերվելուց հետո քվեաթերթիկները մարվել են հանձնաժողովի նախագահի կողմից:

13. Ընտրատեղամասի տեսաձայնագրում

Հայտնի է, որ Բարգավաճ Հայաստան կուսակցությունը տեսախցիկներ է տեղադրել տեղամասերում՝ վերահսկելու քվեարկության ողջ ընթացքը: Կազմակերպության կողմից դիտարկված տեղամասերից 40-ում (63 %) իրականացվել է տեսաձայնագրում: Ի դեպ, Գյումրիի թիվ 34/37 տեղամասում երկու անձ (հավանաբար ԲՀԿ ներկայացուցիչներ) հանձնաժողովի անդամներից մեկին խնդրել են ուղղել տեսախցիկի դիրքը, քանի որ առցանց հետևում են գործընթացին

և սենյակի լույսը թույլ չի տալիս տեսնել, թե քվեասենյակում ինչ է կատարվում: ԲՀԿ ներկայացուցիչների հեռանալուց հետո տեսախցիկը չի ուղղվել: Երևան քաղաքի թիվ 7/23 տեղամասում ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդը քվեախցիկի վերևում նկատել է տեսանկարող սարքի նմանվող սարք, սակայն հանձնաժողովի նախագահին ասել է, որ դա լուսավորության ապահովման ինչ որ համակարգ է: Պատասխանը դիտորդին չի համոզել, սակայն ստուգելու հնարավորություն չի ունեցել:

VIII. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքի վերաբերյալ դիտարկումներ

Համաձայն ՀՀ ընտ. օր 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասի և 39-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ «Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում անդամ նշանակում են՝

1) Ազգային ժողովում խմբակցություն ունեցող կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքները՝ մեկական անդամ, եթե խմբակցությունների թիվը մեծ է 4-ից, և երկուական անդամ, եթե խմբակցությունների թիվը փոքր է հինգից:

2) համապատասխան ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը՝ երկու անդամ:

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կազմում կարող են ընդգրկվել ընտրական իրավունք ունեցող այն քաղաքացիները, որոնք կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կարգով անցել են ընտրությունների անցկացման մասնագիտական դասընթացներ և ստացել որակավորման վկայականներ: Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամների կողմից իրականացված վատ վարչարարության հիմքերից են հանձնաժողովի անդամների, այդ թվում նաև նախագահի տվյալ ոլորտը կարգավորող օրենսդրությանը չտիրապետելը, ինչպես նաև օրենսդրությունը իմանալու դեպքում այն չկիրառելը:

Դիտորդական առաքելության ընթացքում վատ վարչարարության հետևանքով կազմակերպության դիտորդները հանդիպել են մի շարք խոչընդոտների՝ մասնավորապես հանձնաժողովի նախագահի կողմից փորձ է արվել արգելել դիտորդական առաքելություն իրականացնել կամ մասնակցել քվեարկության արդյունքների ամփոփման նիստին: Երևան քաղաքի Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի 7/02 ընտրատեղամասում հանձնաժողովի նախագահը հանձնաժողովի նիստին չի թույլատրել մասնակցել ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդին՝ պատճառաբանելով, որ ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից տրված ՀՀ ազգային ժողովի ընտրությունների տեղական դիտորդի վկայականի 1-ին կետում նշված է, որ դիտորդն իրավունք չունի ներկա լինելու ընտրական հանձնաժողովի նիստերին:

ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի համաձայն՝

1. Դիտորդը, զանգվածային լրատվության միջոցի ներկայացուցիչն իրավունք ունեն՝

1) ներկա լինելու ընտրական հանձնաժողովի նիստերին, իսկ քվեարկության ընթացքում՝ նաև քվեարկության սենյակում:

Իսկ Երևանի քաղաքի թիվ 7/20 ընտրատեղամասում հանձնաժողովի նախագահը հայտնել է, որ դիտորդը իրավունք չունի մասնակցել քվեարկության արդյունքների ամփոփման նիստին, սակայն դիտորդի կողմից օրենքի համապատասխան կետը նշելուց հետո թույլատրվել է նրա մասնակցությունը քվեարկության արդյունքների ամփոփմանը:

Մտահոգության տեղիք է տալիս նաև, որ շատ հաճախ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամները և նախագահները հայտարարում են, որ իրենք պատասխանատու չեն ընտրատեղամասից դուրս կատարվող գործողությունների համար, այսինքն իրենք

պատասխանատվություն չեն վերցնում ընտրական գործընթացի ընդհանուր կազմակերպման համար, այլ դիտում են տեղամասը, որպես արտաքին ազդեցություններից մեկուսացած տարածք, առանց հաշվի առնելու, թե այդ արտաքին գործոնները որքանով են ազդում քվեարկության ընթացքի և արդյունքների օրինականության վրա:

Չարաշահումների, ընդհանուր կարգի խաթարման և կուտակումների տեղիք է տալիս նաև այն փաստը, որ հանձնաժողովի անդամները հիմնականում ներգրավվում են տվյալ համայնքից: Օրինակ՝ Երևան քաղաքի թիվ 7/35 տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամների կողմից քվեարկության ընթացքում պարբերաբար ուսումնասիրվել են ընտրողների ցուցակները և չքվեարկված անձանց վերաբերյալ տեղեկատվություն է տրամադրվել հեռախոսով՝ «բերման ենթարկելու» նպատակով, որից հետո նկատվել է ընտրողների ուղղորդված հոսք: Նման դեպքեր են նկատվել նաև այլ տեղամասերում:

Գյումրի քաղաքի 33/77 տեղամասում դիտորդն ականատես է եղել, թե ինչպես է երիտասարդը քվեատուփերի համար պատասխանատու հանձնաժողովի անդամի անուշադրության պատճառով ծրարը քվեատուփ գցում առանց կնքելու: Հասկանալով սխալը երիտասարդը սպասել է, որ նոր քվեաթերթիկ տրամադրեն, սակայն հանձնաժողովի անդամներն անուշադրության են մատնել նրան, իսկ նրա հեռանալուց հետո հանձնաժողովի անդամների գաղտնի կարճ խոսակցությունից դիտորդը հասկացել է, որ հանձնաժողովի անդամները տեղյակ են եղել երիտասարդի ընտրությունից, այդ պատճառով էլ նախընտրել են, որ ձայնն անվավեր համարվի:

Սվյալ համայնքից ներգրավված տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամների կողմից երբեմն անփութություն կամ անհետևողականություն է ցուցաբերվում անձր հաստատող փաստաթղթերի ստուգման հարցում: Բացի այդ, հանձնաժողովի անդամները զրույցի են բռնվում արդեն քվեարկված ընտրողների հետ, որն առաջացնում է քվեարկության բնականոն ընթացքի խաթարում թե՛ պարտականությունների պատշաճ կատարման, թե՛ քվեասենյակում կողմնակի մարդկանց գտնվելու տեսանկյունից:

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամների գործառույթները 2 ժամը մեկ փոխվել են դիտարկված տեղամասերից 56-ում (89 %):

Դիտարկված տեղամասերից 7-ում (11 %) տեղամասային հանձնաժողովի անդամների գործառույթները չեն փոխվել 2 ժամ պարբերականությամբ՝ գոյացած հերթերի պատճառով:

Քվեարկության սենյակում քվեարկությունն ընթացել է ըստ կարգի դիտարկված տեղամասերից 24-ում (38 %): Քվեասենյակում հաճախակի 15-ից ավել ընտրողներ են գրանցվել դիտարկված տեղամասերից 11-ում (18 %): Քվեասենյակի մարդաշատության պատճառով դիտարկումն անհնար է եղել դիտարկված 2 տեղամասում (3 %): Դիտարկված տեղամասերից 26-ում (41 %) չնայած քվեարկության սենյակի մարդաշատությանը, տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը տիրապետել է իրավիճակին:

Դիտարկված տեղամասերի տեղամասային հանձնաժողովի նախագահներն ու քարտուղարները հիմնականում տիրապետել են ընտրական օրենսգրքին (78 %): Հանձնաժողովի նախագահը և քատուղարը ուղեցույցից պարբերաբար օգտվել են դիտարկված

տեղամասերից 11-ում (19 %): Սակայն եղել են նաև տեղամասեր, որտեղ նախագահը կոմպետենտ չի եղել, ինչն ազդել է ընդհանուր գործընթացի, տեղամասի կարգապահության և այլ հարցերի վրա (3 %):

Դիտարկված տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների կողմից խախտումներն արձանագրվել են 24 տեղամասերում (47 %), մասամբ արձանագրվել են 14 տեղամասում (27 %), չեն արձանագրվել 9-ում (18 %): Խախտում չի արձանագրվել դիտարկված տեղամասերից 4-ում (8 %): Այնուամենայնիվ նտրատեղամասերում գրանցվել են բազմաթիվ բողոքներ ընտրական գործընթացի մասնակիցների կողմից, մասնավորապես՝ դիտարկված տեղամասերից 23-ում (51 %) բողոքներ գրանցվել են վստահված անձանց կողմից, որոնք առնչվել են այլ վստահված անձանց կողմից խախտումներին և չարաշահումներին, ինչպես նաև հանձնաժողովի անդամների կողմնակալ վերաբերմունքին: Ընտրողների կողմից հնչեցված բողոքներ գրանցվել են դիտարկված տեղամասերից 14-ում (31 %) և հիմնականում առնչվել են կուտակումներին, քվեարկության գործընթացի դանդաղ ընթացքին և հանձնաժողովի անարդյունավետ աշխատանքին: Դիտորդների կողմից բողոքներ գրանցվել են դիտարկված տեղամասերից 7-ում (16 %):

Դիտարկված տեղամասերից 5-ում (8 %) գրանցվել է խտրական վերաբերմունք վստահված անձանց նկատմամբ:

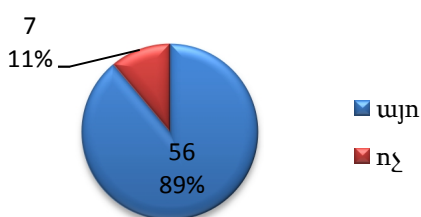
Դիտարկված տեղամասերից 41-ում (65 %) չլիազորված անձինք չեն եղել, 10 տեղամասում (16 %) եղել են անհայտ անձինք, 11 տեղամասում (11 %) եղել են ոստիկանության աշխատակիցներ և 1 տեղամասում եղել են ՏԻՄ անդամներ (2 %):

Դիտարկված տեղամասերից 22-ում (35 %) հանձնաժողովն ընդմիջել է մինչև քվեարկության արդյունքների հաշվարկը, իսկ 6 տեղամասում (9 %) հաշվարկն սկսվել է կարճատև ընդմիջումից հետո:

Չնայած տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների վերաբերյալ բազմաթիվ դիտարկումներին՝ դիտորդները դիտարկված տեղամասերում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների աշխատանքը հիմնականում լավ են գնահատել (76 %):

Քվեարկության նախապատրաստման փուլում, քվեարկության ընթացքում և քվեարկության արդյունքների ամփոփման փուլում ՏՀՀ-ների աշխատանքի դիտարկման արդյունքում մասնավորապես արձանագրվել է հետևյալը.

1. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամների գործառույթների փոխվելը 2 ժամ պարբերականությամբ

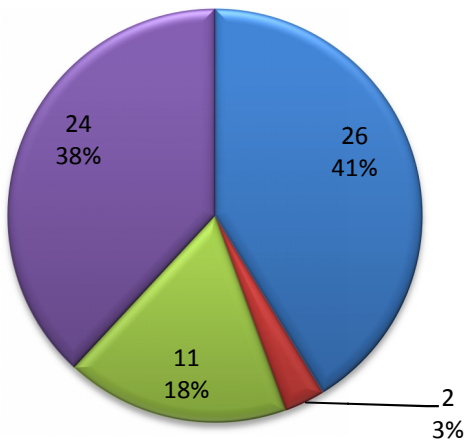

Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամների գործառույթները 2 ժամը մեկ փոխվել են դիտարկված տեղամասերից 56-ում (89 %): ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 62-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետի համաձայն՝ քվեարկության օրը՝ ժամը 7:00-ին, տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը

տեղամասային կենտրոնում կայացած նիստում վիճակահանությամբ որոշում է տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամների՝ 2 ժամը մեկ պարբերականությամբ գործառույթների հերթափոխը: Դիտորդական առաքելության փորձը ցույց է տվել, որ որոշ ընտրատեղամասային հանձնաժողովներ գործառույթների հերթափոխը որոշում են օրենքով սահմանված ժամը 7:00-ի նիստի ժամանակ, որոշներ էլ ուղղակի 2 ժամը մեկ գործառույթների հերթափոխը որոշում են տվյալ պահին վիճակահանություն իրականացնելու միջոցով: Եղել են դեպքեր, երբ հանձնաժողովի անդամները գործառույթները փոխել են առանց վիճակահանության, ուղղակի նախագահը անդամներին հրահանգել է, թե առաջիկա 2 ժամվա ընթացքում որ անդամը որ գործողությունն է իրականացնելու: Այսինքն, չնայած այն հանգամանքին, որ ՀՀ ընտրական օրենքը հստակ սահմանում է, թե գործառույթների հերթափոխի վիճակահանությունը երբ և ինչպես պետք է իրականացվի այնուամենայնիվ տեղամասային հանձնաժողովների կողմից օրենքը միատեսակ չի կիրառվում, որն էլ հանգեցնում է սահմանված կարգի խախտման:

Դիտարկված տեղամասերից 7-ում (11 %) տեղամասային հանձնաժողովի անդամների գործառույթները չեն փոխվել 2 ժամ պարբերականությամբ՝ գոյացած հերթերի պատճառով : Ի դեպ, դիտարկված տեղամասերից երեքում (Երևանի 7/14, 7/16 և Վանաձորի 30/22 տեղամասում) տեղամասային հանձնաժողովի անդամների թիվը եղել է 6՝ օրենքով սահմանված առնվազն 7-ի փոխարեն:

2. Կարգապահությունը ընտրատեղամասում

- Քվեարկության սենյակը մարդաշատ է, բայց ՏՀՀ-ն տիրապետում է իրավիճակին
- Քվեարկության սենյակը մարդաշատ է, դիտարկումն անհնարին է
- Քվեարկության սենյակում հաճախ 15-ից ավելի ընտրող կա
- Քվեարկության սենյակում քվեարկությունն ընթանում է ըստ կարգի

Քվեարկության սենյակում քվեարկությունն ընթացել է ըստ կարգի դիտարկված տեղամասերից 24-ում (38 %): Քվեասենյակում հաճախակի 15-ից ավել ընտրողներ են գրանցվել դիտարկված տեղամասերից 11-ում (18 %): Քվեասենյակի մարդաշատության պատճառով դիտարկումն անհնար է եղել դիտարկված 2 տեղամասում (3 %): Դիտարկված տեղամասերից 26-ում (41 %), չնայած քվեարկության սենյակի մարդաշատությանը, տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը տիրապետել է իրավիճակին: ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 63-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ քվեարկության սենյակում միաժամանակ չի կարող գտնվել 15-ից ավելի քվեարկող: Քվեարկության բնականոն ընթացքն ապահովելու համար ընտրական հանձնաժողովի նախագահն իրավունք ունի ընտրողներին քվեարկության սենյակ թողնելու հերթով՝ մեկ-մեկ:

Ընտրական հանձնաժողովի կողմից սույն մասի կատարումն ապահովելու անհնարինության դեպքում ընտրական հանձնաժողովի նախագահի պահանջով այն իրականացվում է ոստիկանության օժանդակությամբ:

Երևան քաղաքի թիվ 7/06, 7/16, 7/19, 7/20, 7/22, 7/26, 7/34 տեղամասերում, Իջևան քաղաքի թիվ 41/23 տեղամասում, Գյումրի քաղաքի 34/37 և 35/39 տեղամասերում և Լոռու մարզի 29/21, 30/12 և 30/37 տեղամասերում ընտրողների թիվը մի քանի անգամ գերազանցել է 15 հոգին: Որոշ դեպքերում իրավիճակը կարգավորելու համար հանձնաժողովի նախագահը դիմել է տեղամասի համար պատասխանատու ոստիկանների օգնությանը, իսկ որոշ դեպքերում անգործություն է ցուցաբերել:

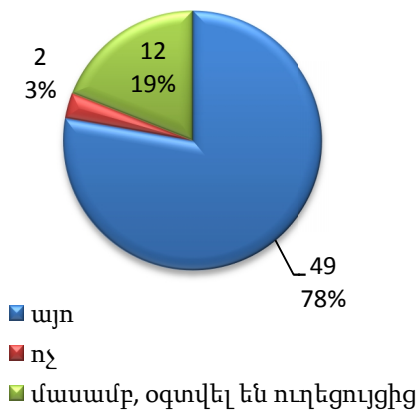
Վանաձորի թիվ 30/19 ընտրատեղամասում կազմակերպության դիտորդի ներկա գտնվելու ընթացքում տեղամասում գտնվել են 15-ից ավելի քվեարկողներ: Դիտորդը հանձնաժողովի նախագահին տեղեկացրել է, որ միաժամանակ 15-ից ավել ընտրողների գտնվելը խախտում է համարվում, սակայն նախագահը միջոցներ չի ձեռնարկել ՀՀ ընտրական օրենսգրքով սահմանված կարգը պահպանելու ուղղությամբ:

Երևան քաղաքի թիվ 7/26 տեղամասից ապատեղեկատվություն է տրվել անվտանգության աշխատակիցներին, թե տեղամասում տեղի է ունեցել ծեծկրտուք, սակայն կասկածները հերքվել են և հանձնաժողովի անդամների և դիտորդների կողմից հաստատվել է, որ ոչ մի միջադեպ չի եղել:

Լոռու մարզի Վահագնի գյուղում տեղակայված թիվ 30/18 ընտրատեղամասում գյուղապետը, որը հանդիսացել է ՀՅԴ-ի վստահված անձ, խոչնդոտել է ընտրական գործընթացին: Մասնավորապես, դիտորդի ներկայությամբ վերջինս վիճաբանել է հանձնաժողովի նախագահի, այնուհետև հանձնաժողովի անդամներից մեկի հետ: Միջադեպի վերաբերյալ կազմակերպության դիտորդի միջամտությամբ կազմվել է համապատասխան արձանագրություն:

Վանաձոր քաղաքի 30/24 տեղամասում 11:45-ից մինչև 16:30 անընդհատ կուտակումներ են եղել քվեարկության սենյակում և դրսում, քանի որ հանձնաժողովի անդամները թերացել են իրենց գործում (ընտրողներին ընտրացուցակում մեծ դժվարությամբ են գտել): Դրսում և ներսում սպասող քաղաքացիները դժգոհել են, որ հանձնաժողովը շատ դանդաղ է աշխատում:

3. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը և քարտուղարը ընտրական օրենքին տիրապետում են

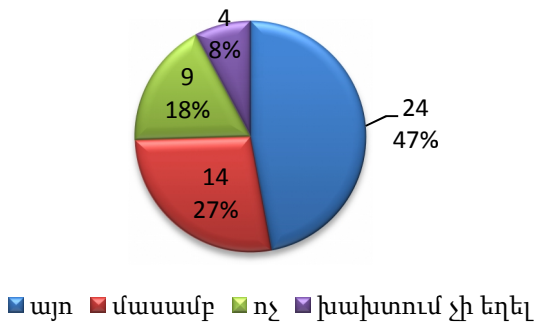

Դիտարկված տեղամասերի տեղամասային հանձնաժողովի նախագահներն ու քարտուղարները հիմնականում տիրապետել են ընտրական օրենսգրքին (78 %): Հանձնաժողովի նախագահը և քարտուղարը ուղեցույցից պարբերաբար օգտվել են դիտարկված տեղամասերից 11-ում (19 %): Սակայն եղել են նաև տեղամասեր, որտեղ նախագահը կոմպետենտ չի եղել, ինչն ազդել է ընդհանուր գործընթացի, տեղամասի կարգապահության և այլ հարցերի վրա (3 %):

Օրինակ՝ Երևան քաղաքի թիվ 7/22 տեղամասում ցուցակ 1-ում հանձնաժողովի չիմացության

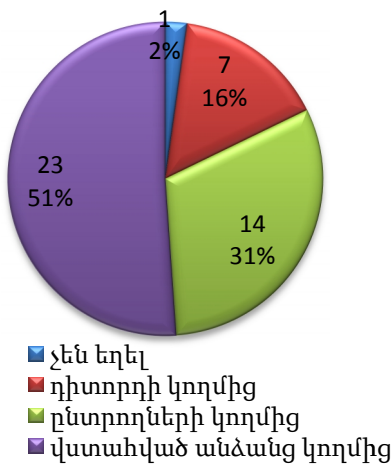
պատճառով քվեարկողները ստորագրել են միայն 1-ին սյունյակում:

4. Խախտումները արձանագրվում են

Դիտարկված տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների կողմից խախտումներն արձանագրվել են 24 տեղամասերում (47 %), մասամբ արձանագրվել են 14 տեղամասում (27 %), չեն արձանագրվել 9-ում (18 %): Խախտում չի արձանագրվել դիտարկված տեղամասերից 4-ում (8 %): Դիտորդները նշել են, որ հիմնականում ընտրողական սկզբունքով և նույնիսկ այն տեղամասերում, որտեղ միշտ արձանագրվել են, դա կատարվել է դիտորդների ու վստահված անձանց պնդմամբ:

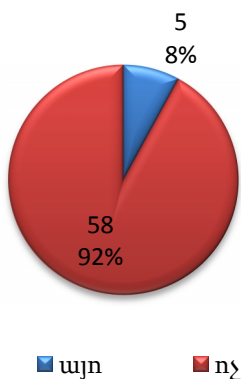
5. Բողոքներ ընտրատեղամասում՝ քվեարկության հետ կապված գրանցվել են

Ընտրատեղամասերում գրանցվել են բազմաթիվ բողոքներ ընտրական գործընթացի մասնակիցների կողմից, մասնավորապես՝ դիտարկված տեղամասերից 23-ում (51 %) բողոքներ գրանցվել են վստահված անձանց կողմից, որոնք առնչվել են այլ վստահված անձանց կողմից խախտումներին և չարաշահումներին, ինչպես նաև հանձնաժողովի անդամների կողմնակալ վերաբերմունքին: Ընտրողների կողմից հնչեցված բողոքներ գրանցվել են դիտարկված տեղամասերից 14-ում (31 %) և հիմնականում առնչվել են կուտակումներին, քվեարկության գործընթացի դանդաղ ընթացքին և

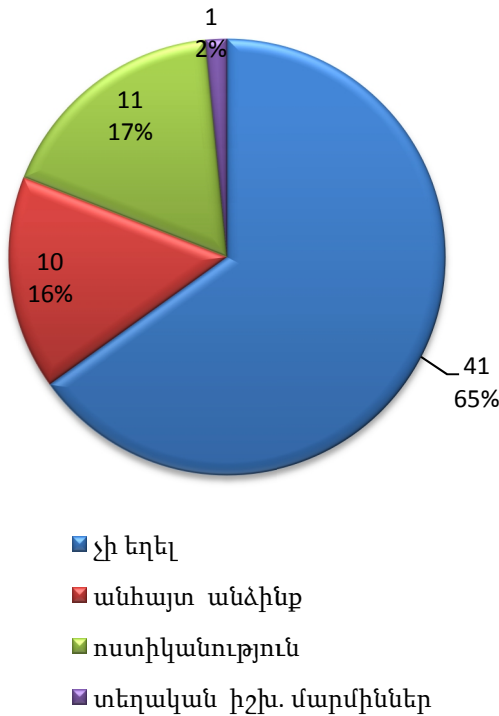
հանձնաժողովի անարդյունավետ աշխատանքին: Դիտորդների կողմից բողոքներ գրանցվել են դիտարկված տեղամասերից 7-ում (16 %):

6. Վստահված անձի /անձանց նկատմամբ խտրական վերաբերմունք

Դիտարկված տեղամասերից 5-ում (8 %) գրանցվել է խտրական վերաբերմունք վստահված անձանց նկատմամբ: Որոշ դեպքերում խտրական բարյացակամության շնորհիվ տեղամասերում եղել են մինևույն թեկնածուի կամ կուսակցության մեկից ավելի վստահված անձինք, մասնավորապես Վանաձորի թիվ 30/24 տեղամասում ՕԵԿ-ից և ՀՅԴ-ից միաժամանակ եղել են 2 վստահված անձ:

7. Ընտրատեղամասում չլիազորված անձանց ներկա գտնվելը

Դիտարկված տեղամասերից 41-ում (65 %) չլիազորված անձինք չեն եղել, 10 տեղամասում (16 %) եղել են անհայտ անձինք, 11 տեղամասում (11 %)՝ ուստիկանության աշխատակիցներ և 1 տեղամասում՝ ՏԻՍ անդամներ (2 %): Երևան քաղաքի թիվ 7/18 տեղամասում քվեարկության սենյակ, առանց հանձնաժողովի նախագահի կանչելու, պարբերաբար մուտք է գործել տեղամասին կցված ուստիկանը, նաև անհայտ անձինք, որոնք հեռացվել են նախագահի կողմից: Երևան քաղաքի թիվ 7/35 տեղամասում ուստիկանների սենյակը գտնվել է անմիջապես քվեասենյակին կից և ուստիկանները իրենց սենյակից դուրս գալիս անմիջապես հայտնվել են քվեարկության սենյակում, նույն տեղամասում դիտորդներն

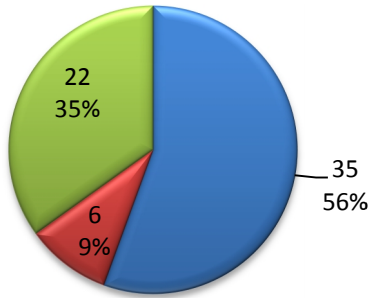
արձանագրել են նաև անհայտ անձանց ներկայություն, որոնք միջամտությունից հետո հեռացվել են հանձնաժողովի նախագահի կողմից:

Վանաձոր քաղաքի թիվ 30/31 տեղամասում ՀՀԿ-ից միաժամանակ 2 վստահված անձ են ներկա գտնվել, որոնցից մեկը գրանցված, մյուսը՝ ոչ: ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդի միջամտությամբ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը երկրորդ վստահված անձին դուրս է հրավիրել:

Գրանցվել են նաև քվեարկությունից հետո քվեարկողների կողմից քվեասենյակում որոշ ժամանակ մնալու դեպքեր, որոնք շտկվել են դիտորդների միջամտությամբ: Իջևան քաղաքի թիվ 41/28 Ժամը 8:30-ի սահմանում դիտորդը նկատել է, որ ՀՀԿ-ական թեկնածու Հակոբ Հակոբյանի երեք վստահված անձ միաժամանակ գտնվում են տեղամասում: Դիտորդության արդյունքում ՏՀՀ նախագահը նրանցից երկուսին դուրս է հրավիրել: Նրանք վերադարձել են 10 րոպե անց և նորից դուրս հրավիրվել: 30 րոպեից տեղամաս է ներկայացել մի քաղաքացի, որն ունեցել է դիտորդության վկայական, սակայն հավատարմագրված չի եղել որևէ կազմակերպության կողմից: Պարզվել է, որ նրան նույնպես թեկնածու Հակոբ Հակոբյանն է ուղարկել: Քաղաքացին դուրս է հրավիրվել:

Քվեարկության ընթացքում հրապարակայնության վերաբերյալ եղել է մեկ բողոք՝ Լոռու մարզի Լեռնապատ գյուղի թիվ 29/21 տեղամասում լրագրողին չեն թույլատրել գրանցամատյանից քաղվածքներ վերցնել: Ընդհանուր առմամբ դիտարկված տեղամասերում վստահված անձանց, դիտորդների և ՋԼՄ-ների կողմից լուսանկարահանելու և տեսանկարահանելու գործընթացը չի խոչընդոտվել:

8. Ձայների հաշվարկի և ամփոփման նիստ

- ՏՀՀ-ն սկսեց հաշվել ձայներն անմիջապես տեղամասը փակելուց հետո
- ՏՀՀ-ն կարճ ժամանակով ընդմիջեց
- ՏՀՀ-ն ունեցավ երկարատև ընդմիջում

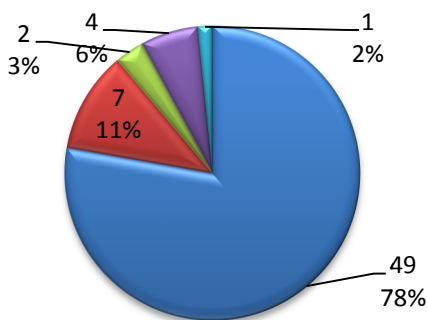
ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 71-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ «Քվեարկության ավարտից հետո՝ մինչև ընտրատեղամասում քվեարկության արդյունքների վերաբերյալ արձանագրություն կազմելը, տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նիստը չի կարող ընդհատվել»:

Այնուամենայնիվ դիտարկված տեղամասերից 22-ում (35 %) հանձնաժողովն ընդմիջել է մինչև քվեարկության արդյունքների հաշվարկը, իսկ 6 տեղամասում (9 %) հաշվարկն սկսվել է կարճատև ընդմիջումից հետո: Երևան քաղաքի թիվ 7/11 տեղամասում համամասնական ձայների հաշվարկից հետո է կատարվել ընդմիջում՝ ճաշկերույթ, օգտագործվել է ոգելից խմիչք՝ օղի, գինի, ճաշկերույթը տևել է 40 րոպե, որից հետո շարունակվել է արդեն մեծամասնական ձայների հաշվարկը:

9. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքի գնահատականը

Չնայած տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների վերաբերյալ բազմաթիվ դիտարկումներին՝ դիտարկված տեղամասերում դիտորդները տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների աշխատանքը հիմնականում լավ են գնահատել (միջինը 76 %): Իսկ ընտրական գործընթացի տարբեր փուլերում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների աշխատանքը գնահատվել է հետևյալ կերպ.

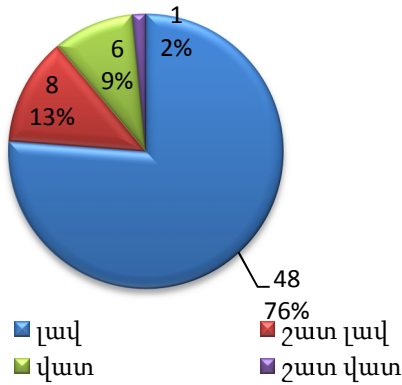
9.1. Քվեարկության նախապատրաստման փուլում

- լավ
- շատ լավ
- շատ վատ
- վատ
- միջին

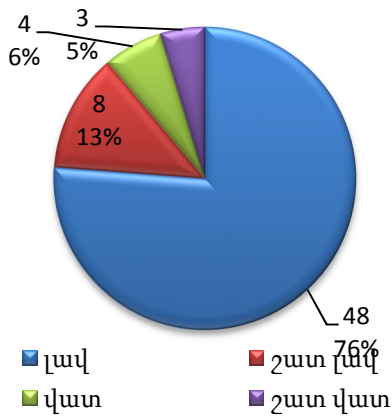
Քվեարկության նախապատրաստման փուլում դիտորդների կողմից տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքը «վատ» է գնահատվել Երևանի թիվ 7/02 տեղամասում, որտեղ հանձնաժողովի նախագահը չի տիրապետել իր գործառույթներին, թիվ 7/04, 7/10 տեղամասերում, ինչպես նաև Վանաձոր քաղաքի 29/21 տեղամասում: Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքը «շատ վատ» է գնահատվել Երևանի թիվ 7/07 և Վանաձորի թիվ 30/19 տեղամասերում:

9,2, Քվեարկության գործընթացի հետ կապված

Քվեարկության գործընթացի հետ կապված տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքը դիտարկված տեղամասերում հիմնականում գնահատվել է լավ: Քվեարկության գործընթացի հետ կապված տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքը շատ վատ է գնահատվել Երևան քաղաքի թիվ 7/07 տեղամասում:

9,3, Քվեարկության արդյունքների ամփոփման գործընթացում

Քվեարկության արդյունքների ամփոփման գործընթացում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամների աշխատանքը դիտարկված տեղամասերում հիմնականում գնահատվել է լավ (48 %), 8 դեպքում՝ շատ լավ (13 %), 4 դեպքում՝ վատ (6 %), իսկ 3 դեպքում՝ շատ վատ (5 %): Դիտարկված բոլոր տեղամասերում դիտորդները և վստահված անձինք հնարավորություն են ունեցել նկարահանելու քվեարկության ամփոփման ընթացքը, ինչպես նաև ուսումնասիրելու և լուսանկարելու քվեաթերթիկները:

Ընտրատեղամասում արձանագրության միտումնավոր կեղծման դեպքեր չեն արձանագրվել, սակայն հայտնաբերվել են որոշակի անճշտություններ, որոնք թեև էական ազդեցություն չեն ունեցել վերջնական արդյունքների վրա, սակայն կրկին ապացուցում են, որ անհրաժեշտ է բարձրացնել տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների մասնագիտական պատրաստվածությունը:

IX. Ընտրական գործընթացի խախտումների վերաբերյալ դիտարկումներ

Ըստ ընտրական օրենսգրքի 64-րդ հոդվածի 3-րդ կետի՝ «Անձը հաստատող փաստաթուղթ է համարվում անձնագիրը (առանց կենսաչափական տվյալների), նույնականացման քարտը, անձնագրին կամ նույնականացման քարտին փոխարինող ժամանակավոր փաստաթուղթը՝ տրված լիազոր մարմնի կողմից, իսկ զինծառայողների համար՝ զինվորական վկայականը կամ զինվորական գրքույկը, եթե գրանցվում են (քվեարկում են) զինվորական մասի կազմած ընտրողների ցուցակում: Պարտադիր ժամկետային զինծառայողները ծառայությունից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ժամանակավոր արձակված լինելու դեպքում իրենց մշտական բնակության վայրերում քվեարկում են զինվորական գրքույկներով՝ ներկայացնելով նաև ծառայությունից ժամանակավոր արձակված լինելու մասին փաստաթղթի պատճենը: Ընտրողի անձը հաստատող փաստաթղթի վավերականության ժամկետի ավարտը հիմք չէ նրան քվեարկության չթողնելու համար»:

Առանց անձը հաստատող փաստաթղթի քվեաթերթիկ տալու դեպք արձանագրվել է դիտարկված տեղամասերից երկուսում (3 %):

Երևան քաղաքի թիվ 7/10 տեղամասում վաղ առավոտից նկատվել է, որ ընտրողների մեծամասնության անձնագրերը չափազանց նոր են, թեև տրման ժամկետը ընդհուպ մինչև 1995 թվականն է եղել: Նույն փաստն արձանագրվել է Երևան քաղաքի թիվ 7/09 և Գյումրի քաղաքի թիվ 35/39 տեղամասերում: Ի դեպ Գյումրի քաղաքի թիվ 35/39 տեղամասում փաստն արձանագրել են հանձնաժողովի անդամները:

Գյումրիի թիվ 35/39 տեղամասում ընտրողը ներկայացել է քվեարկելու անձնագրով, որի վավերականության ժամկետը լրացել էր մի քանի տարի առաջ: Թեև անձը հաստատող փաստաթղթի վավերականության ժամկետի ավարտը չի կարող հիմք հանդիսանալ նրան քվեարկության չթողնելու, այնուամենայնիվ հանձնաժողովը տարօրինակ է համարել, թե ինչու քաղաքացին այդքան երկար տարիներ չի նորացրել իր անձնագիրը, կրկնակի ստուգումից հետո պարզվել է, որ քաղաքացու անունը բացակայում է ընտրացուցակներից:

Գյումրի քաղաքի մեկ այլ՝ 33/77 տեղամասում, դիտորդն ականատես է եղել, թե ինչպես է ընտանիքը ներկայացել քվեարկության, սակայն առանց անձնագրին նայելու չի կարողացել հիշել իր հասցեն: Հանձնաժողովի կողմից անձնագիրը ստուգելուց հետո հանձնաժողովը տեղեկացրել է, որ ընտանիքն ապրում է տնակներում և քվեարկության պետք է մասնակցի դիմացի տեղամասում: Ընտանիքն ակնհայտորեն զարմացել է, որ իրենք տնակում են բնակվում:

Քվեարկության ընթացքում, բացի բուն տեղամասերում դիտորդություն իրականացնելուց, ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի շրջիկ դիտորդներն ուսումնասիրել են նաև մի շարք այլ տեղամասեր:

Քվեարկության ընթացքում իրականացված դիտորդության ընթացքում կատարվել են հետևյալ դիտարկումները:

Կազմակերպության դիտորդների կողմից քարոզչական նյութերի առկայություն և քարոզչություն արձանագրվել է 7 տեղամասում (11 %):

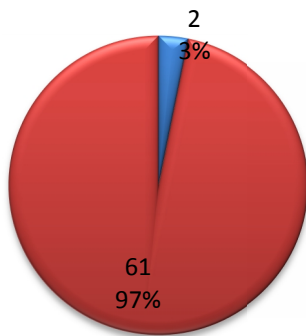
Քվեարկության գաղտնիության սկզբունքը խախտվել է դիտարկված տեղամասերից 22-ում (35 %), իսկ քվեարկության խցիկում քվեաթերթիկը լրացնելու հնարավորություն չունեցող անձանց օգնելու բազմաթիվ դեպքեր են գրանցվել բոլոր տեղամասերում: 4 տեղամասում ինքնուրույն քվեարկելու հնարավորություն չունեցող ընտրողին օգնել է միննույն անձը, իսկ 5 տեղամասում (8 %), օգնության վերաբերյալ տվյալները չեն գրանցվել գրանցամատյանում:

Դիտարկված տեղամասերից 14-ի (23 %) հանձնաժողովի նախագահը 1 ժամյա պարբերականությամբ հաղորդել է քաղաքացիների մասնակցության տվյալները: 4 տեղամասի հանձնաժողովի նախագահները մասնակցության տվյալները հաղորդել են անկանոն կերպով (6 %): 1 տեղամասի հանձնաժողովի նախագահը մասնակցության տվյալները հաղորդել է 4 ժամյա պարբերականությամբ: Դիտարկված տեղամասերից 8-ում (13 %) ընտրողների ուղղորդված հոսք է դիտարկվել:

Դիտարկված տեղամասերից 57-ում (90 %) ձայների հաշվարկն ընթացել է ըստ սահմանված կարգի: Դիտարկված 3 տեղամասում (5 %) տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը հաշվարկն իրականացրել է խախտումներով, իսկ 3 այլ տեղամասում փոքր ինչ շեղվել է ընթացակարգից (5 %):

Ընտրական գործընթացի վերաբերյալ դիտարկումներն ավելի մանրամասն ներկայացվում են ստորև.

1. Քվեաթերթիկների և ծրարների տրամադրումը

- SCZ-ն տալիս էր քվեաթերթիկներն ու ծրարներն առանց անձը հաստատող փաստաթղթերի
- SCZ-ն տալիս էր քվեաթերթիկներն ու ծրարներն առանց խախտումների

Առանց անձը հաստատող փաստաթղթի քվեաթերթիկ տալու դեպք արձանագրվել է դիտարկված տեղամասերից երկուսում (3 %): Երևան քաղաքի թիվ 7/07 տեղամասում քաղաքացին քվեարկել է առանց ստորագրելու, ապա ներկայացել կրկին քվեարկելու: Փորձը կանխվել է, սակայն պարզ չէ՝ արդյոք նման դեպքեր կրկնվել են, թե ոչ:

Երևան քաղաքի թիվ 7/09 տեղամասում քաղաքացի Ա. Հարությունյանը հայտնաբերել է, որ իր անվան դիմաց արդեն ստորագրած է՝ տեղեկանքի հիման

վրա, մինչդեռ Ա. Հարությունյանը ներկայացել է իր անձնագրով: Փաստի առնչությամբ արձանագրություն է կազմվել: Իջևան քաղաքի թիվ 41/27 և Երևան քաղաքի թիվ 7/06 տեղամասերում եղել են դեպքեր, երբ քաղաքացիների տվյալները միտումնավոր կամ դիտավորյալ սխալ տողում են լրացվել, երկու տեղամասում էլ քաղաքացիներին թույլատրվել է

քվեարկել իրենց փոխարեն քվեարկած անձի փոխարեն, և կազմվել է արձանագրություն: Նույնատիպ միջադեպ է տեղի ունեցել Երևանի թիվ 7/09 տեղամասում, որտեղ հանձնաժողովի անդամը շփոթել է հոր և որդու անձնագրային տվյալները: ԿԸՀ ներկայացուցիչը, որն այդ պահին ընտրասենյակում է եղել, տեղեկացրել է, որ ջնջում կամ սլաքով ցույց տալու իրավունք չունեն, պետք է կազմել արձանագրություն, որը սակայն չի արվել: 2 քաղաքացին էլ քվեարկել են:

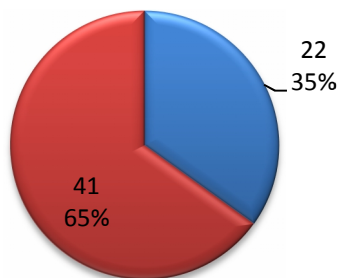
Երևան քաղաքի 7/10 ՏԸՀ-ի անդամ, ԲՀԿ ներկայացուցիչ Ա. Ավետիսյանը, նկատելով, որ անձի անունի դիմաց արդեն կնքված է, փորձել է աննկատ տեղեկացնել այդ մասին ԲՀԿ վստահված անձ Մ. Շահինյանին, սակայն դիտորդները, ներկա գտնվելով, կանխել են կրկնաքվեարկությունը: Երևան քաղաքի թիվ 7/10 տեղամասում հանձնաժողովը պնդել է, որ քվեարկության եկած քաղաքացին արդեն ընտրել է: Ընտրողը պնդել է, որ քվեարկության չի մասնակցել: Կազմակերպության դիտորդը դիմել է հանձնաժողովի նախագահին արձանագրություն կազմելու պահանջով, իսկ նախագահը պատասխանել է, որ ընտրողները քույրեր են եղել և անձնագրերն են շփոթել:

Կրկնաքվեարկության բազմաթիվ այլ ահագանգեր են եղել դիտորդների կողմից, սակայն ցավոք ապացույցներ ձեռք չեն բերվել:

2. Գաղտնի քվեարկություն

Քվեարկության գաղտնիության սկզբունքը խախտվել է դիտարկված տեղամասերից 22-ում (35 %): Մասնավորապես՝ Երևան քաղաքի Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի 7/06 ընտրատեղամասում, ըստ դիտորդի՝ պատգամավորության թեկնածու Վարդան Վարդանյանի վստահված անձը՝ Ա. Իսրայելյանը, ուղղորդել է ընտրողներին: Ընտրելուց հետո մարդիկ ընտրելու վերաբերյալ գլխով նշան են տվել վստահված անձին:

Վանաձորի 30/30 տեղամասում դիտորդը հանձնաժողովի նախագահին տեղեկացրել է, որ վստահված անձը շատ մոտ է կանգնած քվեախցիկին: Խնդիրը լուծվել է: Վանաձորի թիվ 30/02 տեղամասում ինչ-որ անձ վիճաբանություն է սկսել թեկնածու Էդմոն Մարուքյանի վստահված

- եղել են քվեախցում մեկից ավելի անձանց գտնվելու դեպքեր
- քվեարկության գաղտնիությունը ապահովված է

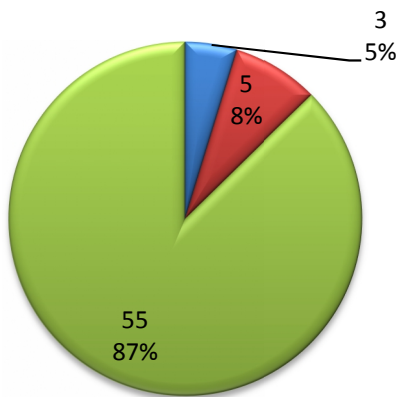
անձի հետ, քանի որ վերջինս ասել է, որ չի կարելի մոտենալ քվեախցիկին և տեսնել ընտրողի քվեարկության արդյունքը: Երևան քաղաքի 7/09 տեղամասում ՀԱԿ վստահված անձը, որը կանգնած էր քվեատուփերի մոտ, լուսանկարել է մի կնոջ անձնագրի միջնային մասը: Կինը բողոքել է, բարձրացած աղմուկը հարթվել է ոստիկանի միջամտությամբ: Երևան քաղաքի թիվ 7/09, 7/17, 7/18, 7/20, 7/22, 7/32 և Գյումրիի թիվ 33/77, 34/37, 35/39 տեղամասերում հաճախակի առանց հանձնաժողովի նախագահի իմացության 2 ընտրող են եղել քվեարկության խցիկում՝ օգնության կամ այլ նպատակով:

Երևան քաղաքի թիվ 7/18, 7/01 և Լոռու մարզի թիվ 29/21, 30/02, 30/12, 30/26, 30/37 ընտրատեղամասերում եղել են ցուցադրական բաց քվեարկության դեպքեր:

Լեռնապատ համայնքի թիվ 29/21 տեղամասում ընտրողը ցանկացել է քվեարկությունից հետո լուսանկարել քվեաթերթիկը, սակայն փորձը կանխվել է, իսկ Երևան քաղաքի թիվ 7/27 տեղամասում ընտրողը լուսանկարել է իր քվեաթերթիկը:

Վանաձոր քաղաքի թիվ 30/37 տեղամասի բակում 7-8 քաղաքացի բարձրաձայն հայտարարել են, թե ում են ընտրել (ՀՀԿ, ՀԱԿ):

3. Քվեաթերթիկն ինքնուրույն լրացնելու հնարավորություն չունեցող ընտրողին քվեարկելիս օգնություն ցուցաբերելը

- միննույն անձը քվեարկության խցիկում օգնել է քվեաթերթիկը լրացնել մի քանի անգամ կամ բազմիցս
- քվեաթերթիկն ինքնուրույն լրացնելու հնարավորություն չունեցող ընտրողին օգնող անձի տվյալները չեն գրառվել ՏՀՀ
- գրանցամատյանում քվեարկության խցիկում օգնել է քվեարկության խցիկում օգնել է քվեաթերթիկը լրացնել այլ անձ, որը ՏՀՀ անդամ և վստահված անձ չէ

Քվեարկության խցիկում քվեաթերթիկը լրացնելու հնարավորություն չունեցող անձանց օգնելու բազմաթիվ դեպքեր են գրանցվել բոլոր տեղամասերում: Դիտարկված տեղամասերից 55-ում օգնություն տրամադրվել է այլ անձի կողմից, որը ՏՀՀ անդամ կամ վստահված անձ չի եղել (87 %): 4 տեղամասում ինքնուրույն քվեարկելու հնարավորություն չունեցող ընտրողին օգնել է միննույն անձը, իսկ 5 տեղամասում (8 %) օգնության վերաբերյալ տվյալները չեն գրանցվել գրանցամատյանում:

Վանաձոր քաղաքի թիվ 30/28 տեղամասում միննույն անձը քվեարկության խցիկում օգնել է 2-3 հոգու, 3-րդ անգամ հանձնաժողովի նախագահը նկատողություն է արել: Միննույն անձի կողմից բազմակի օգնության դեպքեր են գրանցվել նաև Երևանի թիվ 7/19 և 7/34 տեղամասերում:

Երևան քաղաքի 7/06, 7/18, 7/19, Վանաձորի թիվ 30/37 և Իջևանի 41/23 տեղամասերում ոչ բոլոր օգնող քաղաքացիների տվյալներն են գրանցվել գրանցամատյանում: Օրինակ՝ Երևան քաղաքի թիվ 7/06 տեղամասում քաղաքացին օգնել է քվեարկել մի ծեր կնոջ, սակայն առանց անձնագրի է եղել և տվյալները չեն գրանցվել, փաստը չի արձանագրվել նաև դիտորդի զգուշացումից հետո:

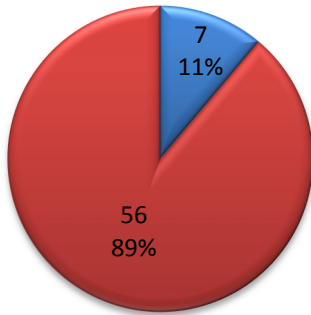
Երևան քաղաքի թիվ 7/19 տեղամասում ընտրողին քվեարկելիս օգնություն է ցուցաբերել հանձնաժողովի նախագահը: Նույն տեղամասում ընտրողին օգնություն տրամադրած քաղաքացու տվյալները չեն գրանցվել գրանցամատյանում, նաև եղել է դեպք, երբ ընտրողներից մեկին միաժամանակ օգնել են 3 հոգի և դա չի գրանցվել գրանցամատյանում:

Երևան քաղաքի թիվ 7/20 տեղամասում հանձնաժողովի նախագահը քվեախցիկում մի ծեր կնոջ բացատրել է, թե ինչպես ընտրի: Դիտորդների միջամտությունից հետո նախագահը դուրս է եկել քվեախցիկից: Իջևան քաղաքի թիվ 41/28 տեղամասում ընտրողին օգնել է չգրանցված անձ,

որն ինչպես հետագայում պարզվել է, թեկնածու Վահե Վարդապետյանի վստահված անձն է եղել: Անձը դուրս է հրավիրվել ընտրատեղամասից:

Վանաձոր քաղաքի թիվ 30/37 տեղամասում հանձնաժողովի անդամը մի ծերունու ձեռքից բռնած նշում է կատարել քվեաթերթիկի մեջ:

4. Քարոզարշավ ընտրատեղամասում: Քարոզչական նյութերի առկայություն քվեարկության սենյակում և տեղամասային կենտրոնի մոտակայքում

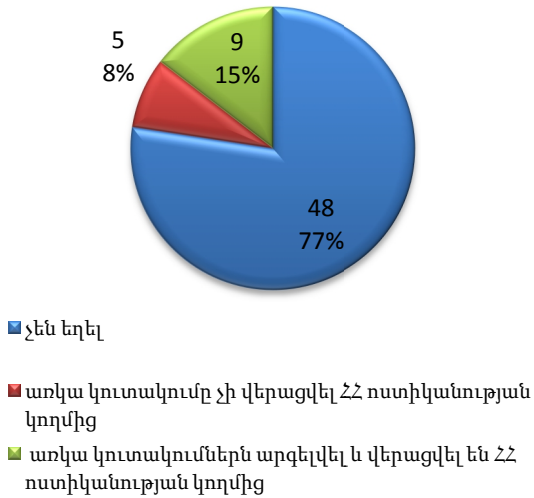
■ առկա են ■ բացակայում են

ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ պարբերության համաձայն՝ նախընտրական քարոզչության ժամանակահատվածը սկսվում է թեկնածուների, կուսակցությունների ընտրական ցուցակների գրանցման համար սույն օրենսգրքով սահմանված ժամկետի վերջին օրվան հաջորդող 7-րդ օրը և ավարտվում քվեարկության օրվանից մեկ օր առաջ: Այդ շրջանում քարոզչությունն անվանվում է նախընտրական քարոզչություն:

Քվեարկության և դրան նախորդող օրը քարոզչությունն արգելվում է: «ՀՀ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենքի 401-րդ հոդվածի համաձայն՝ քվեարկության կամ դրան նախորդող օրը քարոզչություն կատարելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից մինչև հինգհարյուրապատիկի չափով: Կազմակերպության ղիտորդների կողմից քարոզչական նյութեր և քարոզչություն արձանագրվել է 7 տեղամասում (11 %), մասնավորապես՝ Վանաձոր քաղաքի թիվ 29/03, 30/36, 30/33 ընտրատեղամասերի քվեարկության սենյակում փակցված է եղել ՀՀ ցուցակը գլխավորող Սերժ Սարգսյանի նկարը: Իսկ թիվ 30/22 ընտրատեղամասում փակցված է եղել «Առաջ Հայաստան» գրառմամբ բուկլետ: Վանաձոր քաղաքի թիվ 29/03 տեղամասի բակում քվեարկության օրը եղել է Հայաստանի հանրապետական կուսակցության 3 դրոշ: Երևան քաղաքի թիվ 7/22 տեղամասում ընտրողը քվեարկության է եկել 2-3 տարեկան երեխայի հետ, որի ձեռքին եղել է Հայաստանի հանրապետական կուսակցության քարոզչական փուչիկ՝ «Հավատանք, որ փոխենք» գրառումով: Երևան քաղաքի թիվ 7/25 տեղամասում Նիկոլ Փաշինյանի վստահված անձն արձանագրություն է կազմել այն մասին, որ Սամվել Ալեքսանյանի վստահված անձը պարբերաբար դուրս է գալիս ընտրատեղամասից, շփում հաստատում ընտրազանգվածի՝ որոշ բնակիչների հետ: Երևան քաղաքի թիվ 7/11 տեղամասում ՀՀ-ի վստահված անձը ներկայացել է ՀՀ-ի կրծքանշանը պիջակին ամրացրած, դիտորդը դա դիտարկել է որպես քարոզչություն և տեղեկացրել ընտրատեղամասի նախագահին, որը պահանջել է հանել կրծքանշանը: ՀՀ վստահված անձը ենթարկվել է պահանջին:

Իջևան քաղաքի թիվ 41/28 տեղամասում ԲՀ վստահված անձը ընտրողներից մեկի անձնագրում նկատել է ՀՀ-ի տարբերանշանով օրացույց, հանել է այն անձնագրից և ցանկացել է, որ փաստն արձանագրվի որպես քարոզչություն: Քանի որ ներկաների մեծ մասը չի նկատել բացահայտ քարոզի միտում, միջադեպը հարթվել է:

5. Մարդկանց և մեքենաների կուտակումներ տեղամասային կենտրոնին հարող տարածքում մինչև 50մ շառավղով

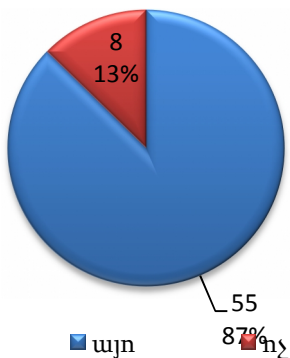
Դիտարկված տեղամասերից 48-ին հարող տարածքում մարդկանց և մեքենաների կուտակումներ չեն եղել (77 %): 9 տեղամասում առկա կուտակումը վերացվել է ՀՀ ոստիկանության կողմից, իսկ 5 տեղամասում կուտակումները վերացնելու քայլեր չեն ձեռնարկվել: Երևան քաղաքի թիվ 7/25 տեղամասում ՀԱԿ վստահված անձի կողմից արձանագրություն է կազմվել առ այն, որ տեղամասին հարող տարածքում եղել է մեքենա, որով պարբերաբար ընտրողներ են բերվել ընտրատեղամաս, ՀԱԿ-ի վստահված անձը խնդրել է ոստիկանին պարզաբանել իրավիճակը, սակայն մեքենան փախուստի է դիմել:

Վանաձոր քաղաքի թիվ 30/26 տեղամասի հարակից տարածքում մարդկանց կուտակումներ և հերթեր են եղել, սակայն ընտրատեղամաս թողել են միաժամանակ 3-5 հոգի: Նույն տեղամասի հարակից տարածքում նկատվել է նաև մեքենաների կուտակում:

Տարբեր ժամերի դեղին 0528L պետհամարանիշներով գազելը և դեղին 35711 պետհամարանիշով ավտոբուսը Վանաձոր քաղաքի թիվ 30/02 տեղամաս են բերել և ետ տարել ընտրողներին:

Երևան քաղաքի թիվ 7/30 տեղամասի դիտորդը նաև ահազանգել է, որ հարևան՝ 7/29 տեղամասում քառս է տիրում և բազմաթիվ մարդիկ կան:

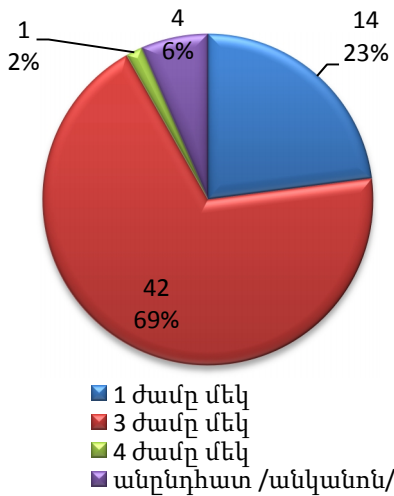
6. Ընտրողների հոսք նկատվում է

Դիտարկված տեղամասերից 8-ում (13 %) ընտրողների ուղղորդված հոսք է դիտարկվել: Մասնավորապես՝ նկատվել է, որ Երևան քաղաքի թիվ 7/30 տեղամաս մարդիկ մի քանի անգամ ներկայացել են խմբերով և նրանց կազմակերպվածությունը խիստ կասկածելի է թվացել ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդին: Երևան քաղաքի թիվ 7/35 տեղամասում դիտորդները արձանագրել են, որ համատիրության նախագահը քաղաքացիներին

մի քանի անգամ բերել է տեղամաս՝ քվեարկության: Դիտորդների միջամտությամբ անօրինական գործողությունը դադարեցվել է: Ընդհանուր առմամբ, ընտրողների հոսքն ընտրատեղամասեր աննախադեպ բարձր է եղել առավոտյան ժամերին, որոշ տեղերում կուտակումներ գրանցվել են առավոտյան ժամը 8:00-10:00-ի սահմաններում, իրավիճակը հանդարտվել է մինչև կեսօր, որից հետո կուտակումները վերսկսվել են (*տե՛ս հավելված 21, 22*):

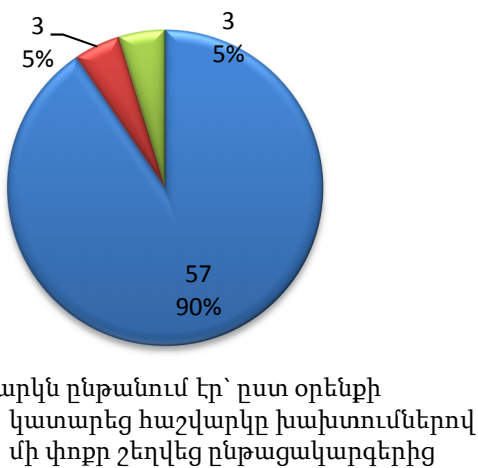
7. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը ընտրողների թվի մասին հայտնում է

Ըստ ընտրական օրենսգրքի 6-րդ հոդվածի 10-րդ կետի, «Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը համապետական ընտրությունների ժամանակ քվեարկության օրը՝ ժամը 9:00-ին, տեղեկություններ է հրապարակում ընտրությունների ընթացքի մասին, իսկ ժամը 12:00-ից սկսած՝ մինչև ժամը 21:00-ն, երեքժամյա պարբերականությամբ՝ ըստ մարզերի (մարզում՝ նաև ըստ մարզկենտրոնների և մարզի՝ 10 000-ից ավելի ընտրող ունեցող համայնքների) և Երևան քաղաքի հրապարակում է տեղեկություններ

մինչև նախորդ ժամը քվեարկությանը մասնակցած ընտրողների թվի վերաբերյալ»։ Դիտարկված տեղամասերից 14-ի (23 %) հանձնաժողովի նախագահը 1 ժամյա պարբերականությամբ հաղորդել է քաղաքացիների մասնակցության տվյալները։ 4 տեղամասի հանձնաժողովի նախագահ մասնակցության տվյալները հաղորդել է անկանոն կերպով (6 %)։ 1 տեղամասի հանձնաժողովի նախագահ մասնակցության տվյալները հաղորդել է 4 ժամյա պարբերականությամբ։ Դիտարկված տեղամասերից 42-ի հանձնաժողովի նախագահները մասնակցության տվյալները հաղորդել են ըստ սահմանված կարգի՝ երեքժամյա պարբերականությամբ (69 %)։ Այսպիսով մի շարք տեղամասերում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահներն ավելի մեծ հաճախականությամբ են հաղորդել մասնակցության տվյալները և հայտնի չէ, թե ովքեր են շահագրգռված եղել այդ տվյալները ստանալու գործում։ Այնուամենայնիվ, ակնհայտ է, որ եղել են բացակա քաղաքացիների տվյալները հաղորդելու և քաղաքացիներին «բերման ենթարկելու» և թվաքանակ ապահովելու դեպքեր։ Երևան քաղաքի թիվ 7/35 տեղամասի հանձնաժողովի նախագահը փորձել է ամեն ժամ տեղեկացնել քվեարկության մասնակիցների թվի մասին, սակայն դիտորդների միջամտությամբ գործողությունը դադարեցրել է։

8. Ձայների հաշվարկի համապատասխանությունը օրենքի դրույթներին

Դիտարկված տեղամասերից 57-ում (90 %) ձայների հաշվարկն ընթացել է ըստ սահմանված կարգի։ Դիտարկված 3 տեղամասում (5 %) տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը հաշվարկն իրականացրել է խախտումներով, իսկ 3 այլ տեղամասում փոքր ինչ շեղվել է ընթացակարգից (5 %)։ Դիտարկված տեղամասերում ձայների հաշվարկի ժամանակ արձանագրվել են մի շարք արտառոց դեպքեր։ Երևան քաղաքի թիվ 7/19 ընտրատեղամասում մեծամասնական

քվեաթերթիկների հաշվարկի ժամանակ հանձնաժողովի նախագահը քվեաթերթիկները հանել է արկղից և հանձնաժողովի անդամները սկսել են միասին բացել և հաշվել, ընդ որում նախագահը հաշվարկին չի մասնակցել: Երևան քաղաքի թիվ 7/02 տեղամասում քվեարկության արդունքների ամփոփման ժամանակ անվավեր քվեաթերթիկները (օր.՝ երբ քվեաթերթիկում ոչ-ոք նշված չի եղել կամ մեկ ծրարի մեջ տեղադրված է եղել 2 քվեաթերթիկ) հանձնաժողովի նախագահի և մյուս անդամների համաձայնությամբ բաժանվել են թեկնածուների միջև: Անվավեր են ճանաչվել միայն այն քվեաթերթիկները, որոնք լրիվ չնշված են եղել կամ քվեարկած են եղել բոլորին:

Երևան քաղաքի թիվ 7/11 տեղամասում դիտորդն արձանագրել է, որ Ն. Փաշինյանի օգտին քվեարկած քվեաթերթիկի վրա սահմանված նշանից նույնիսկ ոչ էականորեն տարբերվող նշանի առկայության դեպքում քվեաթերթիկը համարվել է անվավեր, մինչդեռ նույնանման դեպքում Ս. Ալեքսանյանի օգտին քվեարկած քվեաթերթիկները միանշանակ համարվել են վավեր: ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդն արձանագրել է նման 9 դեպք:

Երևան քաղաքի թիվ 7/26 տեղամասում քվեաթերթիկների հաշվարկի ժամանակ բացահայտվել է, որ թվով 4 համամասնական քվեաթերթիկ բացակայում է:

Բացի այդ, Երևան քաղաքի թիվ 7/16, 7/28, 7/35 և Վանաձոր քաղաքի թիվ 30/24 տեղամասերում հայտնաբերվել են դատարկ ծրարներ: Ընդհանուր առմամբ հայտնաբերված դատարկ ծրարների մեծ թիվը վկայում է, որ ընտրությունների ընթացքում «կարուսելը» լայն կիրառում է ունեցել, այսինքն դատարկ քվեաթերթիկը դուրս է բերվել տեղամասից և ներս է բերվել արդեն քվեարկած՝ այդպիսով հնարավորություն տալով անմիջականորեն վերահսկել անձի քվեարկության արդյունքը:

9. Քվեարկության օրն արձանագրված ընտրակաշառքների դեպքեր

Քվեարկության օրը ահագանգ է ստացվել, որ Վանաձոր քաղաքի թիվ 16-րդ դպրոցում տեղակայված ՀՀԿ նախընտրական շտաբում և Վանաձոր քաղաքի Հերացի 7 շենքի բակում ընտրակաշառք է բաժանվում: Մինչդեռ, ՀՀ քրեական օրենսգրքի 154²-րդ հոդվածով քրեորեն պատժելի է «Թեկնածուներից որևէ մեկի օգտին կողմ կամ դեմ քվեարկելու, ընտրություններին մասնակցելու կամ ընտրություններին մասնակցելուց հրաժարվելու պայմանով թեկնածուներից անձամբ կամ միջնորդի միջոցով կաշառք ստանալը», ինչպես նաև, «Ընտրողին թեկնածուներից որևէ մեկի օգտին կողմ կամ դեմ քվեարկելու, ընտրություններին մասնակցելուն կամ ընտրություններին մասնակցելուց հրաժարվելուն հարկադրելը, որը կատարվել է գույքին վնաս պատճառելու սպառնալիքով, անձամբ կամ միջնորդի միջոցով կաշառք տալով, բռնությամբ կամ բռնություն գործադրելու սպառնալիքով»:

Քաղաքացիները նաև ահագանգել են, որ Վանաձոր քաղաքի թիվ 11 դպրոցում տեղակայված թիվ 30/26 տեղամասում ընտրակաշառք են բաժանում: Նույն տեղամասում դիտորդը մի քանի անգամ ականատես է եղել, թե ինչպես են տարբեր ծերունիներ անձնագրից գումար հանում և դնում գրպանը, իսկ անձնագրից ընկնում է ՀՀԿ-ի նշանով փոքրիկ օրացույց՝ վանդակի մեջ 7 և նշանով: Երբ դիտորդը դրսում մի ծերունու հարցրել է, թե այդ օրացույցները որտեղ են տալիս, ծերունին շատ կոպիտ պատասխանել է. «Քո ինչ գործն ա»: Ի դեպ նույն տեղամասում քվեաթերթիկների հաշվարկի ժամանակ պարզվել է, որ որոշ ընտրողներ նշանը դրել են ոչ թե համապատասխան վանդակում, այլ 7 թվի վրա, ինչպես եղել

Է օրացույցում: Այդ թերթիկները ճանաչվել են անվավեր:

2012 թ. մայիսի 6-ին՝ Գյումրի քաղաքի թիվ 35/39 տեղամաս է այցելել մի ծեր կին և մոտենալով «Անկախության Մերունդ» ՀԿ-ն ներկայացնող դիտորդին (որը տվյալ դպրոցի ուսուցիչ էր և ըստ որոշ կցկտուր շշուկների, ի սկզբանե պետք է հանդես գար որպես հանձնաժողովի անդամ կամ ինչ-որ կուսակցության վստահված անձ)՝ հարցրել է, թե արդյոք ոմն Անահիտ գտնվում է այդ տեղամասում: Դիտորդը և հանձնաժողովի անդամները տեղեկացրել են, որ նման անձ հանձնաժողովում չկա, որից հետո կինը բորբոքված հայտարարել է՝ «Հա, իհարկե չի լինի, խաբեբայի մեկն ա, սաղ թաղին խաբեց փողերը չտվեց: Հինգ հազար դրամ էր, դեղ էի առնելու, ինչի՞ խաբեց, չտվեց»: Միջադեպի ընթացքում հանձնաժողովի անդամները հորդորել են կնոջը չաղմկել և դուրս գալ՝ այդ հարցերը դրսում պարզելու:

Արձանագրված բազմաթիվ ահազանգերն ապացուցում են, որ 2012 թ. մայիսի 6-ի խորհրդարանական ընտրությունների ժամանակ ընտրակաշառքը համատարած բնույթ է կրել, մինչդեռ ընտրակաշառքի վերաբերյալ հարուցված քրեական գործերը սակավաթիվ են և ամենևին չեն արտացոլում իրականությունը:

X. Քվեարկության օրը հայտնաբերված խախտումների

վերաբերյալ կազմակերպության կողմից իրականացված

գործողություններ

Երևան քաղաքի թիվ 7/02 տեղամասում դիտորդին հանձնաժողովի նիստին մասնակցել չթույլատրելու վերաբերյալ կազմակերպության կողմից անմիջապես գրություն է ուղարկվել ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին, որից հետո դիտորդին թույլատրվել է ներկա գտնվել քվեարկության սենյակում և մասնակցել նիստին (*տե՛ս հավելված 23*):

Քվեարկության օրը ստացվել են բազմաթիվ ահազանգեր, որ մի շարք տեղամասերում անձը հաստատող փաստաթղթում դրված կնիքը մոտ 15 րոպե հետո ցնդում է: Կազմակերպության կողմից դիմում է ուղարկվել ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով, որից հետո ԿԸՀ նախագահի հրամանով ցնդող թանաքը փոդարհվել է այլ թանաքով: Կազմակերպության դիտորդներին հրահանգվել է խնդրի մասին անմիջապես տեղեկացնել տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահներին և հորդորել հրատապ միջոցներ ձեռնարկել: Չնայած խնդրի հրատապությանը որոշ տեղամասերում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կողմից շարունակել է օգտագործվել ցնդող թանաքը, որի մասին կազմակերպությունը կրկին ահազանգել է: Երևան քաղաքի թիվ 7/02 ընտրատեղամասում արձանագրվել է, որ ժամը 15:00-ի սահմաններում ընտրողի անձը հաստատող փաստաթղթի մեջ դրվող դրոշմակնիքի թանաքը փոխված չի եղել: Կազմակերպության կողմից գրություն է ուղարկվել ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով խախտումը վերացնելու ուղղությամբ միջոցներ ձեռնարկելու (*տե՛ս հավելված 24*): Որոշ ժամանակ անց կազմակերպության դիտորդը հայտնել է, որ կնիքի թանաքը փոխվել է: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը պարզաբանում է տարածել, որ խնդիրը թանաքի օգտագործման կանոնների խախտումն էր՝ անհրաժեշտ էր այն թափահարել մինչև օգտագործելը:

Կազմակերպության դիտորդների կողմից արձանագրվել է, որ Վանաձոր քաղաքի թիվ 29/03, 30/36, 30/33 ընտրատեղամասերի քվեարկության սենյակում փակցված է եղել ՀՀԿ ցուցակը գլխավորող Սերժ Սարգսյանի նկարը: Իսկ թիվ 30/22 ընտրատեղամասում փակցված է եղել «Առաջ Հայաստան» գրառմամբ բուկլետ: Խախտումը վերացնելու նպատակով գրություն է հղվել թիվ 29 և 30 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովներին: Թիվ 30 ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովից կազմակերպության գրությանն ի պատասխան տեղեկացվել է, որ մինչև գրության ստացումը՝ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի ցուցումով խախտումը վերացվել է (*տե՛ս հավելված 25*): Իսկ 2012 թ. մայիսի 11-ին ստացվել է որոշում, համաձայն որի՝ կազմակերպության բողոքի հիման վրա վարչական վարույթի հարուցումը մերժվել է պատճառաբանությամբ, որ ընտրական օրենսգրքի 46-րդ հոդվածի համաձայն՝ խախտման վերաբերյալ բողոք կարող է ներկայացնել յուրաքանչյուր ոք, եթե գտնում է, որ խախտվել է իր սուբյեկտիվ ընտրական իրավունքը: Հանձնաժողովը գտել է, որ կազմակերպությունը չի հանդիսանում նշված հարցով ընտրական հանձնաժողովին դիմումներ ներկայացնելու իրավունք ունեցող սուբյեկտ:

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդն արձանագրել է, որ Վանաձոր քաղաքի թիվ 8 դպրոցում տեղակայված թիվ 30/19 ընտրատեղամասում կուտակումներ են եղել. քվեարկության սենյակում միաժամանակ գտնվել է 15-ից ավելի ընտրող, որի մասին հանձնաժողովի նախագահին դիտորդը գգուշացրել է, սակայն նախագահի կողմից միջոցներ չեն ձեռնարկվել խախտումը վերացնելու ուղղությամբ: Փաստի վերաբերյալ գրություն է ուղարկվել ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով, սակայն պատասխան չի ստացվել (*տե՛ս հավելված 26*):

Երևան քաղաքի թիվ 7/08 տեղամասում համամասնական ընտրակարգի քվեաթերթիկների մեկ փաթեթ կնիքված չի եղել հանձնաժողովի երեք անդամների կողմից: Խախտումը վերացնելու վերաբերյալ գրություն է ուղարկվել ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով՝ խախտումը վերացնելու ուղղությամբ համապատասխան միջոցներ ձեռնարկելու պահանջով (*տե՛ս հավելված 27*): Գրության վերաբերյալ ՀՀ ԿԸՀ-ից պատասխան չի ստացվել:

2012 թ. մայիսի 6-ին անհայտ քաղաքացուց ստացվել է ահազանգ, որ Վանաձոր քաղաքի թիվ 30/32 ընտրատեղամասի մոտակայքում՝ ՀՀԿ-ի շտաբում, ընտրակաշառք է բաժանվում: Կազմակերպության դիտորդները ժամը 19:30-ի սահմաններում մեկնել են նշված վայր: Շտաբի դռները փակ են եղել, սակայն բակում սպասող մի կին և տղամարդ նշել են, որ շտաբի աշխատակիցները գնացել են գումար բերելու, և իրենք էլ դրան են սպասում: Դիտորդներին նույնպես հորդորել են սպասել: Շտաբի մոտ սպասող տղամարդը նշել է, որ դիտորդները կարող են գնալ թիվ 30/32 տեղամաս և հնարավոր է, որ տեղամասում գտնվող ոմն Վազգեն գումարն այնտեղ վճարի:

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը ահազանգ է ստացել այն մասին, որ Վանաձոր քաղաքի Հերացի 7 շենքի բակում գտնվող հանգստի տաղավարում 2 կին ընտրակաշառք են բաժանում: Կազմակերպության ներկայացուցիչները մեկնել են դեպքի վայր և տեսել, որ հանգստի տաղավարում տեղադրված սեղանի մոտ նստած են 2 հոգի, իսկ սեղանին դրված են դրամապանակ և ցուցակներ: Մոտակայքում հավաքված են եղել անձնագրերով քաղաքացիներ, որոնք մոտեցել են սեղանի մոտ նստած կանանց ու ինչ-որ բան շնջացել: Կազմակերպության ներկայացուցիչները տեսել են, թե ինչպես հավաքվածներից մեկը մոտեցել է կանանցից մեկին և հարցրել ինչ որ բան, որին ի պատասխան սեղանի մոտ նստած կանանցից մեկը պատասխանել է՝ ոչ, քաղաքացին էլ ի պատասխան ասել է. «Եթե ոչ, ուրեմն ոչ մեկին էլ չեմ ընտրի» ու հեռացել: Փաստի առթիվ կազմակերպության կողմից հանցագործության մասին հաղորդում է ներկայացվել:

2012 թվականի մայիսի 7-ին ՀՀ հատուկ քննչական ծառայությունը ներկայացված հանցագործության մասին հաղորդումն ուղարկել է ՀՀ ԱԺ 2012 թ. մայիսի 6-ին կայանալիք ընտրությունների ընթացքում ընտրության իրավունքի հնարավոր իրավախախտումների վերաբերյալ հաղորդումների քննարկման նկատմամբ դատավարական ղեկավարման և դատախազական հսկողության արդյունավետությունը բարձրացնելու, համապատասխան դատախազների գործողությունը համակարգելու նպատակով ստեղծված աշխատանքային խմբի ղեկավարին:

2012 թվականի մայիսի 11-ին ՀՀ գլխավոր դատախազության կողմից ստացվել է գրություն այն մասին, որ կազմակերպության կողմից ներկայացված հաղորդումը ուղարկվել է Լոռու մարզի դատախազ Կ. Շահբազյանին: 2012 թվականի մայիսի 15-ին Լոռու մարզի դատախազությունից ստացվել է գրություն այն մասին, որ կազմակերպության կողմից ներկայացված հանցագործության մասին հաղորդումը ուղարկվել է ՀՀ ոստիկանության Լոռու մարզի քննչական բաժնի պետ Թ. Շուշանյանին և ՀՀ ոստիկանության Լոռու մարզային վարչության պետ Ա. Համբարյանին:

2012 թվականի հունիսի 1-ին ստացվել է Լոռու մարզի քննչական բաժնի քննիչ Ն. Օսյանի 2012 թ. մայիսի 25-ին կայացված քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին որոշումը՝ հանցադեպի բացակայության հիմքով: Վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից նյութերի նախապատրաստման ընթացքում հարցաքննվել են Վանաձոր քաղաքի Հերացու 7 շենքի 3 բնակիչներ, որոնք հայտնել են, որ շենքի բակում գտնվող տաղավարից ոչ ոք ընտրակաշառք չի բաժանել (*տե՛ս հավելված 28*):

2012 թ. հունիսի 6-ին կազմակերպության կողմից բողոքարկվել է վերը նշված որոշումը ՀՀ գլխավոր և Լոռու մարզի դատախազություններ, հիմքում ընդունելով այն հանգամանքը, որ նախաքննության մարմնի կողմից նյութերի նախապատրաստման ընթացքում թույլ են տրվել քրեադատավարական նորմերի խախտումներ:

Ահազանգ է ստացվել նաև, որ Վանաձոր քաղաքի թիվ 16 միջնակարգ դպրոցում տեղակայված Հանրապետական կուսակցության շտաբում ընտրակաշառքներ են բաժանվում, որի կապակցությամբ կազմակերպության կողմից հանցագործության մասին հաղորդում է ներկայացվել ՀՀ հատուկ քննչական ծառայություն: 2012 թվականի մայիսի 7-ին ՀՀ հատուկ քննչական ծառայությունը ներկայացված հանցագործության մասին հաղորդումը ուղարկել է ՀՀ ԱԺ 2012 թ. մայիսի 6-ին կայանալիք ընտրությունների ընթացքում ընտրության իրավունքի հնարավոր իրավախախտումների վերաբերյալ հաղորդումների քննարկման նկատմամբ դատավարական ղեկավարման և դատախազական հսկողության արդյունավետությունը բարձրացնելու, համապատասխան դատախազների գործողությունը համակարգելու նպատակով ստեղծված աշխատանքային խմբի ղեկավարին: 2012 թվականի մայիսի 11-ին ՀՀ գլխավոր դատախազության կողմից ստացվել է գրություն այն մասին, որ կազմակերպության կողմից ներկայացված հաղորդումը ուղարկվել է Լոռու մարզի դատախազ Կ. Շահբազյանին: 2012 թվականի մայիսի 15-ին Լոռու մարզի դատախազությունից ստացվել է գրություն առ այն, որ կազմակերպության կողմից ներկայացված հանցագործության մասին հաղորդումը ուղարկվել է ՀՀ ոստիկանության Լոռու մարզի քննչական բաժնի պետ Թ. Շուշանյանին և ՀՀ ոստիկանության Լոռու մարզային վարչության պետ Ա. Համբարյանին:

2012 թվականի հունիսի 1-ին ստացվել է Լոռու մարզի քննչական բաժնի քննիչ Ն. Օսյանի կողմից 2012 թ. մայիսի 25-ին կայացված քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին որոշում՝ հանցադեպի բացակայության հիմքով: Վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից հարցաքննվել է Վանաձոր քաղաքի թիվ 16-րդ դպրոցում տեղակայված նախընտրական շտաբի ղեկավարը և 3 աշխատակից, որոնք բնականաբար հերքել են շտաբում ընտրակաշառք բաժանելու հանգամանքը:

2012 թ. հունիսի 6-ին կազմակերպության կողմից վերը նշված որոշման դեմ դիմում-բողոք է ներկայացվել ՀՀ գլխավոր և Լոռու մարզի դատախազություններ: Բողոքարկման հիմքում դրվել է այն հանգամանքը, որ նախաքննության մարմնի կողմից նյութերի նախապատրաստման ընթացքում թույլ են տրվել քրեադատավարական նորմերի խախտումներ: 2012 թ. հունիսի 11-ին ստացվել է դատախազի որոշումն առ այն, որ քննիչի որոշումը հիմնավորված է և օրինական, այն վերացնելու հիմքեր չկան (*տե՛ս հավելված 29*):

XI. Հավելվածներ

Հավելված 1: Մեծամասնական ընտրակարգով ընտրված պատգամավորներ

Ընտրատարածք	Ազգանուն, Անուն, Հայրանուն	Կուսակցական պատկանելությունը	Առաջադրումը
Թիվ 1	Հայրապետյան Ռուբեն Ռաֆիկի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 2	Ֆարմանյան Սամվել Ժոռայի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 3	Ստեփանյան Արթուր Արսենի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 4	Մարգարյան Արտակ Սամվելի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 5	Գևորգյան Արթուր Սամվելի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 6	Հովսեփյան Ռուբեն Գառնիկի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 7	Ալեքսանյան Սամվել Լիմինդրի	Անկ.	ՀՀԿ
Թիվ 8	Նահապետյան Կորյուն Գառնիկի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 9	Սադոյան Ռուբեն Ալֆրեդի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 10	Նուշիկյան Գարեգին Գագիկի	Անկ.	ՀՀԿ
Թիվ 11	Մարգարյան Գրիգորի	Անկ.	ԲՀԿ
Թիվ 12	Խաչատրյան Լյովա Յուզիկի	ԲՀԿ	ԲՀԿ
Թիվ 13	Սեդրակյան Մինե Դավթի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 14	Մարկոսյան Վրեժ Վարանցովի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 15	Մնացականյան Մնացական Անդրանիկի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 16	Մուրադյան Մուրադ Սահակի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 17	Պողոսյան Գարինե Համլետի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 18	Դրիգորյան Արայիկ Թեմուրի	Անկ.	ՀՅԴ
Թիվ 19	Մարոյան Սեդրակ Ֆիրդուսի	Անկ.	ՀՀԿ
Թիվ 20	Գրիգորյան Հրանտ Մերուժանի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 21	Պետրոսյան Ալեքսան Մակարի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 22	Բաղեյան Մանվել Հենրիկի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 23	Բոթոյան Կարեն Հովսեփի	ՕԵԿ	ՕԵԿ
Թիվ 24	Հակոբյան Հակոբ Ռաֆիկի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 25	Քոչարյան Դավիթ Ժորայի	ԲՀԿ	ԲՀԿ
Թիվ 26	Մանուկյան Մելիք Սարիբեկի	ԲՀԿ	ԲՀԿ
Թիվ 27	Գուլոյան Մուրադ Արամի	ԲՀԿ	ԲՀԿ
Թիվ 28	Ծառուկյան Գագիկ Կոլյայի	ԲՀԿ	ԲՀԿ
Թիվ 29	Համբարձումյան Արկադի Ստանիսլավի	Անկ.	ՀՀԿ
Թիվ 30	Մարուքյան Էդմոն Հրաչիկի	Անկ.	Ինքնառաջ.
Թիվ 31	Մարիբեկյան Կարեն Բաղդիշի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 32	Կարապետյան Կարեն Սարգսի	ՀՀԿ	ՀՀԿ

Թիվ 33	Աղաբաբյան Աշոտ Սերյոժայի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 34	Գրիգորյան Մարտուն Կամոյի	ԲՀԿ	ԲՀԿ
Թիվ 35	Բալասանյան Սամվել Միսակի	ԲՀԿ	ԲՀԿ
Թիվ 36	Պետոյան Մուշեղ Թուրինջի	ԲՀԿ	ԲՀԿ
Թիվ 37	Գրիգորյան Հայկ Հովհաննեսի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 38	Հակոբյան Վահե Մաքսիմի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 39	Արսենյան Աշոտ Եղիշեի	ՀՀԿ	ՀՀԿ
Թիվ 40	Մարաբյան Մարինե Գևորգի	Անկ.	ՀՀԿ
Թիվ 41	Հակոբյան Հակոբ Գառնիկի	ՀՀԿ	ՀՀԿ

Հավելված 2: Համամասնական ընտրակարգով կուսակցությունների հավաքած ձայներ

Կուսակցությունը	Ձայների քանակը	Տոկոսային հարաբերությունը
1 Բարգավաճ Հայաստան կուսակցություն	454 686	30.2 %
2 Ժառանգություն կուսակցություն	87 100	5.8%
3 Հայ ազգային կոնգրես կուսակցությունների դաշինք	106 912	7.1%
4 Հայ յեղափոխական դաշնակցություն կուսակցություն	86 302	5.7%
5 Հայաստանի դեմոկրատական կուսակցություն	5634	0.4%
6 Հայաստանի կոմունիստական կուսակցություն	15 933	1.1 %
7 Հայաստանի հանրապետական կուսակցություն	663 240	44.1 %
8 Միավորված հայեր կուսակցություն	3 081	0.2 %
9 Օրինաց երկիր կուսակցություն	82 690	5.5%

Հավելված 3: Երկարաժամկետ դիտորդության գործիքներ

2012 թ. ՄԱՅԻՄԻ 6-ԻՆ ԿԱՅՄԱՆԱԼԻՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԸՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ՔԱՂՈՋՈՒԹՅԱՆ ԴԻՏԱՐԿՄԱՆ ՔԱՐՏ

(Նախընտրական քարոզչություն իրականացնող թեկնածուի հետ հարցազրույցի դիտարկման քարտ)

Դիտորդի անուն ազգանունը: _____ Ամիս, ամսաթիվ _____ թ.

N

Բարև Ձեզ եւ անուն, ազգանուն եւ, Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակի դիտորդ՝ Ազգային Ժողովի ընտրությունների դիտորդություն ծրագրի շրջանակներում, իրականացնում եմ նախընտրական քարոզչության դիտորդություն:
 Ծրագրի նպատակն է աջակցել արդար և թափանցիկ ընտրությունների անցկացմանը:
 Ծրագրի ավարտից հետո դիտորդության արդյունքները կամփոփվեն համապատասխան զեկույցում:

1. Թեկնածուի անուն ազգանունը: _____
2. Պատգամավորության թեկնածու առաջադրվելիս գրանցման գործընթացի ժամանակ խոչընդոտներ առաջացել են, թե ոչ: Եթե առաջացել են խնդրում եմ նկարագրել: _____
3. Թեկնածուի գրանցման գործընթացը կարգավորող օրենսդրությունը հստակ է եղել, թե ոչ: _____
4. Ձեր կողմից ինչ նյութեր են տպագրվել և ինչ քանակությամբ: _____
5. Ինչ ձևով էք պլանավորում նյութերի տարածման գործընթացը: Տարածման ժամանակ խոչընդոտներ եղել են, թե ոչ: Եթե այո, ապա խնդրում եմ նկարագրել: _____
6. Գովազդային պատատներ տեղադրված խոչընդոտների եղել են, թե ոչ: Եթե այո, ապա նշել, թե ում կողմից է խոչընդոտվել և ինչպես: _____
7. Տրամադրվել է արդյո՞ք անվճար եթերաժամանակ հեռուստատեսության եթերում: Եթե այո, ապա որ հեռուստաընկերության կամ ռադիոյի եթերում և որքան ժամանակ: Եթե չի տրամադրվել ապա ինչ պատճառով: _____

8. Տրամադրվել է արդյո՞ք ըստ Ձեր պահանջի վճարովի եթերաժամանակ: Եթե այո, ապա որ հեռուստաընկերության կամ ռադիոյի եթերում և որքան ժամանակ: Եթե չի տրամադրվել, ապա ինչ պատճառով: _____
 9. Տրամադրվել են արդյո՞ք անվճար դահլիճներ: Եթե այո, ապա որտեղ: _____
 10. Ըստ պահանջի տրամադրվել են վճարովի տարածքներ: Եթե այո, ապա որտեղ: _____
 11. Նախընտրական քարոզչություն իրականացնելու համար տարածք ստանալիս խոչընդոտներ ունեցել էք, թե ոչ: Եթե այո ինչպես է այն դրսևորվել: _____
 12. Նախընտրական քարոզչության ընթացքում դիմել էք արդյոք դատարան որևէ իրավունքի խախտման կամ խոչընդոտի վերացման համար: Եթե այո, ապա նշել, թե որ իրավունքի խախտման համար: Ինչպիսի վերջնական դատական ակտ է կայացվել: _____
 13. Հանդիպումների ժամանակ արհեստական խոչընդոտներ, անախորժություններ, վիճարկություններ եղել են, թե ոչ: Եթե այո ապա ում կողմից: Նկարագրել: _____
 14. Ձեր կամ Ձեր հարազատների /մտերիմների, աջակիցների նկատմամբ ուղակի կամ անուղակի սպառնալիքներ եղել են, թե ոչ _____
- Նախընտրական քարոզչության ընթացքում այլ խախտումներ /նկարագրել/ _____

2012 թ. ՄԱՅԻՍԻ 6-ԻՆ ԿԱՅԱՆԱՆԻՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԼԱՄԸՆՏՐԱԿԱՆ ՔԱՂՈՋՈՒԹՅԱՆ ԴԻՏԱՐԿՄԱՆ ՔԱՐՏ

(Նախընտրական շտաբների ղեկավարների /աշխատակցի/ հետ հարցազրույցի դիտարկման քարտ)

Դիտորդի անուն ազգանունը:

Ամիս, ամսաթիվ
_____թ.

N

1. Թեկնածուի անուն ազգանունը:

2. Որտեղ է տեղակայված թեկնածուի նախընտրական շտաբը: Նշել հասցեն:

3. Շտաբի ղեկավարի անուն ազգանունը:

4. Շտաբի աշխատակիցների քանակը:

5. Շտաբի աշխատակիցների անուն ազգանունները:

6. Շտաբի աշխատակիցները վճարովի հիմունքներով են աշխատում թեկնածուի շտաբի սկզբունքով:

7. Արդյո՞ք եղել են սպառնալիքներ կամ աշխատանքների խոչընդոտներ շտաբի աշխատակիցների նկատմամբ:

8. Եթե թեկնածուն կուսակցության անդամ է ապա շտաբը առանձին է, թե կուսակցության շտաբի հետ միասին:

9. Շտաբի ձևավորման ժամանակ նոր օրենսդրության հետ կապված խոչընդոտներ եղել են, թե ոչ: Եթե այո, ապա նկարագրել:

10. Ձեր դիտարկումները ընտրացուցակների հետ կապված ինչպիսի ռիսկեր, խախտումներ եք արձանագրել: Ինչ ընթացք է ստացել:

11. Արդյո՞ք կա քաղաքացիների հոսք: Եթե այո, ապա ինչ հարցերով են դիմում:

Արդո՞ք նախընտրական պատաստներ կան փակցված օրենքով արգելված վայրերում /պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների զբաղեցրած շենքերի, հասարակական սենյի, առևտրի օբյեկտների և հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում/: Եթե այո, նշել վայրը 1:

Խնդրում ենք վերցնել թեկնածուի նախընտրական քարոզչության նյութերի օրինակները և թեկնածուի հանդիպումների ժամանակացույցը:

Խնդրում ենք լուսանկարել թեկնածուի նախընտրական շտաբը:

Այլ նշումներ/նկատառումներ/

1 Այս հարցի պատասխանը կարող եք ճշտել ձեր ուսումնասիրությունների արդյունքում

2012 թ. ՄԱՅԻՄԻ 6-ԻՆ ԿԱՅԱՆԱԼԻՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԸՆՏՐՈՂՆԵՐԻ ԿԱՄԸՏՐԱԿԱՆ ՔԱՐՈԶՉՈՒԹՅԱՆ ԴԻՏԱՐԿԱՄԱՆ ՔԱՐՏ

(Ընտրողների հետ թեկնածուի հանդիպման դիտարկման քարտ)

Դիտորդի անուն ազգանունը: _____ Ամիս, ամսաթիվ _____ թ. N

_____ Հանդիպման սկիզբը _____
 _____ Հանդիպման ավարտը _____
 _____ Ընտրատարածք _____

1. Նախընտրական քարոզչություն իրականացնող թեկնածուի անուն, ազգանունը: _____

2. Ընտրողների հետ հանդիպման վայրը: _____

3. Ընտրողների հետ հանդիպման տեսակը (համերգ, հանրահավաք, ծնողական ժողով և այլն): _____

4. Հանդիպման ժամանակ կան արդյոք տեխնիկական սարքավորումներ /բարձրախոս, և դրանց օգտագործումը խոչընդոտվել է թե ոչ: Եթե այո, ապա ինչպես է այն դրսևորվել: _____

5. Մասնակիցների մոտավոր թիվը: _____

6. Մասնակիցների կազմը (օրինակ՝ ուսուցիչներ, բժշկական կազմ, կամ պաշտոնատար անձինք, բնակիչներ, վարչական ոլորտի աշխատողներ): _____

7. Մասնակիցները ինչպես են իմացել հանդիպման մասին (օրինակ՝ գործատուից, հարևանից, ՁԼՄ, վստահված անձից և այլն): _____

8. Մասնակիցների կողմից հարցեր տրվել են նախընտրական քարոզչություն իրականացնող թեկնածուին: Եթե այո, ապա ինչպիսի հարցեր և ինչպիսին են եղել պատասխանները: /համառոտ ներկայացնել հարցերը և պատասխանները: _____

9. Արդյո՞ք ընտրողների հետ հանդիպմանը ներկա են ոստիկանության աշխատակիցներ, եթե այո, ապա նշել մոտավոր քանակը: _____

10. Նկարագրել ոստիկանության աշխատակիցների վարքագիծը (պահվածքը): _____

11. Ոստիկանության աշխատակիցները համագգեստով են, թե քաղաքացիական հագուստով: _____

12. Ընտրողների հետ հանդիպման ժամանակ վիճաբանություններ /քաջբռնցներ/ եղել են, թե ոչ: Եթե այո ապա դրանք եղել են ինքնաբերական թե հրահրված: _____

13. Նկարագրել նախընտրական քարոզչություն իրականացնող թեկնածուի ելույթի բովանդակային ներկայացումը: Արդյո՞ք եղել են սպառնալիքներ, ցուցումներ, այլ կոչեր: _____

14. Արդյո՞ք համամասնական ընտրակարգով առաջադրված թեկնածուն հանդիպման ժամանակ կոչեր է հնչեցնում այլ կուսակցության կամ դաշինքի՝ մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրված թեկնածուին ընտրելու համար: Եթե այո, ապա նշել թե ում: _____

15. Արդյո՞ք հանդիպման ժամանակ ընտրողներին առարկաներ, նյութեր, դեղորայք և այլն բաժանվել են կամ դրանք բաժանելու խոստում է տրվել: Եթե այո ապա նշել կոնկրետ ինչ: _____

16. Հանդիպմանը արդյո՞ք մասնակցում են ՁԼՄ ներկայացուցիչներ: Եթե այո, ապա նրանք հնարավորություն ունեցել են հարցեր տալու թեկնածուին: _____

17. Նկարագրել հանդիպման մթնոլորտը: _____

Խնդրում ենք վերցնել թեկնածուի նախընտրական քարոզչության նյութերի օրինակները:
 Այլ նշումներ /նկատառումներ/ _____

1 Ինֆորմացիան ձևով մասնակիցներից

Հավելված 4: ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդական առաքելության տեղամասեր

h/h	ընտրատեղամաս	Վայր
1	7/01	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա , Թիվ 85 ՆՈՒՀ, Բ-2թ., Իսակով 50/6
2	7/02	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 78 ՆՈՒՀ, Բ-2թ. Բաբաջանյան 139
3	7/03	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 78 ՆՈՒՀ, Բ-2թ. Բաբաջանյան 139
4	7/04	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 77 ՆՈՒՀ, Բ-2թ. Իսակով 36
5	7/05	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, 11 դպրոց, Բ-2թ. Բաբաջանյան 137
6	7/06	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 190 դպրոց, Բ-2թ. Բաբաջանյան 127/1
7	7/07	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 190 դպրոց, Բ-2թ. Բաբաջանյան 127/1
8	7/08	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 79 ՆՈՒՀ, Ա-1 թ., Շերամի 73
9	7/09	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա , Թիվ 84 ՆՈՒՀ, Ա-1 թ., Շերամի 75
10	7/10	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 84 ՆՈՒՀ, Ա-1 թ., Շերամի 75
11	7/11	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 184 դպրոց, Ա-1 թ., Սվաճյան 44
12	7/13	Երևան, Աջափնյակ, Թիվ 176 դպրոց, Ա-1 թ., Անդրանիկի 36
13	7/14	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա , Թիվ 80 ՆՈՒՀ, Հաղթանակ 6փ. 26
14	7/16	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա , Թիվ 113 դպրոց, Հաղթանակյան 6փ. 51
15	7/17	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 162 դպրոց, Ա-2թ. Անդրանիկի 14
16	7/18	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա , Թիվ 162 դպրոց, Ա-2թ. Անդրանիկի 14
17	7/19	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա , Թիվ 89 ՆՈՒՀ, Ա-2թ. Շերամի 45
18	7/20	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 89 ՆՈՒՀ, Ա-2թ. Շերամի 45
19	7/21	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 92 դպրոց, Սեբաստիա 32/1
20	7/22	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 105 դպրոց, Օտյան 45
21	7/23	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 121 դպրոց, Տիչինա 1, նրբ 1
22	7/24	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա, Թիվ 121 դպրոց, Տիչինա 1, նրբ 1
23	7/25	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա , Թիվ 89 դպրոց, Սեբաստիա 19
24	7/26	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա , Թիվ 89 դպրոց, Սեբաստիա 19
25	7/27	Երևան, Աջափնյակ, Թիվ 111 դպրոց, Լուկաշինի 1
26	7/28	Երևան, Աջափնյակ, Թիվ 111 դպրոց, Լուկաշինի 1
27	7/29	Երևան, Աջափնյակ, Թիվ 146 դպրոց, Լուկաշին 6
28	7/30	Երևան, Աջափնյակ , Թիվ 146 դպրոց, Լուկաշին 6
29	7/32	Երևան, Աջափնյակ Թիվ 108 դպրոց, Սիլիկյան 10
30	7/33	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա , Թիվ 108 դպրոց, Սիլիկյան 10
31	7/34	Երևան, Աջափնյակ, Թիվ 37 ՆՈՒՀ, Սիլիկյան 10
32	7/35	Երևան, Մալաթյա-Սեբաստիա , Թիվ 11 դպրոց, Բաբաջանյան փ. Շ137
33	29/03	Վանաձոր, Թիվ 5 դպրոցի շենք, Տ.Մեծի փակ 1/1
34	29/11	Վանաձոր, Թիվ 30 դպրոցի շենք, Տարոն - 2, ՔՇՀ - 4 Ուկրաինական փ.
35	29/21	Լեռնապատ, դպրոցի նախկին շենք
36	30/02	Գուգարք համայնքի Թիվ 2 դպրոցը, 1-ին նրբ. 11
37	30/07	Վանաձոր համայնքի Թիվ 19 դպրոցը, Չուխաջյան 12ա
38	30/12	Վանաձոր համայնքի Թիվ 24 դպրոցը, Ներսիսյան փ. 6
39	30/14	Վանաձոր համայնքի Թիվ 15 դպրոց, Աղայան փ. 69
40	30/15	Վանաձոր համայնքի ՕՀՄՄՄ ըմբշամարտի դահլիճ, Աղայան փ. 72/1
41	30/19	Վանաձոր համայնքի Թիվ 8 դպրոց, Մաշտոցի փ. 1

42	30/20	Վանաձոր համայնքի Թիվ 10 դպրոց, Աղայանփ. 59
43	30/22	Վանաձոր համայնքի Թիվ 9 դպրոց, Զոր. Անդրանիկի փ. 71
44	30/24	Վանաձոր համայնքի Գյուղակաղեմիայի Վանաձորի մասն. շենք,
45	30/26	Վանաձոր համայնքի Թիվ 11 դպրոց, Ազատամարտիկների պուր.
46	30/28	Վանաձոր համայնքի ՎՊՄԻ-ի գլխավոր մասնաշենքը, Տ.Մեծի փ.36
47	30/29	Վանաձոր համայնքի Թիվ 2 մանկապարտեզը, Մյասնիկյան փ. 28
48	30/31	Վանաձոր համայնքի կենտրոնական գրադարանը, Վարդանանց փ. 25
49	30/32	Վանաձոր համայնքի Թիվ 6 դպրոցը, Գր.Լուսավորչի փ. 47
50	30/35	Վանաձոր համայնքի Թիվ 2 երաժշտական դպրոցը, Բայթումի փ. 9
51	30/37	Վանաձոր համայնքի Շարլ Ազնավուրի անվան մշակույթի պալատը,
52	31/01	Վանաձոր համայնքի Թիվ 19 մանկապարտեզ, Սուխումի փ. 5
53	31/03	Վանաձոր համայնքի Թիվ 25 դպրոց, Համբարձումյան փ. 2
54	33/77	Գյումրի, Թիվ 19 դպրոց, Վ. Սարգսյան 49
55	34/37	Գյումրի, Թիվ 32 դպրոց / Կոմինտերնի 1 /
56	35/39	Գյումրի, Թիվ 18 դպրոց /Լազոյի Փ.6/
57	41/21	Իջևանի ավագ դպրոց Թատերական փ. Թիվ 3
58	41/22	Իջևանի Թիվ 5 միջն. դպրոց Երիտասարդական փ. Թիվ 3
59	41/23	Իջևանի Թիվ 1 միջ. դպրոց Իջևանյան փ. Թիվ 8
60	41/24	Իջևանի Քաղաքային մշակույթի տուն Ա. Մելիքբեկյան Թիվ 4
61	41/25	Իջևանի Ավտոդպրոց Մայիսի 28-ի փ. Թիվ 2
62	41/26	Իջևանի Թիվ 3 միջն. դպրոց Թուխիկյան փ. Թիվ 25
63	41/27	Իջևանի Թիվ 4 միջն. դպրոց Ղարազոյան Թիվ 50
64	41/28	ԵՊՀ Իջևան մասնաճյուղ Ուսանողական Թիվ 3

Դիտորդի ազգանունը, անունը, հայրանունը _____

Դիտորդի ստորագրությունը _____

Դիտորդի ազգանունը, անունը, հայրանունը _____

Դիտորդի ստորագրությունը _____

ԴԻՏՈՐԴԻ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ - ՀԱՐՑԱԹԵՐԹ

Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի 2012թ. մայիսին կայանալիք ընտրությունների
դիտարկման համար¹

Հիշեցում. Ընտրական տեղամաս ներկայանալիս՝ պարտադիր կերպով Ձեր վերնազգեստի վրա կրեք՝

ա) դիտորդական առաքելություն իրականացնելու որակավորման վկայականը,

բ) ՏՀ-ում ներկա լինելու իրավունքը հավաստող վկայականը:

*Առանց այդ վկայականների հանձնաժողովի նախագահը կարգելի դիտորդներին ներկա լինելու
քվեարկության սենյակում (հոդ 44.8):*

¹ Հարցաթերթը կազմվել է հիմնվելով «Ընտրությունը քոնն է» հասարակական կազմակերպության հարցաթերթիկի, ինչպես նաև ԵԱՀԿ-ի դիտորդների ստուգաթերթիկի վրա:

ԸՆՏՐԱՏԵՂԱՄԱՍԻ ԲԱՅՈՒՄ

Մարզ _____ Համայնք/վարչական շրջան

Հիշե՛ք

Որ քվեարկության համար անհրաժեշտ է հետևյալ բոլոր նյութերի առկայությունը

- Ընտրողների ցուցակներ
- Քվեաթերթիկներ
- Ծրարներ
- Քվեատուփեր
- Քվեատուփերի կապիչներ
- Քվեարկության խցիկներ
- Շրջիկ արկղ (եթե նախատեսված է)
- Գրանցամատյան
- ԸԸՀ կնիք
- ԸԸՀ անդամների անհատական կնիքներ
- Դրոշմակնիք
- Դրոշմակնիքի հատուկ թանաքով թանաքոտված բարձիկ
- Այլ

1. Ընտրատարածքի համարը	2. Ընտրա-տեղամասի համարը	3. Դիտարկվել է սկսած ժամը	մինչև ժամը
------------------------	--------------------------	---------------------------	------------

4. Ընտրողների թիվն ըստ ցուցակի	5. Քվեաթերթիկ ստացած ընտրողների թիվը	6. Ընտրողների թիվն ըստ լրացուցիչ ցուցակի	
--------------------------------	--------------------------------------	--	--

7. Ընտրությանը մասնակցած ընտրողների ընդհանուր թիվը	8. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամների ընդհանուր թիվը	9. Ներկա գտնվող հանձնաժողովի անդամների թիվը	
--	---	---	--

10. Ընտրատեղամասի կահավորումը և կազմակերպված լինելը /բացատրեք, եթե նշել եք "գ"/	☐ ա. լավ ☐ բ. բավարար ☐ գ. անբավարար	11. Ընտրատեղամասում անհրաժեշտ տեղեկատվության առկայությունը (քվեաթերթիկների նմուշները)	☐ ա. ամբողջովին առկա է ☐ բ. բացակայում է
---	---	---	---

11.1 Ընտրատեղամասի տարածքը բավարար է արդյո՞ք մոտ 50 հոգու տեղամասում միաժամանակ գտնվելու համար	☐ ա. այո ☐ բ. ոչ
--	---

12. Տեղամասում առկա է հատուկ կաղապար կույրերի համար համամասնական ընտրակարգով քվեարկության համար /եթե "բ", բացատրեք գրավոր/	☐ ա. այո ☐ բ. ոչ	13. Տեղամասը գտնվում է /եթե "բ", արդյոք մատչելի է/	☐ ա. առաջին հարկում ☐ բ. երկրորդ հարկում
--	---	--	---

14. Ընտրատեղամասը մատչելի է սայլակով տեղաշարժվող հաշմանդամ անձի համար. առկա է թեքահարթակ, դռները լայն են /եթե "բ", բացատրեք գրավոր/	☐ ա. այո ☐ բ. ոչ
---	---

15. Քվեարկության սկիզբը /Հոդված 62/ /եթե "բ", "գ", "դ" "ե", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/	☐ ա. Ընտրատեղամասի բացման հետ կապված գործողությունները կատարվել են ըստ կարգի և թափանցիկ: ☐ բ. Ընտրատեղամասի բացման հետ կապված գործողությունները մասամբ կատարվել են մինչև տեղամասի բացումը: ☐ գ. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կողմից գործավարության մատչանում համապատասխան գրառումները կատարվել են խախտումներով: ☐ դ. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կողմից գործավարության մատչանում գրառումները կատարվել են մասամբ: ☐ ե. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կողմից գրառումներ չեն կատարվել:
---	---

16. Կնիքը ա. Փաթեթավորված կնիքի փաթեթն անձեռնմխելի է, չվնասված:
 բ. Փաթեթավորված կնիքի փաթեթի անձեռնմխելիությունը խախտված է, վնասված:

17. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամների միջև գործառույթների բաշխումը ա. Կատարվել է վիճակահանությամբ:
 բ. Կատարվել է վիճակահանության կարգի որոշ խախտումներով:
 գ. Կատարվել է առանց վիճակահանության:

/եթե "բ" կամ "գ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/

18. Քվեատուփ /Հոդված 62.2/ /եթե "բ", "գ", "դ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/	☐ ա. Քվեարկությունից առաջ քվեատուփը դատարկ է, փակ, կնքված: ☐ բ. Քվեատուփը փակված չէ պատշաճ կերպով : ☐ գ. Քվեատուփի վրա բացակայում է կնիքը: ☐ դ. Քվեատուփը լցված է քվեարկության ծրարներով:
--	--

19. Քվեաթերթիկներ /Հոդված	☐ ա. Քվեաթերթիկները համապատասխանում են հաստատված ձևին,
---------------------------	---

57/ /Եթե "բ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/	ունեն հերթական համարներ: ☐ ք. Քվեաթերթիկները չեն համապատասխանում հաստատված ձևին, չունեն հերթական համարներ:
20. Ընտրատեղամասի բացումը /Հոդված 63/ /Եթե "բ" բացատրեք, եթե, "գ", "դ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/	☐ ա. Ընտրատեղամասը բացվեց ժամանակին: ☐ ք. Ընտրատեղամասը բացվեց բավական ուշ: ☐ գ. Ընտրատեղամասը բացվեց 10-15 րոպե ուշացումով: ☐ դ. Ընտրատեղամասը չի բացվել:
21. Բողոքներ՝ ընտրատեղամասի բացման հետ կապված /Եթե "բ", "գ", բացատրեք/	☐ ա. Բողոքներ չեն եղել: ☐ ք. Եղել են ոչ եական կամ չհիմնավորված բողոքներ: ☐ գ. Եղել են հիմնավորված և եական բողոքներ:
22. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքը /Եթե "բ", "գ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /	☐ ա. ՏՀ-ն անցկացրեց տեղամասային կենտրոնի բացումն՝ ըստ կարգի և պատշաճ ձևով: ☐ ք. ՏՀ-ն անցկացրեց բացումը՝ խախտումներով և ոչ թափանցիկ: ☐ գ. ՏՀ-ն անցկացրեց բացումը՝ չպահպանելով համապատասխան օրենսդրական կարգը:
23. Քվեարկության սենյակը /Հոդված 55/ /Եթե "բ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/	☐ ա. Քվեարկության սենյակը ապահովում է ընտրական հանձնաժողովի և քվեարկությանը ներկա լինելու իրավունք ունեցող անձանց միաժամանակյա կանոնավոր աշխատանքը: ☐ ք. Քվեարկության սենյակը բավարար չափով ընդարձակ չէ և չի ապահովում քվեարկության կազմակերպումը կանոնավոր կերպով:
24. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքի գնահատականը	☐ ա. Շատ լավ ☐ գ. Վատ ☐ ք. Լավ ☐ դ. Շատ վատ
25. Ո՞ր կազմակերպության դիտորդներին էին ներկա և ո՞ր ժամերին	

ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

Հուշում՝ հնարավոր խախտումներ

- Ընտրողներին տրվում են մեկից ավելի քվեաթերթիկներ յուրաքանչյուր ընտրության համար (բազմակի քվեարկություն):
- Ընտրողները ստացել է քվեաթերթիկ առանց գրանցվելու:
- Ընտրողը գրանցվել է մեկ այլ ընտրողի փոխարեն:
- Ընտրողները օգտագործել են նախապես լրացված քվեաթերթիկներ (կարուսելային քվեարկություն):
- Ընտրողները քվեարկել են խմբերով (ընտանեկան քվեարկություն):

1. Ընտրողների ցուցակները /Եթե "գ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/	☐ ա. Ընտրողների ցուցակների հետ կապված խնդիրներ չկան: ☐ ք. Որոշ ընտրողների անուններ բացակայում են ցուցակներում: ☐ գ. Ընտրողների մի մեծ զանգված չկարողացավ քվեարկել ցուցակներում անճշտությունների պատճառով:
2. Քվեաթերթիկների և ծրարների տրամադրումը /Հոդված 64, 65/ /Եթե "բ", "գ", "դ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/	☐ ա. ՏՀ-ն տալիս էր քվեաթերթիկներն ու ծրարներն առանց խախտումների: ☐ ք. ՏՀ-ն երբեմն տալիս էր քվեաթերթիկներն ու ծրարներն առանց անձը հաստատող փաստաթղթերի: ☐ գ. ՏՀ-ն տալիս էր քվեաթերթիկներն ու ծրարներն անձանց, որոնք գրանցված չէին ցուցակներում կամ չունեին անձը հաստատող փաստաթղթեր: ☐ դ. ՏՀ-ն ընտրողին գրկել է քվեարկելու իրավունքից՝ հիմք ընդունելով ընտրողի անձը հաստատող փաստաթղթի վավերականության ժամկետի ավարտը:
3. Քվեարկության խցիկը /Հոդված 56/	☐ ա. Տեղադրված է այնպես, որ լիարժեք ապահովում է ընտրողի քվեարկության գաղտնիությունը: ☐ ք. Քվեարկության խցիկները միայնցից առնվազն 1մ հեռավորությամբ չեն տեղադրված: ☐ գ. Քվեարկության խցիկների տեղակայումը մասամբ է ապահովում քվեարկության գաղտնիությունը: ☐ դ. Քվեարկության խցիկներն այնպես են տեղակայված, որ ընտրողը քվեարկելիս կանգնած է թիկունքով դեպի հանձնաժողովը և դեմքով դեպի պատը, և քվեարկության գաղտնիությունն ապահովված չէ:
4. Գաղտնի քվեարկություն /Եթե "գ", "դ", "ե", "զ" լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/	☐ ա. Քվեարկության գաղտնիությունը ապահովված է: ☐ ք. Եղել են քվեախցում մեկից ավելի անձանց գտնվելու դեպքեր: ☐ գ. Ընտրողները բացահայտորեն ցուցադրում էին իրենց քվեարկությունը քվեա-թերթիկում: ☐ դ. Ընտրողները տեղամասային կենտրոնում բահայտ հայտարարում էին իրենց քվեարկության արդյունքների մասին: ☐ ե. Ընտրախցիկում առկա էին լուսանկարող/տեսագրող և այլ

	<p>սարքեր:</p> <p>Ո գ. Ընտրողները գրկված էին գաղտնի քվեարկելու հնարավորությունից, քանի որ տեղամասը մարդաշատ էր կամ վերահսկելի:</p>
<p>5. Ընտրողին օգնություն ցուցաբերելը ստորագրելիս /Հոդված 64.2/</p> <p>/Եթե "բ", "գ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /</p>	<p>Ընտրողների ցուցակում ինքնուրույն ստորագրել չկարողացող ընտրողներին՝</p> <p>Ո ա. օգնել է այլ քաղաքացի:</p> <p>Ո բ. օգնել է ընտրական հանձնաժողովի անդամը:</p> <p>Ո գ. օգնել է քվեարկության սենյակում գտնվելու իրավունք չունեցող կողմնակի անձը:</p>
<p>6. Ընտրողին օգնություն ցուցաբերելը քվեարկելիս /Հոդված 65.4/</p> <p>/Եթե "բ", "գ", "դ", "ե", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/</p>	<p>Քվեաթերթիկն ինքնուրույն լրացնելու հնարավորություն չունեցող ընտրողին՝</p> <p>Ո ա. քվեարկության խցիկում օգնել է քվեաթերթիկը լրացնել այլ անձ, որը SC2 անդամ և վստահված անձ չէ:</p> <p>Ո բ. միևնույն անձը քվեարկության խցիկում օգնել է քվեաթերթիկը լրացնել մի քանի անգամ կամ բազմիցս:</p> <p>Ո գ. քվեաթերթիկն ինքնուրույն լրացնելու հնարավորություն չունեցող ընտրողին օգնող անձի տվյալները չեն գրառվել SC2 գրանցամատյանում:</p> <p>Ո դ. քվեարկության խցիկում օգնել է քվեաթերթիկը լրացնել հանձնաժողովի անդամը:</p> <p>Ո ե. Քվեարկության խցիկում օգնել է քվեաթերթիկը լրացնել վստահված անձը:</p>
<p>7. Կարգապահությունը ընտրատեղամասում /Եթե "գ", "դ", "ե", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /</p>	<p>Ո ա. Քվեարկության սենյակում քվեարկությունն ընթանում է ըստ կարգի:</p> <p>Ո բ. Քվեարկության սենյակը մարդաշատ է, բայց SC2-ն տիրապետում է իրավիճակին:</p> <p>Ո գ. Քվեարկության սենյակում հաճախ 15-ից ավելի ընտրող կա:</p> <p>Ո դ. Քվեարկության սենյակում քառս է:</p> <p>Ո ե. Քվեարկության սենյակը մարդաշատ է, դիտարկումն անհնարին է:</p>
<p>8. Զինձառայողների քվեարկությունը /Հոդված 63.4/</p>	<p>Ո ա. Զինձառայողները մուտք են գործել քվեարկության սենյակ ոչ շարային կարգով, առանց գենք-զինամթերքի (եթե եղել է զինձառայողների քվեարկություն):</p> <p>Ո բ. Զինձառայողները մուտք են գործել քվեարկության սենյակ շարային կարգով:</p>
<p>9. Քարոզարշավ ընտրատեղամասում</p>	<p>Ո ա. Քարոզական նյութերը քվեարկության սենյակում և տեղամասային կենտրոնի մոտակայքում բացակայում են:</p>

<p>/Եթե "բ", "գ", "դ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /</p>	<p>Ո բ. Առկա են որոշ քարոզչական նյութեր տեղամասային կենտրոնի մոտակայքում:</p> <p>Ո գ. Տեղամասային կենտրոնի մոտ կատարվում է ակտիվ քարոզչություն:</p> <p>Ո դ. Քարոզչական նյութերն առկա են տեղամասային կենտրոնում:</p>
<p>10. Մարդկանց և մեքենաների կուտակումներ /Հոդված 21.4/</p> <p>/Եթե "բ", "գ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /</p>	<p>Ո ա. Մարդկանց և մեքենաների կուտակումներ չեն եղել տեղամասային կենտրոնին հարող տարածքում մինչև 50մ շառավղով:</p> <p>Ո բ. Տեղամասային կենտրոնին հարող 50մ շառավղով տարածքում մարդ-կանց և մեքենաների առկա կուտակումներն արդելվել և վերացվել են ՀՀ ոստիկանության կողմից:</p> <p>Ո գ. Տեղամասային կենտրոնին հարող 50մ շառավղով տարածքում մարդ-կանց և մեքենաների առկա կուտակումը չի վերացվել ՀՀ ոստիկանության կողմից:</p>
<p>11. Տեղամասային ընտրա-կան հանձնաժողովի աշխատանքը /Եթե "բ", "գ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /</p>	<p>Ո ա. SC2-ն ապահովում է քվեարկության գործընթացը:</p> <p>Ո բ. SC2-ն չի վերահսկում քվեարկության գործընթացը:</p> <p>Ո գ. SC2-ն դիտարկայալ շեղվել է քվեարկության գործընթացներից:</p>
<p>12. Ընտրությանը մասնակցելու վերաբերյալ դրոշմակնիքը /Հոդված 66.4/</p> <p>/Եթե "բ", "գ", "դ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /</p>	<p>Ո ա. SC2 անդամը քվեարկության ծրարը կնքել և այն քվեատուփի մեջ ցցելու հնարավորություն է ընձեռել ընտրողի անձը հաստատող փաստաթղթում ընտրությանը մասնակցելու վերաբերյալ դրոշմակնիքի բացակայության դեպքում:</p> <p>Ո բ. SC2 անդամը քվեարկելու հնարավորություն է ընձեռել՝ առանց ընտրողի անձը հաստատող փաստաթղթում դրոշմակնիքի բացակայությունը ստուգելու:</p> <p>Ո գ. SC2 անդամը ընտրողին քվեարկելու հնարավորություն է ընձեռել՝ ընտրությանը մասնակցելու վերաբերյալ դրոշմակնիքի առկայության դեպքում:</p>
<p>13. Քվեաթերթիկը սխալ լրացնելը /Հոդված 65.5/</p> <p>/Եթե "գ", "դ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /</p>	<p>Ո ա. Քվեաթերթիկը սխալ լրացնելու վերաբերյալ ընտրողների հայտարարություններ չեն եղել:</p> <p>Ո բ. Քվեաթերթիկը սխալ լրացնելու դեպքում SC2 նախագահի հանձնարարությամբ նոր քվեաթերթիկ է տրամադրվել՝ վնասված քվեաթերթիկն անհապաղ մարելով և ընտրողների ցուցակում նշում կատարելով:</p> <p>Ո գ. Սխալ լրացված քվեաթերթիկի փոխարեն SC2-ն հրաժարվել է նոր քվեաթերթիկ հատկացնել ընտրողին:</p> <p>Ո դ. Սխալ լրացված քվեաթերթիկի փոխարեն SC2-ն նոր քվեաթերթիկ է հատկացրել՝ առանց վնասված քվեաթերթիկն անհապաղ մարելու և ընտրողների ցուցակում նշում կատարելու:</p>

<p>14. Շրջիկ արկղը /եթե "բ", "գ", "դ", լրացրեք "միջա- դեպ" գլուխը /</p>	<p>☐ ա. Շրջիկ արկղը ՏՀՀ նախագահը բացել է ոչ ուշ, քան մինչև ժ.20.00-ն: ☐ բ. Շրջիկ արկղը ՏՀՀ նախագահը բացել է ժ.20.00-ից հետո: ☐ գ. Շրջիկ արկղը բացելուց հետո նրանում գտնվող քվեարկության ծրարները ՏՀՀ նախագահը առանց կնքելու գցել է քվեատուփի մեջ: ☐ դ. Շրջիկ արկղում գտնվող քվեարկության ծրարները հաշվարկվել են առանց քվեատուփի մեջ գցելու:</p>
---	---

<p>15. Բողոքներ ընտրատեղամասում՝ քվեարկության հետ կապված /եթե "գ", բացատրեք/</p>	<p>☐ ա. Բողոքներ չեն եղել: ☐ բ. Եղել են ոչ էական կամ չհիմնավորված բողոքներ: ☐ գ. Եղել են հիմնավորված և էական բողոքներ:</p>
--	---

<p>16. Գրանցամատյան /Հոդված 66.6/ /եթե "բ", "գ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/</p>	<p>☐ ա. ՏՀՀ անդամներն ու վստահված անձինք քվեարկության կարգի խախտման վերաբերյալ, եթե այդպիսիք եղել են, իրենց գնահատականներն անարգել կերպով արձանագրել են ՏՀՀ գրանցամատյանում: ☐ բ. ՏՀՀ անդամներին թույլ չի տրվել իրենց գնահատականներն արձա-նագրել ՏՀՀ գրանցամատյանում: ☐ գ. Վստահված անձանց թույլ չի տրվել իրենց գնահատականներն արձա-նագրել ՏՀՀ գրանցամատյանում:</p>
--	--

<p>17. Դիտարկում /Հոդված 31/ /եթե "բ", "գ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /</p>	<p>☐ ա. Բոլոր դիտորդները հնարավորություն են ունեցել ազատ տեղաշարժվելու և դիտարկելու: ☐ բ. Դիտորդները զրկված են եղել ազատ տեղաշարժվելու և բոլոր գործընթացները դիտարկելու հնարավորությունից: ☐ գ. Դիտորդներին զրկել են քվեարկության կարևոր հատվածները դիտարկելու հնարավորությունից:</p>
--	--

<p>18. Վստահված անձինք /Հոդված 59.4/ /եթե "բ", "գ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/</p>	<p>Վստահված անձին ընտրողների գրանցման և քվեաթերթիկներ ու քվեարկության ծրարներ հատկացնող անդամների աշխատատեղերից յուրաքանչյուրի միջև՝ ☐ ա. հատկացվել է առնվազն մեկ աշխատատեղ: ☐ բ. չի հատկացվել է առնվազն մեկ աշխատատեղ: ☐ գ. վստահված անձանց միջև ՏՀՀ աշխատատեղանի մոտ աշխատատեղի բաշխման գործընթացը կատարվել է օրենքի խախտմամբ:</p>
---	---

<p>19. Ընտրատեղամասում չլիազորված անձանց ներկա գտնվելը /եթե "ա", "բ", "գ", "դ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/</p>	<p>☐ ա. Ոստիկանություն ☐ բ. Տեղական իշխ. մարմիններ ☐ գ. Անհայտ անձինք ☐ դ. Թեկնածու</p>
---	---

<p>20. Հրապարակայնությունը /Հոդված 6.12/ /եթե "բ", "գ" լրացրեք "միջադեպ" գլուխը/</p>	<p>☐ ա. Քվեարկության ընթացքը վստահված անձանց, դիտորդների և ԶԼՄ-ների կողմից լուսանկարահանելու և տեսանկարահանելու գործընթացը չի խոչընդոտվել: ☐ բ. Քվեարկության ընթացքը իրավասու անձանց կողմից լուսանկարահանելու և տեսանկարահանելու գործընթացը խոչընդոտվել է: ☐ գ. Քվեարկության ընթացքը լուսանկարահանելու և տեսանկարահանելու գործընթացում խախտվել է ընտրողների քվեարկության գաղտնիության իրավունքը:</p>
--	---

<p>21. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքի գնահատականը</p>	<p>☐ ա. Շատ լավ ☐ գ. Վատ ☐ բ. Լավ ☐ դ. Շատ վատ</p>
--	--

<p>22. Ո՞ր կազմակերպության դիտորդներին էին ներկա և ո՞ր ժամերին</p>	
--	--

ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԱՍՓՈՓՈՒՄ

1. Ընտրատեղամասի փակման ժամը		2. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի քանի՞ անդամ է ներկա եղել փակման ժամանակ:	
------------------------------	--	---	--

3. Քվեարկություն /Հոդված 67.1/ / Եթե "գ", "դ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /	<p>Ս ա. Փակման պահին ընտրողներ չկան:</p> <p>Ս բ. Փակման պահին տեղամասում գտնվող ընտրողներին թույլատրեցին քվեարկել:</p> <p>Ս գ. Փակման պահին տեղամասում գտնվող ընտրող-ներին չթույլատրեցին քվեարկել:</p> <p>Ս դ. Ընտրողները մտնում էին տեղամաս և քվեարկում փակումից հետո:</p>
--	---

Նախքան քվեարկության արկղերի բացումն իրականացվելիք քայլերը /Եթե "բ", բացատրեք /

4. Փաթեթավորվել և կնքվել են հանձնաժողովի անդամների անհատական կնիքները, դրանք տեղավորվել ընտրական փաստաթղթերի պարկում:	Ս ա. Այո Ս բ. Ոչ
5. Հաշվարկվել է չօգտագործված, ընտրողների կողմից ոչ ճիշտ լրացված (վնասված) եւ հետ տրված քվեաթերթիկների ընդհանուր թիվը, ԿՀՀ-ի սահմանած կարգով մարվել են չօգտագործված քվեաթերթիկները, փաթեթավորվել, կնքվել է փաթեթը և տեղադրվել պարկում:	Ս ա. Այո Ս բ. Ոչ
6. Փաթեթավորվել են օգտագործված քվեաթերթիկների ելունդները, փաթեթը կնքվել է և տեղադրվել պարկում:	Ս ա. Այո Ս բ. Ոչ
7. Հաշվարկվել է ընտրողների յուրաքանչյուր լրացուցիչ ցուցակի (այդ թվում՝ քվեարկության օրն կազմված) ընտրողների թիվը՝ առանձին-առանձին, լրացուցիչ ցուցակների ընտրողների թվերի գումարին ավելացնելով ընտրողների ցուցակում ընդգրկված ընտրողների թիվը՝ ստացվել է ընտրական տեղամասում ընտրողների ընդհանուր թիվը:	Ս ա. Այո Ս բ. Ոչ
8. Ընտրողների ցուցակներում (այդ թվում՝ լրացուցիչ ցուցակներում) ընտրողների ստորագրությունների հիման վրա հաշվարկվել է քվեարկության մասնակիցների (քվեաթերթիկ ստացած ընտրողների) թիվը, ցուցակները փաթեթավորվել են, փաթեթը կնքվել է և տեղադրվել պարկում:	Ս ա. Այո Ս բ. Ոչ
9. Վերնշաղ գործողությունների արդյունքները հրապարակվել են և արձանագրվել գրանցամատյանում:	Ս ա. Այո Ս բ. Ոչ
10. Հավաքվել են չօգտագործված քվեարկության ծրարները և փաթեթավորվել՝ պարկի հետ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով ներկայացնելու համար:	Ս ա. Այո Ս բ. Ոչ

11. Ձայների հաշվարկի սկիզբը /Հոդված 71.4/ / Եթե "բ", "գ", "դ" լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /	<p>Ս ա. ՏՀՀ-ն սկսեց հաշվել ձայներն անմիջապես տեղամասը փակելուց հետո:</p> <p>Ս բ. ՏՀՀ-ն կարճ ժամանակով ընդմիջեց:</p> <p>Ս գ. ՏՀՀ-ն ունեցավ երկարատև ընդմիջում:</p> <p>Ս դ. Ձայների հաշվարկն այդպես էլ չսկսեց:</p>
---	--

12. Քվեարկության արդյունքների ամփոփման նիստի տևողությունը /Հոդված 71.6/ / Եթե "բ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /	<p>Ս ա. Քվեարկության արդյունքների ամփոփումն ավարտվեց քվեարկության ավարտից ոչ ուշ, քան 10 ժամ հետո:</p> <p>Ս բ. Քվեարկության արդյունքների ամփոփումը տևեց 10 ժամից ավելի:</p>
--	---

13. Դիտարկում /Հոդվածներ 31.2, 31.3, 31.4, 67.9/ / Եթե "գ", "դ" լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /	<p>Ս ա. Հաշվարկի գործընթացը բաց էր և ըստ կարգի:</p> <p>Ս բ. Հաշվարկի կազմակերպված չէր ընթանում:</p> <p>Ս գ. Դիտորդները չունեին հաշվարկի գործընթացը հստակ դիտարկելու հնարավորություն:</p> <p>Ս դ. ՏՀՀ-ի կամ այլ անձի խոչընդոտելու պատճառով դիտորդները չունեին հաշվարկի գործընթացը լուսանկարահանելու, տեսանկարահանելու հնարավորություն:</p>
---	---

14. Հաշվարկում / Եթե "գ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /	<p>Ս ա. Հաշվարկն ընթանում էր՝ ըստ օրենքի:</p> <p>Ս բ. ՏՀՀ-ն մի փոքր շեղվեց ընթացակարգերից:</p> <p>Ս գ. ՏՀՀ-ն կատարեց հաշվարկը խախտումներով:</p>
---	---

15. Քվեարկության ծրարների և քվեաթերթիկների փաթեթները /Հոդված 71.3, 71.7/ / Եթե "բ", "գ", "դ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /	<p>Ս ա. Հաշվարկված և տեսակավորված քվեարկության ծրարների և քվեաթերթիկների փաթեթերի վրա ՏՀՀ նախագահը ստորագրեց:</p> <p>Ս բ. Հաշվարկված և տեսակավորված քվեարկության ծրարների և քվեաթերթիկների փաթեթերի վրա ՏՀՀ նախագահը չստորագրեց:</p> <p>Ս գ. ՏՀՀ մյուս անդամներին թույլ չտվեցին ստորագրելու հաշվարկված և տեսակավորված քվեարկության ծրարների և քվեաթերթիկների փաթեթերի վրա:</p> <p>Ս դ. Վստահված անձանց թույլ չտվեցին ստորագրելու հաշվարկված և տեսակավորված քվեարկության ծրարների և քվեաթերթիկների փաթեթերի վրա:</p>
---	---

16. ՏՀՀ մեկանգամյա պարկը / Եթե "բ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /	<p>Ս ա. ՏՀՀ մեկանգամյա պարկը փակվել է ըստ կարգի՝ ՏՀՀ նախագահի կողմից:</p> <p>Ս բ. ՏՀՀ մեկանգամյա պարկը չի փակվել կամ փակելիս անփութություն է դրսևորվել:</p>
---	---

17. Բողոքներ՝ ձայների հաշվարկման հետ կապված / Եթե "գ", բացատրեք գրավոր /	<p>Ս ա. Բողոքներ չեն եղել:</p> <p>Ս բ. Եղել են ոչ էական կամ չհիմնավորված բողոքներ:</p> <p>Ս գ. Եղել են գրավոր հիմնավորված և էական բողոքներ:</p>
---	---

18. Քվեարկության արդյունքների արձանագրությունը / Եթե "բ", "գ", լրացրեք "միջադեպ" գլուխը /	<p>Ս ա. Հանձնաժողովի անդամները ստորագրեցին քվեարկության արդյունքների արձանագրությունը:</p> <p>Ս բ. Հանձնաժողովի ոչ բոլոր անդամները ստորագրեցին քվեարկության արդյունքների արձանագրությունը:</p> <p>Ս գ. ՏՀՀ անդամներն իրենց առարկությունները կամ հատուկ կարծիքը (եթե այդպիսիք եղել են) գրառել են քվեարկության արդյունքների արձանագրությունում:</p>
--	---

	☐ դ. ՏՀՀ անդամներին թույլ չի տրվել իրեց հաստուկ կարծիքը (եթե այդպիսին եղել է) գրառել քվեարկության արդյունքների արձանագրությունում:
--	---

19. Արձանագրությունների հրապարակայնությունը /Հոդված 71.8/ /Եթե "բ", "դ", բացատրեք գրավոր/	☐ ա. Արձանագրությունների քաղվածքները տրվել են բոլոր լիազորված անձանց: ☐ բ. Արձանագրությունների քաղվածքները տրվել են ոչ բոլոր լիազորված անձանց: ☐ գ. Արձանագրություններում հրապարակված թվերն արձանագրվել են գործավարության մատչանում: ☐ դ. Արձանագրություններում հրապարակված թվերը չեն արձանագրվել ՏՀՀ գրանցամատյանում:
---	---

Ձայների հաշվարկման ժամանակ տեղ գտած խախտումները

20. Դիտորդ(ներ) կամ ԸՀ-ի անդամ(ներ) հետագվե՞լ են ընտրատեղամասից: ա. Այո

/Եթե "ա", նշեք քանի հոգի/ բ. ոչ

21. Վստահված անձանց կամ դիտորդներին թույլատրե՞լ են ուսումնասիրել ա. Այո

քվեաթերթիկները: բ. ոչ

/Եթե "բ", բացատրեք գրավոր/

22. Պաշտոնական արձանագրության ձևերը նախապես ստորագրվա՞ծ էին ԸՀ-ի ա. Այո

անդամների կողմից: բ. ոչ

/Եթե "ա", բացատրեք գրավոր/

23. Դիտարկվե՞լ են ընտրացուցակներում գրանցված տվյալների, արդյունքների կամ ա. Այո

արձանագրությունների կեղծման դեպքեր: բ. ոչ

/Եթե "ա", բացատրեք գրավոր/

24. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքի գնահատականը /Եթե "գ" և "դ", բացատրեք գրավոր/	☐ ա. Շատ լավ	☐ գ. Վատ
	☐ բ. Լավ	☐ դ. Շատ վատ

25. Ո՞ր կազմակերպության դիտորդներին էին ներկա և ո՞ր ժամերին:	
--	--

Հիշե՛ք

Դուք պետք է պահանջեք ընտրատեղամասում քվեարկության մասնակիցների թվի վերաբերյալ, ինչպես նաև տեղամասում քվեարկության արդյունքների վերաբերյալ կազմված արձանագրություններից քաղվածքներ՝ վավերացված հանձնաժողովի նախագահի (տեղակալի) և քարտուղարի ստորագրություններով ու հանձնաժողովի կնիքով:

Հավելված 6: Դիտարկված ընտրատեղամասերում քաղաքացիների մասնակցության և անվավեր քվեաթերթիկների թիվը

Հ/Հ	Տեղամաս N	Ընտրողների ընդհանուր թիվը	Քվեարկության մասնակիցների թիվը	Մասնակցության %-ը	Անվավեր քվեաթերթիկների թիվը	Անվավեր քվեաթերթիկների %-ը
1	7/01	1982	1148	58%	27	2%
2	7/02	1735	946	55%	8	1%
3	7/03	1658	906	55%	29	3%
4	7/04	1607	908	57%	7	1%
5	7/05	1849	1075	58%	42	4%
6	7/06	1816	1073	59%	48	4%
7	7/07	1845	1145	62%	38	3%
8	7/08	1720	998	58%	56	6%
9	7/09	1802	1052	58%	46	4%
10	7/10	1819	998	55%	24	2%
11	7/11	1898	1053	55%	53	5%
12	7/13	1932	1062	55%	36	3%
13	7/14	1884	900	48%	64	7%
14	7/16	1874	1019	54%	24	2%
15	7/17	1414	843	60%	80	9%
16	7/18	1505	861	57%	33	4%
17	7/19	1540	865	56%	36	4%
18	7/20	1829	1038	57%	52	5%
19	7/21	1938	1131	58%	31	3%
20	7/22	2131	1208	57%	51	4%
21	7/23	1982	1076	54%	49	5%
22	7/24	1962	1098	56%	43	4%
23	7/25	1847	947	51%	57	6%
24	7/26	1876	1091	58%	58	5%
25	7/27	1780	998	61%	29	3%
26	7/28	1546	1029	67%	35	3%
27	7/29	1727	1054	61%	56	5%
28	7/30	1069	635	59%	17	3%
29	7/32	1607	1041	65%	82	8%
30	7/33	1518	894	59%	50	6%
31	7/34	1443	915	63%	41	4%
32	7/35	1640	954	58%	25	3%
33	29/3	1319	791	60%	24	3%
34	29/11	1834	990	54%	31	3%
35	29/21	1500	994	66%	55	6%
36	30/2	1573	835	53%	26	3%
37	30/7	1619	851	53%	28	3%
38	30/12	1926	1063	55%	32	3%
39	30/14	1564	850	54%	32	4%
40	30/15	1850	995	54%	30	3%
41	30/19	1166	611	52%	21	3%
42	30/20	1866	1017	55%	38	4%
43	30/22	1463	848	58%	30	4%
44	30/24	1910	1092	57%	30	3%
45	30/26	1695	1037	61%	43	4%
46	30/28	1594	951	60%	38	4%
47	30/29	1940	1166	60%	42	4%
48	30/31	1645	975	59%	22	2%
49	30/32	1713	1067	62%	20	2%
50	30/35	1719	995	58%	43	4%
51	30/37	1733	830	48%	47	6%
52	31/1	1872	1060	57%	36	3%
53	31/3	1506	795	53%	29	4%
54	33/77	1896	907	48%	40	4%
55	34/37	1495	824	55%	32	4%
56	35/39	1757	766	44%	28	4%
57	41/21	1653	1097	66%	26	2%
58	41/22	1847	1258	68%	25	2%
59	41/23	1819	1282	70%	33	3%
60	41/24	1879	1316	70%	29	2%
61	41/25	1324	852	64%	21	2%
62	41/26	1979	1299	66%	39	3%
63	41/27	1851	1295	70%	31	2%
64	41/28	1668	1181	71%	25	2%
Ընդհանուր		109963	63964	57%	2346	4%

Հավելված 7: Վանաձորի քաղաքային համայնքի տարածքում քարոզչական պատասաններ փակցնելու համար անվճար տեղեր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՆԱԶՈՐԻ ՔԱՐԱՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Վանաձորի համայնք
 Ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 22, vanadzorcacity@mail.ru

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

07 մարտի 2012թվականի N 209

ՎԱՆԱԶՈՐԻ ՔԱՐԱՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՔԱՐՈՋՉԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍՈՒՆԵՐ ՓՎԿՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵՐ ԱՌԱՋԱՆՁԱՑՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի 3-րդ մասով և «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետով, ՀՀ կառավարության 29.12.2005թ. թիվ 2387-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 29-րդ կետով.

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ ԵՄ.

1. ՀՀ Ազգային ժողովի 2012թ. մայիսի 6-ի ընտրություններին մասնակցող թեկնածուների և կուսակցությունների /կուսակցությունների, դաշինքների/ քարոզչական պատասանները փակցնելու համար Վանաձորի քաղաքային համայնքի տարածում առանձնացնել հետևյալ անվճար տեղերը՝

N	ՇԵՆՔԻ ՀԱՍՑԵ	ՊԱՏԻ ԴԻՐՔԸ	ՄԱԿԵՐԵԱԸ
1	2	3	
1.	Գր.Լուսավորչի փողոց թիվ 14	հյուսիսային պատի արևմտյան մաս	6.0քմ
2.	Բնայտի փողոց թիվ 4	արևմտյան պատի հյուսիսային մաս	6.0քմ
3.	Բաղրամյան պողոտա թիվ 74	շենքի արևմտյան ճակատ	6.0քմ
4.	Շիրակացու փողոց թիվ 2	արևմտյան պատի հյուսիսային մաս	6.0քմ
5.	Թևոնյան փողոց թիվ 13 ^ա	շենքի հարավային ճակատ	6.0քմ
6.	Նարեկացու փողոց թիվ 47	շենքի հարավային պատի արևելյան մաս	6.0քմ
7.	Նարեկացու փողոց թիվ 58	շենքի արևելյան ճակատ	6.0քմ
8.	Սարի թաղ 1-ին փողոց թիվ 1 տուն	արևմտյան ճակատ	6.0քմ
9.	Ուկրաին տնակային ավան	թիվ 14 տան պատին	6.0քմ
10.	Տարոն-1 թիվ 3	շենքի հարավարևմտյան ճակատ	6.0քմ
11.	Տարոն-2 ՔՇ2-3 թիվ 77	շենքի հարավային ճակատ	6.0քմ
12.	Տարոն-2 ՔՇ2-3 թիվ 1	շենքի արևելյան ճակատ	6.0քմ
13.	Տարոն-2 ՔՇ2-4 թիվ 1	շենքի արևելյան ճակատ	6.0քմ
14.	Տարոն-2 ՔՇ2-7 թիվ 7	հարավային պատին	6.0քմ
15.	Տարոն-4 Մ/Մ թիվ 52 ^ա	հյուսիսային պատին	6.0քմ
16.	Տարոն-4 Կանակա թիվ 27	արևելյան պատին	6.0քմ
17.	Երևանյան խճ. թիվ 175բտ	արևմտյան պատ	6.0քմ
18.	Երևանյան խճ. թիվ 94	հյուսիսային պատ	6.0քմ
19.	Երևանյան խճ. թիվ 129	հարավային պատ	6.0քմ
20.	Չուխաջյան փողոց թիվ 34	հարավային պատ	6.0քմ

21.	Չուխաջյան փողոց թիվ 6	արևմտյան պատ	6.0քմ
22.	Երևանյան խճ. թիվ 68	հյուսիսային պատ	6.0քմ
23.	Երևանյան խճ. թիվ 62	հյուսիսային պատ	6.0քմ
24.	Ներսիսյան փողոց թիվ 1	հարավային պատ	6.0քմ
25.	Աղայան փողոց թիվ 67	հարավային ճակատ	6.0քմ
26.	Աղայան փողոց թիվ 78	հյուսիսային ճակատ	6.0քմ
27.	Աղայան փողոց թիվ 74/1	հյուսիսային ճակատ	6.0քմ
28.	Ստեփանյան փողոց թիվ 13 տուն	հարավային ճակատ	6.0քմ
29.	Ներսիսյան թաղ. թիվ 1	արևմտյան պատ	6.0քմ
30.	Կնունյանց փողոց թիվ 2	հարավ-արևմտյան ճակատ	6.0քմ
31.	Կ.հայաբյան փողոց թիվ 3 տուն	հարավային ճակատ	6.0քմ
32.	Աղայան փողոց թիվ 59/1	հարավային ճակատ	6.0քմ
33.	Նար-Դոսի փողոց թիվ 28 տուն	հյուսիսային ճակատ	6.0քմ
34.	Զոր.Անդրանիկի փողոց թիվ 99	արևմտյան պատ	6.0քմ
35.	Զոր.Անդրանիկի փողոց թիվ 58	հյուսիսային պատ	6.0քմ
36.	Աբովյան փողոց թիվ 64	արևելյան պատի հյուսիսարևելյան անկյուն	6.0քմ
37.	Մյասնիկյան փողոց թիվ 23	արևմտյան պատի հյուսիսային մաս	6.0քմ
38.	Տիգրան Մեծի պող թիվ 46	արևմտյան պատի հարավային մաս	6.0քմ
39.	Գր.Լուսավորչի փողոց թիվ 53	հարավային պատի հարավ արևելյան մաս	6.0քմ
40.	Գր.Լուսավորչի փողոց թիվ 54	արևելյան պատի հյուսիսային մաս	6.0քմ
41.	Նժդեհի փողոց թիվ 19	արևելյան պատի հարավային մաս	6.0քմ
42.	Տիգրան Մեծի պող. թիվ 24	հյուսիսային պատի արևելյան մաս	6.0քմ
43.	Նժդեհի փողոց թիվ 7	արևմտյան պատի հարավային մաս	6.0քմ
44.	Գր.Լուսավորչի փողոց թիվ 49	հարավային պատի արևմտյան մաս	6.0քմ
45.	Գր.Լուսավորչի փողոց թիվ 34	հյուսիսային պատի հարակից հենապատ	6.0քմ
46.	Գր.Լուսավորչի փողոց թիվ 29	հարավային պատի արևմտյան մաս	6.0քմ
47.	Տիգրան Մեծի պող. թիվ 10	արևմտյան պատի հյուսիսային մաս	6.0քմ
48.	Գր.Լուսավորչի փողոց թիվ 18	արևմտյան պատի հարավային մաս	6.0քմ
49.	Բաթումի փողոց թիվ 15	հյուսիս-արևմտյան պատի անկյուն	6.0քմ
50.	Վ.Համբարձումյան փողոց թիվ 11	արևմտյան ճակատ	6.0քմ
51.	Սուխումի փողոց թիվ 3	հարավային ճակատ	6.0քմ
52.	Սուխումի փողոց թիվ 14	հարավային ճակատ	6.0քմ
53.	Վ.Համբարձումյան փողոց թիվ 8	արևմտյան ճակատ	6.0քմ
54.	Շինարարների փողոց թիվ 21/1	հյուսիսային ճակատ	6.0քմ
55.	Աղայան փողոց թիվ 94	հյուսիսային ճակատ	6.0քմ
56.	Իսահակյան փողոց թիվ 2	արևելյան ճակատ	6.0քմ
57.	Ուսանողական փողոց թիվ 8	հյուսիսային ճակատ	6.0քմ
58.	Աղայան փողոց թիվ 88	հյուսիսային ճակատ	6.0քմ

2. Սույն որոշման օրինակն ուղարկել կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ Ս.ՂԱՐԲԻՆՅԱՆ

Գիշտ է՝
 ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
 ԶԱՐՏՈՐ-ՂԱՐ՝

Գ.ՍԻՄՈՆՅԱՆ

Հավելված 8: Նախընտրական քարտզույթյան համար անվճար տրամադրվող դահիժների ցանկ

ԼՈՒՈՒՒ ՄԱՐԶ

h/h	դահիժի, շինության անվանումը	գտվելու վայրը (հասցեն)	նստատեղերի թիվը	տրամադրվելու օրերը
1.	Շ.Ազնավուրի անվան մշակույթի պալատ	ք.Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 2	497	08.04.2012- 04.05.2012
2.	Վանաձորի թիվ 1 դպրոց	ք.Վանաձոր, Մյասնիկյան 10	40	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
3.	Վանաձորի թիվ 2 դպրոց	ք.Վանաձոր, Մխիթար Հերացու 17	100	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
4.	Վանաձորի թիվ 3 դպրոց	ք.Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 35	100	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
5.	Վանաձորի թիվ 4 դպրոց	ք.Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 23	100	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
6.	Վանաձորի թիվ 6 դպրոց	ք.Վանաձոր, Գրիգոր Լուսավորիչի 17	150	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
7.	Վանաձորի թիվ 7 դպրոց	ք.Վանաձոր, Թևոսյան 1-ա	120	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
8.	Վանաձորի թիվ 12 դպրոց	ք.Վանաձոր, Անանյա Շիրակացի 17-23-ա	70	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
9.	Վանաձորի թիվ 16 դպրոց	ք.Վանաձոր, Տարոն 4 թաղ	90	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
10.	Վանաձորի թիվ 18 դպրոց	ք.Վանաձոր, Երևանյան խճուղի 155	150	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
11.	Վանաձորի թիվ 19 դպրոց	ք.Վանաձոր, Չուխաջյան 24-ա	100	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
12.	Վանաձորի թիվ 20 դպրոց	ք.Վանաձոր, Մյասնիկյան 7-ա	80	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
13.	Վանաձորի թիվ 25 դպրոց	ք.Վանաձոր, Վ.Համբարձումյան 2	375	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
14.	Վանաձորի թիվ 26 դպրոց	ք.Վանաձոր, Սիվաշավան	140	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
15.	Վանաձորի թիվ 27 դպրոց	ք.Վանաձոր, Տարոն 4	350	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
16.	Վանաձորի թիվ 28 դպրոց	ք.Վանաձոր, Տարոն 2	70	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
17.	Վանաձորի թիվ 30 դպրոց	ք.Վանաձոր, Տարոն 2, Ուկրաինական պող.	300	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
18.	Վանաձորի թիվ 1 հատուկ դպրոց	ք.Վանաձոր, Բաղրամյան պող. 22	120	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
19.	Սպիտակի մշակույթի տան դահիժ	ք.Սպիտակ, Ս.Ավետիսյան հրապարակ 1	390	ապրիլի 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 23, 25, 26, 27, 30 և մայիսի 2, 3, 4 08.04.2012-ից 04.05.2012-ի
20.	Սպիտակի երաժշտական դպրոցի դահիժ	ք.Սպիտակ, Շահումյան 105	120	ժամանակահատվածում ընկած բոլոր երկուշաբթի և չորեքշաբթի օրերը 08.04.2012-04.05.2012
21.	Սպիտակի թիվ 1 դպրոց	ք.Սպիտակ,	130	

h/h	դահիժի, շինության անվանումը	գտվելու վայրը (հասցեն)	նստատեղերի թիվը	տրամադրվելու օրերը
22.	Սպիտակի թիվ 4 դպրոց	Մյասնիկյան ք.Սպիտակ, Այգեստան 53	100	ժամը 16.00 –ից հետո 08.04.2012-04.05.2012
23.	Սպիտակի թիվ 6 դպրոց	ք.Սպիտակ, Պանրագործների թաղ.	50	ժամը 16.00 –ից հետո 08.04.2012-04.05.2012
24.	Սպիտակի թիվ 8 դպրոց	ք.Սպիտակ, Երևանյան խճուղի 1	120	ժամը 16.00 –ից հետո 08.04.2012-04.05.2012
25.	Մշակույթի պալատ	ք.Ստեփանավան, Նժդեհի 5	400	09.04.2012-04.05.2012
26.	Ստեփանավանի թիվ 1 դպրոց	ք.Ստեփանավան, Բաղրամյան 67	150	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
27.	Ստեփանավանի թիվ 2 դպրոց	ք.Ստեփանավան, Մուրբ Նշանի 39	300	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
28.	Ստեփանավանի թիվ 3 դպրոց	ք.Ստեփանավան, Աշոտաբերդ թաղ.	250	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
29.	Ստեփանավանի թիվ 6 դպրոց	ք.Ստեփանավան, Ս.Վարդանի 1	171	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
30.	Դահիժ	ք.Ալավերդի, Սայաթ-Նովա 3	172	08.04.2012-04.05.2012
31.	Դահիժ	ք.Ալավերդի, Սանահին-Սարահարթ 2/32 Ա	738	08.04.2012-04.05.2012
32.	Ալավերդու թիվ 1 դպրոց	ք.Ալավերդի, Էնգելսի 2-ա	130	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
33.	Ալավերդու թիվ 2 դպրոց	ք.Ալավերդի, Ջրավազանի 6-ա	140	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
34.	Ալավերդու թիվ 4 դպրոց	ք.Ալավերդի, Սանահին թաղ.	100	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
35.	Ալավերդու թիվ 7 դպրոց	ք.Ալավերդի, Սանահին կայարան	120	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
36.	Ալավերդու թիվ 9 դպրոց	ք.Ալավերդի, Փիրուզյան 60-ա	120	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
37.	Ալավերդու թիվ 12 դպրոց	ք.Ալավերդի, Սարահարթ 2/26-ա	150	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
38.	Ալավերդու թիվ 1 դպրոց	ք.Ալավերդի, Շահումյան 10	150	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
39.	Մշակույթի տուն	ք.Թումանյան, 3 փող. , շենք 2	200	08.04.2012-04.05.2012
40.	Թումանյանի	ք.Թումանյան 1-ին մաս	150	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
41.	Ախթալայի թիվ 1 դպրոց	ք.Ախթալա, Շահումյան 10	150	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
42.	Մշակույթի տուն	ք.Տաշիր, Վազգեն Սարգսյան 96-ա	450	08.04.2012-04.05.2012
43.	Տաշիրի թիվ 1 դպրոց	ք.Տաշիր, Դպրոցականների փող.	30	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո
44.	Տաշիրի թիվ 2 դպրոց	ք.Տաշիր, Կ.Դեմիրճյան 8	200	08.04.2012-04.05.2012 ժամը 16.00 –ից հետո

h/h	դահլիճի, շինության անվանումը	գտվելու վայրը (հասցեն)	նստատեղերի թիվը	տրամադրելու օրերը
45.	Գյուղապետարանի դահլիճ	գ. Ագարակ, 14-րդ փող. 1-Ա, 2.	40	08.04.2012-04.05.2012
46.	Ագարակի դպրոց	գ. Ագարակ	100	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
47.	Բովաձորի դպրոց	գ. Բովաձոր	50	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
48.	Գարգառի դպրոց	գ. Գարգառ	80	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
49.	Կաթնաղբյուրի դպրոց	գ. Կաթնաղբյուր	100	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
50.	Ակուրմի շենք	գ. Կողես, Կենտրոնի 2	100	08.04.2012-04.05.2012
51.	Կուրթանի դպրոց	գ. Կուրթան	150	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
52.	Մշակույթի տուն	գ. Յաղոզան, 4-րդ փող., տուն 2	70	08.04.2012-04.05.2012
53.	Գյուղապետարանի դահլիճ	գ. Սվերդլով, 1-ին փող., 7-րդ փակուղի	30	08.04.2012-04.05.2012
54.	Մշակույթի տուն	գ. Վարդաբլուր	130	08.04.2012-04.05.2012
55.	Վարդաբլուրի դպրոց	գ. Վարդաբլուր	100	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
56.	Ուռուտի դպրոց	գ. Ուռուտ	60	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
57.	Ակուրմի շենք	գ. Ուրասար	50	08.04.2012-04.05.2012
58.	Հասարակական կենտրոնի դահլիճ	գ. Արևաշող, 1-ին փող., 120	200	08.04.2012-04.05.2012
59.	Սպորտ դահլիճ	գ. Գոգարան, 7-րդ փող., 22/1	30	08.04.2012-04.05.2012
60.	Ակուրմի ժամանակավոր շինություն	գ. Լեռնանցք, 12 փող., 13 տուն	120	08.04.2012-04.05.2012
61.	Մշակույթի տան դահլիճ	գ. Խնկոյան, 1-ին փող., 19	60	08.04.2012-04.05.2012
62.	Մանկապարտեզի դահլիճ	գ. Ծաղկաբեր, 2-րդ փող., 10	120	08.04.2012-04.05.2012
63.	Համայնքային կենտրոնի դահլիճ	գ. Կաթնաջուր, 13-րդ փող., 1	150	08.04.2012-04.05.2012
64.	Գյուղապետարանին կից դահլիճ	գ. Ղուրսալ, 3-րդ փող., 18	40	08.04.2012-04.05.2012
65.	Ղուրսալու դպրոց	գ. Ղուրսալի	30	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
66.	Հանդիսությունների սրահի շենք	գ. Նոր Խաչակապ, 1-ին փող., 25 տուն	50	08.04.2012-04.05.2012
67.	Շենավանի դպրոց	գ. Շենավան	50	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
68.	Համայնքային կենտրոնի դահլիճ	գ. Շիրակամուտ, Հայկական փող, շենք 2	270	08.04.2012-04.05.2012
69.	Մանկապարտեզի դահլիճ	գ. Շիրակամուտ, 9 փող, շենք 3	30	08.04.2012-04.05.2012
70.	Ջրաշենի դպրոց	գ. Ջրաշեն	200	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո

h/h	դահլիճի, շինության անվանումը	գտվելու վայրը (հասցեն)	նստատեղերի թիվը	տրամադրելու օրերը
71.	Հանդիսությունների դահլիճ	գ. Սարամեջ, 1-ին փող., 10 շենք	130	08.04.2012-04.05.2012
72.	Ակուրմի շենք	գ. Ազնվածոր, 1 փող., 4 նրբ, 1	150	08.04.2012-04.05.2012
73.	Գյուղապետարանի դահլիճ	գ. Անտառաշեն, 1 փող. 13	50	08.04.2012-04.05.2012
74.	Ակուրմի շենք	գ. Արջուտ, 1 փող., 47	100	08.04.2012-04.05.2012 08.04.2012-04.05.2012
75.	Գյուղապետարանի դահլիճ	գ. Բագում, 3 փող., 8	40	Ժամը 14.00-17.00 բացի շաբաթ և կիրակի օրերից
76.	Բագումի դպրոց	գ. Բագում	50	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
77.	Մշակույթի տան դահլիճ	գ. Գուգարք, Կոտեջային 10 փող., 60	360	08.04.2012-04.05.2012 բացի շաբաթ և կիրակի օրերից
78.	Գուգարքի թիվ 2 դպրոց	գ. Գուգարք	30	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
79.	Դարպասի դպրոց	գ. Դարպաս	60	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
80.	Մշակույթի կենտրոնի դահլիճ	գ. Դեբետ	80	08.04.2012-04.05.2012
81.	Գյուղապետարանի դահլիճ	գ. Լեռնոնտովո, 2 խճ. N 5	100	08.04.2012-04.05.2012
82.	Համայնքային կենտրոն	գ. Լեռնապատ	208	08.04.2012-04.05.2012
83.	Գյուղապետարանի դահլիճ	գ. Հավալար	40	08.04.2012-04.05.2012
84.	Մանկապարտեզի շենք	գ. Ձորագետ, 1 փող, 121 շենք	30	08.04.2012-04.05.2012
85.	Ակուրմի շենք	գ. Ձորագյուղ, 8 փող., 6-րդ շենք	120	08.04.2012-04.05.2012
86.	Կրթամշակութային համալիր	գ. Մարգահովիտ, 1 փող., 96	60	20.04.2012-02.05.2012
87.	Մարգահովիտի դպրոց	գ. Մարգահովիտ	80	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
88.	«Շահումյանի կրթամշակութային համալիր» ՀՈԱԿ-ի դահլիճ	գ. Շահումյան, 1 փող. 66	100	08.04.2012-04.05.2012
89.	Շահումյանի դպրոց	գ. Շահումյան	40	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
90.	Գյուղապետարանի դահլիճ	գ. Վահագնի 2 փող., 1	30	08.04.2012-04.05.2012
91.	Հասարակական միջոցառումների դահլիճ	գ. Ֆիդլետովո, 1 փող., 146 շենք	50	08.04.2012-04.05.2012
92.	Ֆիդլետովոյի դպրոց	գ. Ֆիդլետովո	70	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
93.	Մանկապարտեզի շենք	գ. Աթան	50	08.04.2012-04.05.2012
94.	Նախկին դպրոցի դահլիճ	գ. Անիձոր, փող. 2, տուն 7	70	08.04.2012-04.05.2012

h/h	դահլիճի, շինության անվանումը	գտվելու վայրը (հասցեն)	նստատեղերի թիվը	տրամադրելու օրերը
95.	Ակումբի շենք	գ.Այգեհատ, փող.7, շենք 8	100	08.04.2012-04.05.2012
96.	Այգեհատի դպրոց	գ.Այգեհատ	80	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
97.	Մշակույթի տուն	գ.Արևածագ, փող.3, շենք 11	100	08.04.2012-04.05.2012
98.	Արևածագի դպրոց	գ.Արևածագ	80	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
99.	Աքրուրի դպրոց	գ.Աքրուրի	200	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
100.	Մշակույթի տուն	գ.Դսեղ, Հրապարակ 5	220	08.04.2012-04.05.2012
101.	Մշակույթի տուն	գ.Թեղուտ, փող.1, շենք 3	150	08.04.2012-04.05.2012 Երեքշաբթի, հինգշաբթի, կիրակի
102.	Թեղուտի դպրոց	գ.Թեղուտ	100	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
103.	Լորուտի դպրոց	գ.Լորուտ	80	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
104.	Համայնքային կենտրոն	գ.Ծաթեր, փող.7, շենք 4	80	08.04.2012-04.05.2012
105.	Ակումբի շենք	գ.Ծաղկաշատ, 1/3	120	08.04.2012-04.05.2012
106.	Մշակույթի տուն	գ.Հաղպատ	250	08.04.2012-04.05.2012
107.	Հաղպատի դպրոց	գ.Հաղպատ	60	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
108.	Մշակույթի տուն	գ.Ճոճկան, փող.14, շենք 4		08.04.2012-04.05.2012
109.	Ճոճկանի դպրոց	գ.Ճոճկան	150	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
110.	Մշակույթի տուն	գ.Մարց, փող.2, 18 շենք	160	08.04.2012-04.05.2012
111.	Մանկապարտեզի դահլիճ	գ.Մեծ Այրում, փող.3, շենք 2	30	08.04.2012-04.05.2012
112.	Մեծ Այրումի դպրոց	գ.Մեծ Այրում	80	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
113.	Շամուտի դպրոց	գ.Շամուտ	80	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
114.	Մշակույթի տուն	գ.Շնող, փող. 3, շենք 1	200	08.04.2012-04.05.2012 ուրբաթ, շաբաթ, կիրակի
115.	Շնողի դպրոց	գ.Շնող	80	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
116.	Ակումբի շենք	գ.Չկալով	77	08.04.2012-04.05.2012
117.	Կարմիր Աղեգի դպրոց	գ.Կարմիր Աղեգ	60	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
118.	Գյուղապետարանի դահլիճ	գ.Օձուն, փող.6, N 10	200	08.04.2012-04.05.2012 շաբաթ կիրակի
119.	Օձունի դպրոց	գ.Օձուն	120	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
120.	Համայնքային կենտրոնի դահլիճ	գ.Արծնի, 1-ին փող, 1	100	08.04.2012-04.05.2012
121.	Արծնիի դպրոց	գ.Արծնի	32	08.04.2012-04.05.2012

h/h	դահլիճի, շինության անվանումը	գտվելու վայրը (հասցեն)	նստատեղերի թիվը	տրամադրելու օրերը
122.	Մշակույթի տուն	գ.Բլագոդարնոյե, 1-ին փող	100	08.04.2012-04.05.2012
123.	Դաշտաղեմի դպրոց	գ.Դաշտաղեմ	50	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
124.	Մշակույթի տուն	գ.Լեռնահովիտ, Հրապարակ N 2	204	08.04.2012-04.05.2012
125.	Լեռնահովիտի դպրոց	գ.Լեռնահովիտ	70	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
126.	Մշակույթի տուն	գ.Կաթնառատ, Հրապարակ	250	15.04.2012-01.05.2012
127.	Ակումբ	գ.Ձյունաշող, 1-ին փող., 21 շենք	60	08.04.2012-04.05.2012
128.	Մշակույթի տուն	գ.Ձորամուտ, 1-ին փող., 1-ին նրբ. 4	100	08.04.2012-04.05.2012
129.	Ձորամուտի դպրոց	գ.Ձորամուտ	100	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
130.	Մշակույթի տուն	գ.Մեծավան, Ջ.Անդրանիկի փող. N 7	500	08.04.2012-04.05.2012
131.	Մեծավանի թիվ 2 դպրոց	գ.Մեծավան	30	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
132.	Համայնքի կենտրոն	գ.Մեղվահովիտ, 1-ին փող. 13 շենք	80	08.04.2012-04.05.2012
133.	Գյուղապետարանի նախկին շենք	գ.Միխայելովկա, Հրապարակ	120	08.04.2012-04.05.2012
134.	Ակումբ	գ.Նովոսելցովո, Հրապարակ	30	08.04.2012-04.05.2012
135.	Գյուղապետարանի շենք	գ.Նորաշեն, Կ.Դեմիրճյան փող. 106	120	09.04.2012-04.05.2012
136.	Նորաշենի դպրոց	գ.Նորաշեն	40	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո
137.	Ակումբ	գ.Պաղաղբյուր, 1-ին փող. շենք 7	80	08.04.2012-04.05.2012
138.	Ակումբ	գ.Գետավան, 1-ին փող. 19	25	08.04.2012-04.05.2012
139.	Մշակույթի տուն	գ.Սարչապետ, 1-ին փող. 67	315	15.04.2012-01.05.2012 մինչև ժամը 18.00
140.	Սարչապետի դպրոց	գ.Սարչապետ	150	08.04.2012-04.05.2012 Ժամը 16.00 –ից հետո

Հավելված 9: Լոռու մարզպետարանից նախընտրական քարոզչության ժամանակաընթացում արձակուրդի մեջ են գտնվող անձանց թիվը

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍԱՄԲԼԵԱՅԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE

2001 Շախատանի Հանրապետություն,
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st.
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel (ինտ.) (374 322) 4 22 68
Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 06.04/ ՝ ՅԿ
06.04.2012 թ.

ՀՀ Լոռու մարզպետ
Արթուր Նալբանդյանին

Հարգելի պարոն Նալբանդյան

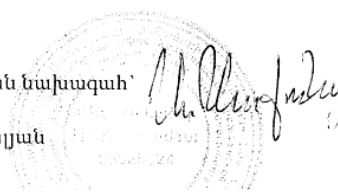
ՀՀ Սահմանադրության 27 հոդվածի և «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ խնդրում եմ տրամադրել տեղեկատվություն այն մասին, թե *մարզպետարանի աշխատակիցներից քանի հոգի են 2012 թ. ապրիլի 8-ից մինչև մայիսի 6-ը գտնվում արձակուրդում:*

Խնդրում եմ տեղեկատվությունը տրամադրել ըստ արձակուրդում գտնվող անձանց անուն ազգանունների և զբաղեցրած պաշտոնների:

Համաձայն «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի՝ քաղաքացիների տեղեկություն ստանալու զրավոր հարցմանը պատասխան տրվում է այն ստանալուց հետո 5 օրյա ժամկետում: Ուստի, ելնելով վերը նշվածից, խնդրում եմ տեղեկատվություն ստանալու հարցմանս պատասխանել օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ՝ Արթուր Սաթունց

Կատարող՝ Ա. Զալյան
azalyan@hcav.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՒՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆ

✉ ք. Վանաձոր, Հայքի Հրապարակ 1

☎ /0322/ 4-61-92
Fax /0322/ 2-28-77

թիվ 101/114.3/2008-12
« 12 » 04 2012 թ.

«ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ԱՍԱՄԲԼԵԱՅԻ ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ»
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՊԱՐՈՆ Ա. ՍԱՔՈՒՆՅԻՆ

Ձեզ եմ տրամադրում տեղեկատվություն 2012թվականի ապրիլի 8-ից մինչև մայիսի 6-ն ընկած ժամանակահատվածում արձակուրդում գտնվող ՀՀ Լոռու մարզպետարանի աշխատակիցների մասին՝ առ 11.04.2012թ:

Առդիր՝ 1 էջ:

ՄԱՐԶՊԵՏԻ ՏԵՂԱԿԱԼ

A. Satunich

Ա. ԴԱՐԲԻՆՅԱՆ

Հավելված 10: Վանաձորի քաղաքապետարանից նախընտրական քարտզույթյան ժամանակաընթացում արձակուրդի մեջ են գտնվող անձանց թիվը

Ց ՈՒ Ց Ա Կ

08.04.2012թ.-ից մինչև 06.05.2012թ. արձակուրդում գտնվող
 ՀՀ Լոռու մարզպետարանի աշխատակիցների

1. Արթուր Նալբանդյան	-ՀՀ Լոռու մարզպետ	02.04.2012-06.05.2012
2. Էդիկ Կարախանյան	-ՀՀ Լոռու մարզպետի տեղակալ	10.04.2012-09.05.2012
3. Անահիտ Բարոյան	-ՀՀ Լոռու մարզպետարանի աշխատակազմի կրթության, մշակույթի եւ սպորտի վարչության առաջատար մասնագետ	20.03.2012-19.04.2012
4. Սամվել Մակարյան	-ՀՀ Լոռու մարզպետարանի աշխատակազմի քարտուղարության պետ	02.04.2012-27.04.2012
5. Արա Թորոսյան	-Սպիտակի ՄԾՏԳ առաջին կարգի մասնագետ	10.04.2012-25.04.2012

ՀՀ ԼՈՐՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆԻ
 ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

Ա. ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍԱՄԲԼԵԱՅԻ
 ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՅԱԿ
 HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
 VANADZOR OFFICE

2001 Նախատանի Հանրապետություն,
 Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
 59 Tigran Meets St.
 Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
 Tel (h-ho) (374 322) 4 22 68
 Fax (h-ho) (374 322) 4 12 36
 E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012-06.04/ԵՐ Գ
 06.04.2012 թ.

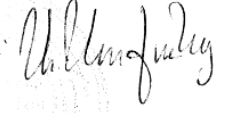
Վանաձոր համայնքի ղեկավար
 Սամվել Դարբինյանին

Հարգելի պարոն Դարբինյան

ՀՀ Սահմանադրության 27 հոդվածի և «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ խնդրում եմ տրամադրել տեղեկատվություն այն մասին, թե. քաղաքապետարանի աշխատակիցներից քանի՞ հոգի են 2012 թ. ապրիլի 8-ից մինչև մայիսի 6-ը գտնվում արձակուրդում:

Խնդրում եմ տեղեկատվությունը տրամադրել ըստ արձակուրդում գտնվող անձանց անուն ազգանունների և զբաղեցրած պաշտոնների:

Համաձայն «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի՝ քաղաքացիների տեղեկություն ստանալու գրավոր հարցմանը պատասխան տրվում է այն ստանալուց հետո 5 օրյա ժամկետում: Ուստի, ելնելով վերը նշվածից, խնդրում եմ տեղեկատվություն ստանալու հարցմանս պատասխանել օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Հարգանքներով
 կազմակերպության նախագահ՝ Արթուր Սաբունց
 Կատարող՝ Ա. Ազալյան
 azalyan@hcav.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՒՈՒՒ ՄԱՐԶ
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԴԵԿԱՎԱՐ

2001 Վանաձոր, Հայքի հրապարակ
 E-mail: vanadzorcity@mail.ru

Հեռ. 4-45-33, 2-26-48
 Ֆաքս / Fax 2-22-50

ՇՊ N. 1786 « 16 » ապրիլի 2012թ

Ձեր N. Ե/2012-06.04./108 առ « 06 » 04 2012թ.

«ՇԵՆՏԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԿԱՍՏԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ»
 ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ Ա.ՍԱՔՈՒՆՅԻՆ

Ձեզ է ներկայացվում 2012թ. ապրիլի 8-ից մինչև մայիսի 6-ը արձակուրդում գտնվող քաղաքապետարանի աշխատակիցների ցուցակը:

Առդիր՝ 1 թերթ:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԴԵԿԱՎԱՐ՝ Ա. ԴԱՐՔԻՆՅԱՆ

կապ.՝ Գ.Սիմոնյան
 հեռ. 2-22-50

ՎԱՆԱՁՈՐԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ 2012 թ. ԱՊՐԻԼ-ՄԱՅԻՍ ԱՄԻՍՆԵՐԻ ԸՆԹԱՅՔՈՒՄ ԱՐԶԱԿՈՒՐՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԻ

Յ ՈՒ Յ Ա Կ

Դարբինյան Սամվել – համայնքի ղեկավար –	16.04-20.04
Պապանյան Տիգրան – ճարտարապետության և քաղաքաշինության բաժնի պետ - 2012թ.մարտի 5-ից մինչև ՀՀ Ազգային ժողովի 2012թ. ընտրությունների արդյունքների պաշտոնական հրապարակման օրը, իսկ ընտրությունների արդյունքները դատարան բողոքարկելու դեպքում մինչև դատական ակտի հրապարակման օրը	
Մակայան Բարսեղ – ինքնակամ կառույցների օրինականացման և տնօրինման բաժնի պետ - 2012թ.մարտի 5-ից մինչև ՀՀ Ազգային ժողովի 2012թ. ընտրությունների արդյունքների պաշտոնական հրապարակման օրը, իսկ ընտրությունների արդյունքները դատարան բողոքարկելու դեպքում մինչև դատական ակտի հրապարակման օրը	
Գրիգորյան Կարեն – ՄՕՎՏ բաժնի պետ - 2012թ.մարտի 5-ից մինչև ՀՀ Ազգային ժողովի 2012թ. ընտրությունների արդյունքների պաշտոնական հրապարակման օրը, իսկ ընտրությունների արդյունքները դատարան բողոքարկելու դեպքում մինչև դատական ակտի հրապարակման օրը	
Նալբանդյան Անիկ – ֆինանսական բաժնի գլխավոր մասնագետ – 20.03-20.04.2012թ.	
Ավետյան Տաթևիկ – ծրագրերի և արտաքին հարաբերությունների բաժնի առաջատար մասնագետ	-20.03- 12.06
Հարությունյան Կարինե – ԳԿ և ԵՀ բաժնի առաջատար մասնագետ	- 02.04-08.05
Եղոյան Արմեն	- ,, ----- - 02.04-08.05
Վարդանյան Էմմա – առևտրի սպասարկման և տրանսպորտը համակարգող բաժնի գլխավոր մասնագետ	- 02.04-08.05
Մելքոնյան Արամայիս – իրավաբանական բաժնի գլխ. մասնագետ	02.04-08.05
Պապանյան Նորայր – ՃՔ բաժնի առաջատար մասնագետ	10.04-26.04
Ժամհարյան Ալբերտ – ինքնակամ կառույցների օրինականացման և տնօրինման բաժնի գլխ.մասնագետ	10.04-16.05
Մկրտչյան Նունե – կոմունալ տնտ.բաժնի 2-րդ կարգի մասնագետ	10.04-16.05
Թանդիլյան Մուսաննա-ՃՔ բաժնի գլխավոր մասնագետ	04.04-08.05
Վաթինյան Մեդոդա – ֆինանսական բաժնի գլխավոր մասնագետ	13.04-26.04
Ավագյան Էդուարդ – ԳԿ և ԵՀ բաժնի պետի տեղակալ	16.04-20.04
Պալյան Ասյա – ֆինանսականբաժնի առաջին կարգի մասնագետ	16.04-30.04
Պողոսյան Անահիտ- ՄՕՎՏ բաժնի գլխավոր մասնագետ	10.04-27.04
Գրիգորյան Անահիտ- ,, .. առաջատար մասնագետ	04.04-18.04
Ավետիքյան Վարդանուշ – հավաքարար	20.03-16.04
Չատիկյան Մուսաննա – հավաքարար	16.04-17.05
Քոչարյան Մտյոպա – պահակ	29.03-27.04

xxii

Հավելված 11: Տեղեկատվության հարցում նխաստառու ընտանիքների վերաբերյալ

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆԿԱՆ ԱՍՍՈՑԻԱՅԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE

2001 Նորաստեղծի Հանրապետություն,
Վանաձոր Տիգրան Բեմի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel (ինք) (374 322) 4 22 68
Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012-06.04/ Է՝ Դ
06.04.2012 թ.

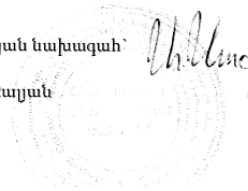
Սոցիալական ծառայության Վանաձորի
տարածքային բաժնի պետ
Կ. Գրիգորյանին

Հարգելի պարոն Գրիգորյան

ՀՀ Սահմանադրության 27 հոդվածի և «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ խնդրում եմ տրամադրել 2012 թ. հունվարից մայիսն ընկած ժամանակահատվածում ՀՀ Լոռու մարզի Վանաձոր քաղաքի պետական նպաստ ստացող ընտանիքների թիվն ըստ ամիսների:

Համաձայն «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի՝ քաղաքացիների տեղեկություն ստանալու գրավոր հարցմանը պատասխան տրվում է այն ստանալուց հետո 5 օրյա ժամկետում: Ուստի, ելնելով վերը նշվածից, խնդրում եմ տեղեկատվություն ստանալու հարցմանս պատասխանել օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ՝ Արթուր Սարունց
Վատարող՝ Ա. Զալյան
azalyan@hcav.am

ՎԱՅԱՍԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶ

ՎԱՆԱԶՈՐԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆՍԵՐՍԵՐԻ
ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՏԱՐԵՓԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆ

2001 Վանաձոր, Նոյնի 14
E-mail: Vanadzor city@yahoo.com

2-09-57
Ֆաքս / Fax 2-22-50

026 246 14 04 200 թ.

Ձեր N, Ե/2012-06.04/107 առ « 06 » 04 2012 թ.

Չելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի
Վանաձորի գրասենյակի նախագահ
Ա.Սարունցին

Ի պատասխան Ձեր 06.04.2012թ-ի թիվ Ե/2012-06.04/107 գրության՝ տեղեկացնում եմ, որ 2012թ-ի հունվար ամսին ընտանեկան նպաստ ստացել են Վանաձոր քաղաքի թվով 4645 ընտանիք, փետրվար ամսին՝ 5058 ընտանիք, մարտին ամսին՝ 5115 ընտանիք: Իսկ ապրիլ և մայիս ամիսների ընտանեկան նպաստների ցուցակները դեռևս ձեվավորված չեն և նպաստառու ընտանիքների թիվը հայտնի չէ:

Պետ՝
Կ.Գ.Գրիգորյան

ԿԱՏԱՐՈՂ՝ Ա.ԱԿԵՏՅԱՆ

Հավելված 12: Տեղեկատվության հարցում Վանաձորի գրադավաժության կենտրոն

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,
Վանաձոր, Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Mets St
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel: (010) 91314 321/4 22 68
Fax: (010) 91314 321/4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am
t/2012-06-04/ 110
06.04.2012 թ.

**ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՍԱԲԼԵԱՅԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE**

Վանաձորի գրադավաժության
տարածքային կենտրոնի ղեկավար
Արա Առաքելյանին

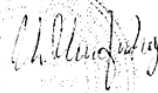
Հարգելի պարոն Առաքելյան

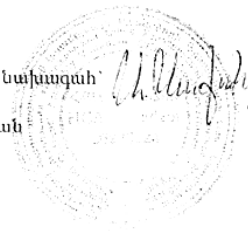
ՀՀ Սահմանադրության 27 հոդվածի և «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ խնդրում եմ տրամադրել 2012 թ. հունվարից մայիսն ընկած ժամանակահատվածում ՀՀ Լոռու մարզի Վանաձոր քաղաքի գրադավաժության կենտրոնում գրանցված գործազուրկների ընդհանուր թիվը:

Միաժամանակ խնդրում եմ տեղեկատվությունը տրամադրել այն մասին, թե նույն ժամանակահատվածում ՋՏԿ-ում գրանցված անձանցից քանիսն են տեղավորվել աշխատանքի և որտեղ:

Միաժամանակ խնդրում եմ տեղեկատվությունը տրամադրել ըստ ամիսների:

Համաձայն «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի՝ քաղաքացիների տեղեկություն ստանալու գրավոր հարցմանը պատասխան տրվում է այն ստանալուց հետո 5 օրյա ժամկետում: Ուստի, ելնելով վերը նշվածից, խնդրում եմ տեղեկատվություն ստանալու հարցմանս պատասխանել օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ՝ Արաքելյան
Կատարող՝ Ա. Ջալյան
azalyan@hcav.am

Հ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն Ի Հ Ա Ն Լ Դ Ա Պ Ե Տ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄ

**“ԶԲՐՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ”
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԶՐԱՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ**

« 12 » _____ 04 _____ 2012 թ.

N 34

Ձեր Ե/2012-06.04/110 06.04.2012թ.

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ԱՍՍԱԲԼԵԱՅԻ ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻ
ՆԱԽԱԳԱՀ Ա. ԱՌՔՈՒՅԻՆ

Հարգելի պարոն Սաքունց

Ի պատասխան Ձեր գրության հայտնում եմ, որ 2012թ. հունվարից մինչև ապրիլի 12-ը ընկած ժամանակահատվածում Վանաձորի գրադավաժության մարզային կենտրոնում գրանցվել են 701 գործազուրկներ, աշխատանքի են տեղավորվել նույն ժամանակահատվածում 113 աշխատանք փնտրողներ, որոնցից ըստ ամիսների՝

	Գրանցված գործազուրկների թիվը	Աշխատանքի տեղավորվածների թիվը
Հունվար	133	27
Փետրվար	250	34
Մարտ	266	36
Ապրիլ	52	16

Աշխատանքի են տեղավորվել մասնավորապես “Գորիա”, “Բազում”, “Դավ Գար”, “Սարտոն” կարի ֆարրիկաներում, “Ավտոգեն-Մ” ՍՊԸ-ում, “Էրեբունի Ակր” ՍՊԸ-ում, “ՎՏԲ Հայաստան” բանկում, ՀՀԱՆ ԴԱՀԿ -ում, “Օազիս Ավտոմատիկա” ՍՊԸ-ում, “Անահիտ” տաքսի սերվիսում և այլն:

Տնօրեն

Ա. Առաքելյան

Կատարող՝ Է. Սկրյան

Հավելված 13: Տեղեկատվության հարցում՝ Վանաձորի բնակչության վերաբերյալ

**ՀԵԼՍԻՆԿԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆՎԱԿԱՆ ԱՍՍՈՐԲԼԵԱՅԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE**

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel (հեռ.) (374 322) 4 22 68
Fax (ֆաքս) : (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 10.04/ / / /
10.04.2012 թ.

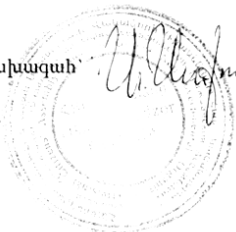
ԱՎԾ Լոռու մարզային գործակալության պետ
Վ. Մանուկյանին

Հարգելի պարոն Մանուկյան

ՀՀ Սահմանադրության 27 հոդվածի և «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ խնդրում եմ տրամադրել **2001 թվականից մինչև 2012 թվականի մարտի 30-ը Վանաձոր քաղաքի բնակչության ընդհանուր թիվն ըստ տարիների:**

Համաձայն «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի՝ քաղաքացիների տեղեկություն ստանալու գրավոր հարցմանը պատասխան տրվում է այն ստանալուց հետո 5 օրյա ժամկետում: Ուստի, ելնելով վերը նշվածից, խնդրում եմ տեղեկատվություն ստանալու հարցմանս պատասխանել օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ՝ Արթուր Սարգսյան
Վատարող՝ Ա. Ջալյան
azalyan@hcav.am

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ**

✉ ք. Վանաձոր, Լժոճեհի 14 ☎ 4 - 25 - 68

N 6գ - 83 13.04.2012 թ.

**<< Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի
Վանաձորի գրասենյակ >>
<Կ նախագահ Ա. Սարգսյանին**

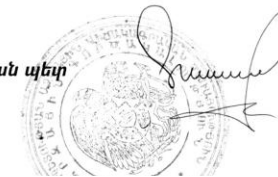
Հարգելի պ-ն Սարգսյան
Ձեր 10.04.2012թ. թիվ Ե/2012 - 10.04/111 հարցմանն ի պատասխան, հիմք ընդունելով << Ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից հրապարակված համապատասխան ժամանակաշրջանների << Հայաստանի Հանրապետության մշտական բնակչության թվաքանակը >> վիճակագրական տեղեկագրերը (որոնք տեղադրված են նաև << ԱՎԾ պաշտոնական կայքէջում՝ <http://www.armstat.am>), փորձադրում եմք տեղեկատվություն Վանաձոր քաղաքի մշտական բնակչության թվաքանակի վերաբերյալ՝ ըստ տարիների:

	Մշտական բնակչության թվաքանակը, հազ.մարդ
2001 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	171,6
2002 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	170,8
2003 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ *	106,3
2004 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	106,1
2005 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	105,7
2006 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	105,5
2007 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	105,2
2008 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	105,0
2009 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	104,8
2010 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	104,8
2011 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	105,0
2011 թ. հոկտեմբերի 1-ի դրությամբ**	104,9

* - բնակչության ընթացիկ հաշվառման հիմքում դրվեցին 2001 թ. մարդահամարի տվյալները
** - 2012թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մշտական բնակչության թվաքանակը կիրառարակվի ս.թ. ապրիլ ամսվա վերջին

Հարգանքներով՝

Գործակալության պետ

Վ. Մանուկյան

Հավելված 14: Տեղեկատվության հարցում քարոզչական պաստառների վերաբերյալ

ՀԵԼՏԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՄԱՐԼԵԱՅԻ ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՅԱԿ HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY VANADZOR OFFICE

2001 շառասանի շանրոպետություն
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel: (+374 322) 4 22 68
Fax: (+374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012-11 04/ 158
11.04.2012 թ.

Վանաձոր համայնքի ղեկավար
Սամվել Դարբինյանի

Հարգելի պարոն Դարբինյան

22 Մահմանադրության 27 հոդվածի և «Տեղեկատվության ազատության մասին» 22 օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ խնդրում եմ տրամադրել տեղեկատվություն այն մասին թև.

- Վանաձոր քաղաքում որ հատվածներում է թույլատրվում փակցնել նախընտրական պաստառներ և ի՞նչ կարգով
Եթե նախընտրական պաստառներ կան փակցված լիազոր մարմնի կողմից չսահմանված վայրերում, ապա ինչ միջոցառումներ են ձեռնարկվում խախտումները վերացնելու ուղղությամբ
անվճար վայրերից բացի կան սահմանված վճարովի տարածքներ նախընտրական պաստառներ փակցնելու համար
Եթե այդ ապա որքա՞ն է կազմում վճարները և ինչ կարգով են հաշվարկվում:

Համաձայն «Տեղեկատվության ազատության մասին» 22 օրենքի 9-րդ հոդվածի՝ քաղաքացիների տեղեկություն ստանալու գրավոր հարցմանը պատասխան տրվում է այն ստանալուց հետո 5 օրյա ժամկետում: Ուստի, ելնելով վերը նշվածից, խնդրում եմ տեղեկատվություն ստանալու հարցմանս պատասխանել օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ՝

Արմենյան

Արթուր Սարգսյան

Կատարող՝ Ա. Զալյան
azalyan@hcav.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԲԱՂԱՔԱՅԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

2001 Վանաձոր, Հայքի հրապարակ
E-mail: info@vanadzor.am

4-45-33, 2-26-48
Ֆաքս / Fax 2-22-50

089 N. 1991 « 12 » 04. 2012թ.

Ձեր N. Ե/2012-11.04/138 « 11 » 04. 2012թ.

ՀԵԼՏԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ԱՍՄԱՐԼԵԱՅԻ ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՅԱԿ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ
Ա.ՍԱՔՈՒՆՅԻՆ

Համաձայն ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի 3-րդ մասի Վանաձորի համայնքի ղեկավարի 2012թ. մարտի 07-ի թիվ 209 որոշմամբ ՀՀ Ազգային ժողովի 2012թ. մայիսի 6-ին կայանալիք ընտրություններին մասնակցող թեկնածուների և կուսակցությունների /կուսակցությունների, դաշինքների/ քարոզչական պաստառներ փակցնելու համար Վանաձորի քաղաքային համայնքի տարածքում առանձնացվել են անվճար տեղեր /որոշումը կարող եք տեսնել www.vanadzor.am կայքէջի քաղաքապետի որոշումներ բաժնում/:

Համաձայն ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի 9-րդ կետի՝ չնախատեսված վայրերում փակցված քարոզչական պաստառները վերացնում է համայնքի ղեկավարը, անհրաժեշտության դեպքում՝ ոստիկանության աջակցությամբ:

Առաջնորդվելով ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի 4-րդ մասով համայնքը վճարովի հիմունքներով տեղեր չի սահմանել:

ՀՀ Ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն Վանաձորի քաղաքապետարանը Վանաձոր համայնքում Արտաքին գովազդային վահանակների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացրել է ԿՀՀ-ին՝ ՀՀ Ազգային ժողովի 2012թ. մայիսի 6-ին կայանալիք ընտրություններին մասնակցող թեկնածուների և կուսակցությունների /կուսակցությունների, դաշինքների/ քարոզչական պաստառներ փակցնելու ոչ խտրական և ոչ կողմնակալ պայմաններ ապահովելու նպատակով:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝

[Signature]

Ս. ԴԱՐԲԻՆՅԱՆ

Կատ.՝ Ս. Կարապետյան
2-31-64

11XVVI

Հավելված 15: ՀՀ ճանապարհային ոստիկանության երկրորդ սպայական գումարտակի հինգերորդ սպայական վաշտի գրություն տրանսպորտային միջոցներում շարժչական պաստառների առկայության վերաբերյալ

**ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍԱՄԱԼԵԱՅԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՅԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE**

2001 շարժական Հանրապետություն,
Վանաձոր, Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st.
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel: (hilo) (374 322) 4 22 68
Fax (ֆարս) (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 18.04/ 150
18.04.2012 p.

ՀՀ ճանապարհային ոստիկանության երկրորդ սպայական գումարտակի հինգերորդ սպայական վաշտի հրամանատար ոստիկանության փոխգնդապետ Վ. Նարզիզյանին

Հարգելի պարոն Նարզիզյան

ՀՀ Սահմանադրության 27 հոդվածի և «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ խնդրում եմ տրամադրել տեղեկատվություն այն մասին թե՛

- արդյո՞ք հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում թույլատրվում է փակցնել քարոզչական պաստառներ
- եթե ոչ, ապա ի՞նչ պատասխանատվություն է նախատեսվում դրանք փակցնելու համար
- քանի՞ նման խախտում է արձանագրվել սույն թվականի ապրիլի 8-ից մինչև ապրիլի 18-ն ընկած ժամանակահատվածում:

Համաձայն «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի՝ քաղաքացիների տեղեկություն ստանալու գրավոր հարցմանը պատասխան տրվում է այն ստանալուց հետո 5 օրյա ժամկետում: Ուստի, ելնելով վերը նշվածից, խնդրում եմ տեղեկատվություն ստանալու հարցմանս պատասխանել օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ Արթուր Սարյանց

Կատարող՝ Ա. Ազալյան
azalyan@hcav.am

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՈՍՏԻՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
«ՃԱՆԱՊԱՐՎԱՅԻՆ ՈՍՏԻՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ» ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
2-րդ ՍՊԱՅԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐՏԱԿ 5-րդ ՍՊԱՅԱԿԱՆ ՎԱՇՏ**

377200, Գ. Գ. Վանաձոր, Լոռու 1

հեռ (0322) 2-22-66, 2-27-09

Ֆարս (0322) 2-13-53

« 02 » մայիսի 2012թ.
№ 21/12. 4230

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ԱՍԱՄԱԼԵԱՅԻ ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՅԱԿԻ
ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍԱՔՈՒՆՑԻՆ

Համաձայն Չեր 18.04.2012թ. թիվ Ե/2012-18.04/150 գրության

Հայտնում եմք, որ

- Համաձայն ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի, հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում չի թույլատրվում փակցնել քարոզչական պաստառներ:
- ՀՀ ՎԻՎ օր-ի 40¹ հոդվածի համաձայն նախընտրական քարոզչություն կատարելու սահմանված կարգը խախտելն առաջացնում է տուգանքի նշանակում նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրից մինչև հինգհարյուրապատիկի չափով:
- Ս/ք ապրիլի 8-ից մինչև 18-ն ընկած ժամանակահատվածում գրության մեջ նշված խախտումներ չեն հայտնաբերվել:

Գ. ՈՍՏԻՎԱՆՈՒԹՅԱՆ ՃԱՆԱՊԱՐՎԱՅԻՆ ՈՍՏԻՎԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՃԱՆԱՊԱՐՎԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ 2-րդ ՍՊԱՅԱԿԱՆ
ԳՈՒՄԱՐՏԱԿԻ 5-րդ ՍՊԱՅԱԿԱՆ ՎԱՇՏԻ ԴՐԱՄԱՍԱՐՏ,
ՈՍՏԻՎԱՆՈՒԹՅԱՆ ՓՈՆՎԵՂԱԴՐՏ՝

Վ. Ա. ՆԱՐԳԻԶՅԱՆ

ԱԿՏ

Հավելված 16: Տեղեկատվության հարցում Լոռու մարզի հոգեկարգաբանական դիսպանսեր
ՇԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՍՍԲԼԵԱՅԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE

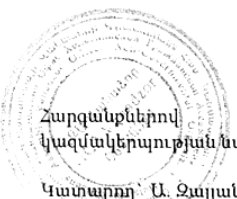
2001 շարաստանի Հանրապետություն,
 Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
 59 Tigran Metsi st.
 Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
 Tel (hlin.) (374 322) 4 22 68
 Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
 E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 28.04/ 461
 28.04.2012 թ.

«Լոռու մարզային հոգեկարգաբանական
 դիսպանսեր» ՓԲԸ տնօրեն
 Գայանե Գալանթարյանին

ՀՀ Սահմանադրության 27 հոդվածի և «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի
 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ խնդրում եմ տրամադրել տեղեկատվություն այն մասին թե *քանի
 ընտրող կա Լոռու մարզային հոգեկարգաբանական դիսպանսերում:*

Համաձայն «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի
 քաղաքացիների տեղեկություն ստանալու գրավոր հարցմանը պատասխան տրվում է այն
 ստանալուց հետո 5 օրյա ժամկետում: Ուստի, ելնելով վերը նշվածից, խնդրում եմ
 տեղեկատվություն ստանալու հարցմանս պատասխանել օրենքով սահմանված կարգով և
 ժամկետներում:

Հարգանքներով
 կազմակերպության նախագահ *Ա. Ազալյան* Արթուր Մարունց
 Կատարող՝ Ա. Ազալյան
 azalyan@hcav.am

XIXX

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
 ԼՈՒՈՒ ՄԱՐԶԱՅԻ
 ՀՈԳԵՆԿԱՐԳԱԲԱՆԱԿԱՆ
 ԴԻՍՊԱՆՍԵՐ
 ՊԵՏԱԿԱՆ ՓԲԸ
 ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
 ЛОРИЙСКИЙ ОБЛАСТНОЙ
 ПСИХОНЕВРОЛОГИЧЕСКИЙ
 ДИСПАНСЕР
 ЗАКРЫТОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ
 АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО

☒ ՀՀ ք. Վանաձոր, Նոյեմբերի 57
 « 03 » 05 2012 թ.
 No 01/302

РА г.Ванадзор ул.Нждеа 57
 тел. 2-01-88 2-41-63

Դելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի
 Վանաձորի գրասենյակի
 նախագահ Ա.Ազալյանին

ՀԱՐԳԵԼԻ ՊԱՐՈՆ ՍԱՔՈՆՑ

Հայտնում եմ Ձեզ, որ Լոռու մարզային հոգեկարգաբանական դիսպանսերի
 հիվանդանոցային բաժանմունքում 03.05.2012թ. դրությամբ կա 33 Ազգային
 ժողովի 2012թ. ընտրություններին մասնակցող 15 հիվանդ:

Հարգանքով՝

/Գ.Ա.Քալանթարյան/

Հավելված 17: ՀՀ ԳՀՀ դիմում և որոշում

2001 Նայաստանի Հանրապետություն,
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel. (ինն.) (374 322) 4 22 68
Fax (փախոս) (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 25.04/154
25.04.2012 թ.

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՍԱԲԼԵԱՅԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՑԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE

ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի
նախագահ Տ. Մուկույանին

Հարգելի պարոն Մուկույան

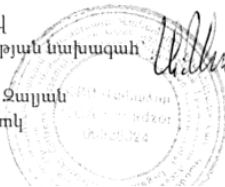
Հայտնում եմ Ձեզ այն մասին, որ 2012 թ. ապրիլի 12-ից Վանաձոր և Սպիտակ քաղաքներում տարսի ծառայության ավտոմեքենաների, հասարակական տրանսպորտի, երթուղային տարսիների, անձնական օգտագործման ավտոմեքենաների ինչպես նաև առևտրի օբյեկտների վրա փակցված են նախընտրական պաստառներ դրոշակներ:

ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 2-րդ պարբերության համաձայն՝ «Արգելվում է քարոզչական պաստառներ փակցնելը պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների զբաղեցրած շենքերի, հասարակական սննդի, առևտրի օբյեկտների և հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում՝ անկախ սեփականության ձևից»:

Ելենելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի դրույթներով խնդրում եմ ձեռնարկել համապատասխան միջոցառումներ խախտումը վերացնելու ուղղությամբ:

Կից ներկայացվում է վերը շարադրվածը ապացուցող նկարներ:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ՝ Արթուր Մարունց
Կատարող՝ Ա. Ջալյան
azalyan@hcav.am

2001 Նայաստանի Հանրապետություն, :
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel. (ինն.) (374 322) 4 22 68
Fax (փախոս) (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 26.04/156
26.04.2012 թ.

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՍԱԲԼԵԱՅԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՑԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE

ՀՀ կենտրոնական ընտրական
հանձնաժողովի նախագահ
Տ. Մուկույանին

Հարգելի պարոն Մուկույան

Տեղեկացնում եմ Ձեզ այն մասին, որ Վանաձոր քաղաքից դեպի Սպիտակ և Սպիտակ քաղաքից դեպի Ջրաշեն գյուղ տանող մայրուղում՝ Սպիտակ համայնքին պատկանող էլեկտրական սյուների վրա տեղադրված են Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության դրոշակներ:

Ելնելով վերոգրյալից դիմում եմ Ձեզ վերը նշված խախտումը վերացնելու ուղղությամբ ձեռնարկելու համապատասխան միջոցներ:

Կից ներկայացվում են լուսանկարներ

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ՝ Արթուր Մարունց
Կատարող՝ Ա. Ջալյան
azalyan@hcav.am

XXX

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

30 ապրիլի 2012թ.
ք. Երևան

N 215- Ա

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

«ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍԱՄԲԼԵԱՅԻ ՎԱՆԱՃՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ»
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՐԹՈՒՐ ՍԱՔՈՒՆՑԻ ԿՈՂՄԻՑ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ
ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐԻ ՔՆՆԱՐԿՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ուսումնասիրելով «Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակ» կազմակերպության նախագահ Արթուր Սաքունցի 25.04.2012թ. թիվ 2012-25.04/154 և 26.04.2012թ. թիվ 2012-26.04/156 գրություններով (ԿԸՀ-ում ստացվել և մուտքագրվել են 28.04.12թ. համապատասխանաբար N ղ/89 և ղ/88 համարներով) ներկայացված հաղորդումները և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. Դիմումատուի իրավական դիրքորոշումը և ներկայացված պահանջը

«Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակ» կազմակերպության նախագահ Արթուր Սաքունցի 25.04.2012թ. ներկայացրել է թիվ 2012-25.04/154 գրությունը որով տեղեկացնում է, որ

2012թ. ապրիլի 12-ից Վանաձոր և Սպիտակ քաղաքներում տաքսի ծառայության ավտոմեքենաների, հասարակական տրանսպորտի, երթուղային տաքսիների, անձնական օգտագործման ավտոմեքենաների, ինչպես նաև առևտրի օբյեկտների վրա փակցված են հախընտրական պաստառներ դրոշակներ:

ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 2-րդ պարբերության համաձայն. «Արգելվում է քարոզչական պաստառներ փակցնելը պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների զբաղեցրած շենքերի, հասարակական սենդի, առևտրի օբյեկտների և հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում անկախ սեփականության ձևից»:

Ինդրում է ղեկավարվելով ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի դրույթներով ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ խախտումը վերացնելու ուղղությամբ:

Նույն դիմումատուն 26.04.2012թ. ներկայացրել է թիվ 2012-26.04/156 գրությանը, որով տեղեկացնում է, որ Վանաձոր քաղաքից դեպի Սպիտակ և Սպիտակ քաղաքից դեպի Ջրաշեն գյուղ տանող մայրուղում՝ Սպիտակ համայնքին պատկանող էլեկտրական սյուների վրա տեղադրված են Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության դրոշակներ:

Ինդրում է նշված խախտումը վերացնելու ուղղությամբ ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ:

Դիմումատուն հաղորդումներին կից ներկայացրել է շարադրվածը ապացուցող նկարներ:

2. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի հիմնավորումները (պատճառաբանությունները) և եզրահանգումը

Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն.

«Քարոզչական պաստառներ կարող են փակցվել միայն սույն հոդվածով նախատեսված տեղերում:

Արգելվում է քարոզչական պաստառներ փակցնելը պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների զբաղեցրած շենքերի, հասարակական սենդի, առևտրի օբյեկտների և հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում՝ անկախ սեփականության ձևից:

Քարոզչական պաստառներ կարող են փակցվել ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց համաձայնությամբ՝ նրանց պատկանող կամ նրանց տիրապետման ներքո գտնվող շենքերի, շինությունների, տրանսպորտային միջոցների վրա կամ դրանց ներսում, եթե այդ տեղերում սույն հոդվածով արգելված չէ պաստառներ փակցնելը»:

Նշված իրավանորմերի հաշվառմամբ քարոզչական պաստառներ կարող են փակցվել միայն համայնքի ղեկավարի կողմից համայնքի տարածքում քարոզչական պաստառներ փակցնելու համար առանձնացված անվճար տեղերում, համայնքի ղեկավարի կողմից քարոզչական պաստառներ փակցնելու համար առանձնացված վճարովի տեղերում և ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց համաձայնությամբ՝ նրանց պատկանող կամ նրանց տիրապետման ներքո գտնվող շենքերի, շինությունների, տրանսպորտային միջոցների վրա կամ դրանց ներսում, եթե այդ տեղերում արգելված չէ պաստառներ փակցնելը:

Նշված իրավանորմով արգելվում է քարոզչական պաստառներ փակցնել հասարակական սենդի և առևտրի օբյեկտների և հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում անկախ սեփականության ձևից:

ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 3-րդ պարբերության համաձայն՝ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց պատկանող կամ նրանց տիրապետման ներքո գտնվող շենքերի, շինությունների, տրանսպորտային միջոցների վրա կամ դրանց ներսում քարոզչական պաստառներ փակցվելու համար անհրաժեշտ է վերջիններին համաձայնությունը, սակայն այն պարտադիր պայմանով՝ որ այդ տեղերում արգելված չէ պաստառներ փակցնելը: Նշված իրավանորմի պահանջի համաձայն թեկնածուն, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունը, կուսակցությունների դաշինքը քարոզչական պաստառներ փակցնելու համար կրում են սահմանված կարգով համաձայնություն ստանալու պարտականություն:

Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն.

«Ընտրություններ նշանակվելուց հետո՝ 21-օրյա ժամկետում, համայնքի ղեկավարը պարտավոր է ընդունել որոշում համայնքի տարածքում քարոզչական պաստառներ փակցնելու համար անվճար տեղեր առանձնացնելու մասին՝ սահմանելով այնպիսի պայմաններ, որոնք թեկնածուների, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների համար կապահովեն հավասար հնարավորություններ (հավասար մակերես)»:

Նույն հոդվածի 4-րդ մասերի համաձայն.

«Համայնքի ղեկավարը կարող է թեկնածուների, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների պահանջով համապետական և Երևանի ավագանու ընտրությունների ժամանակ՝ մինչև 5 քառակուսի մետր մակերեսով, իսկ մյուս ընտրությունների դեպքում՝ առանց մակերեսի սահմանափակման, քարոզչական պաստառների համար վճարովի հիմունքներով տեղեր առանձնացնել: Քարոզչական պաստառների համար վճարովի հիմունքներով տեղեր առանձնացնելիս համայնքի ղեկավարը պարտավոր է բոլոր թեկնածուների, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների համար համայնքի տարածքում ապահովել ոչ խտրական և ոչ կողմնակալ պայմաններ: Համայնքի տարածքում հավասար պայմաններ ապահովելու նպատակով պաստառի չափսերը թեկնածուները, համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունները, կուսակցությունների դաշինքները համապատասխանեցնում են համայնքի ղեկավարի՝ պաստառի փակցման համար առանձնացված տեղերին»:

Նշված իրավանորմերը սահմանում են կանոններ, ըստ որոնց, թեկնածուներն իրենց քարոզչական պաստառներն անվճար հիմքունքներով կարող են փակցնել միայն այդ նպատակով համայնքի ղեկավարի կողմից նախապես առանձնացված տեղերում, իսկ դրանց բացակայության պարագայում կարող են դիմել համայնքի ղեկավարին քարոզչական պաստառների համար վճարովի հիմունքներով տեղեր առանձնացնելու պահանջով: Երկրորդ դեպքի կիրառման համար անհրաժեշտ է, որ համայնքի ղեկավարին ներկայացված լինի համապատասխան դիմում և հավասար պայմաններ ապահովելու նպատակով պաստառի չափսերը թեկնածուները համապատասխանեցնեն համայնքի ղեկավարի՝ պաստառի փակցման համար առանձնացված տեղերին: Քարոզչական պաստառների համար վճարովի հիմունքներով տեղեր առանձնացնելիս համայնքի ղեկավարը պարտավոր է բոլոր թեկնածուների համար համայնքի տարածքում ապահովել ոչ խտրական և ոչ կողմնակալ պայմաններ:

«Հ ընտրական օրենսգրքի 20-րդ հոդվածի 9-րդ մասի համաձայն.

«Սույն հոդվածի դրույթների խախտմամբ փակցված քարոզչական պաստառները վերացնում է համայնքի ղեկավարը, անհրաժեշտության դեպքում՝ ոստիկանության աջակցությամբ: Սույն գործառույթը համայնքի ղեկավարի համար պատվիրակված լիազորություն է»:

Թեկնածուների, կուսակցությունների, կուսակցությունների դաշինքների կողմից քարոզչական պաստառներ չհանդիսացող քարոզչական նյութերը օգտագործելու, տարածելու սահմանափակումներ ընտրական օրենսգրքով սահմանված չեն: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը գտնում է, որ կուսակցության կողմից

որպես քարոզչական նյութ պատրաստված և օգտագործվող դրոշակները օգտագործելը և տարածելը չի հանդիսանում ընտրական օրենսգրքի խախտում:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի 45-րդ հոդվածի դրույթներով, 49-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է.

1. Դիմել Վանաձոր և Սպիտակ քաղաքային համայնքների ղեկավարներին՝
 - 1) ուսումնասիրելու հասարակական սննդի, առևտրի օբյեկտների և հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում (անկախ սեփականության ձևից) կուսակցությունների, ինչպես նաև Ազգային ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորի թեկնածուների քարոզչական պաստառներ փակցված լինելու հանգամանքը և նշված վայրերում փակցված քարոզչական պաստառներ հայտնաբերելու դեպքում դրանք սահմանված կարգով անհապաղ վերացնել,
 - 2) ստուգելու քարոզչական պաստառներն այլ վայրերում փակցնելու համար հիմք հանդիսացող փաստաթղթերը (պաստառներ փակցնելու թույլատրելի այլ վայրերի վերաբերյալ սեփականատերերի համաձայնությունները):
 2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում նիստում հրապարակվելուց հետո՝ հանձնաժողովի համացանցային կայքում տեղադրելու պահից:
- Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան՝ օրացուցային երեք օրվա ընթացքում:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱԸ**

S. Մուկույան

Հավելված 18 Քարոզչական պաստառների վերաբերյալ հարցում Վանաձորի քաղաքապետարան

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԱԿԱՆ ԱՍՄԱՐԼԵԱՅԻ
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՅԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st.
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel. (hln.) (374 322) 4 22 68
Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 23.05/ 4/ 23.05.2012 թ.

Վանաձոր համայնքի ղեկավար

Սամվել Դարբինյանին

Հարգելի պարոն Դարբինյան

2012 թ. մայիսի 4-ին Ձեր թիվ 079 N 2/28 գրությամբ հայտնել եք, որ Վանաձոր քաղաքի հասարակական սննդի, առևտրի օբյեկտների և հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներսում Ազգային ժողովի մեծամասական ընտրակարգով պատգամավորության թեկնածուների քարոզչական պաստառների հայտնաբերման դեպքում դրանք անհապաղ վերացվում են...: Գրությանը կից ներկայացվել է առևտրի օբյեկտների ցանկ, որտեղ փակցված են եղել նախընտրական քարոզչական պաստառներ:

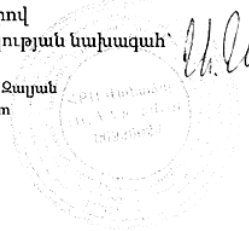
22 Սահմանադրության 27 հոդվածի և «Տեղեկատվության ազատության մասին» 22 օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ խնդրում եմ տրամադրել տեղեկատվություն այն մասին թե՛

- *ո՞ր թեկնածուների և կուսակցությունների նախընտրական պաստառներն են փակցված եղել օրենքով չորոշյալ տարվող վայրերում*
- *տվյալ թեկնածուներն ու կուսակցությունները վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ 22 օրենքի 40.1 հոդվածի կարգով ենթարկվել են պատասխանատվության, թե ոչ*
- *եթե այո, ապա խնդրում եմ տրամադրել վարչական պատասխանատվության ենթարկելու մասին որոշումների պատճենները*
- *եթե ոչ, ապա ի՞նչ պատճառով:*

Համաձայն «Տեղեկատվության ազատության մասին» 22 օրենքի 9-րդ հոդվածի՝ քաղաքացիների տեղեկություն ստանալու զրավոր հարցմանը պատասխան տրվում է այն ստանալուց հետո 5 օրյա ժամկետում: Ուստի, ելնելով վերը նշվածից, խնդրում եմ տեղեկատվություն ստանալու հարցմանս պատասխանել օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ՝ Արթուր Սարունց

Կատարող՝ Ա. Ազալյան
azalyan@hcav.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՒՈՒ ՄԱՐԶ
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

2001 Վանաձոր, Հայրի հրապարակ E-mail: vanadzorciti@mail.ru
Հեռ. 4-45-33, 2-26-48 Ֆաքս / Fax 2-22-50

079 N. 23.05 « 31 » մայիսի 2012թ. Զեր N. Ե/2012-23.05/181 առ « 23 » 05 2012թ.

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԱԿԱՆ ԱՍՄԱՐԼԵԱՅԻ
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՅԱԿԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՀ ՊՐԵՍ Ա.ԱՍՔՈՒՆՑԻՆ

Հայտնում եմ, որ ստուգայցերի ժամանակ չի փաստագրվել թե որ կուսակցության կամ թեկնածուի նախընտրական պաստառներն են փակցված եղել առևտրի որոշ օբյեկտների ցուցափեղկերին և ոչ ոք չի ենթարկվել վարչական պատասխանատվության, որովհետև անկախ այն հանգամանքից, թե որ կուսակցության կամ թեկնածուի նախընտրական պաստառն է փակցված եղել, առաջին իսկ զգուշացման դեպքում նշված քարոզչական պաստառներն անմիջապես հանվել են:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ Ա. ԴԱՐԲԻՆՅԱՆ
Կատ.՝ Ա.Իսախյան
հեռ. 2-09-63

IIIXXX

Հավելված 19: Քարոզչական պաստառների վերաբերյալ հարցում Մայիտակ քաղաքապետարան

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍԱՄՔԼԵԱՑԻ ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st.
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel. (ինկ.) (374 322) 4 22 68
Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 23.05/ 182
23.05.2012 թ.

Մայիտակ համայնքի ղեկավար
Գագիկ Սահակյանին

Հարգելի պարոն Սահակյան

2012 թ. մայիսի 4-ին Ձեր թիվ N 034/01-263 գրությամբ հայտնել եք, որ Մայիտակ քաղաքում գործող հասարակական սննդի, առևտրի օբյեկտների և հասարակական տրանսպորտի վրա կամ ներքում կուսակցությունների, ինչպես նաև Ազգային Ժողովի մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորության թեկնածուների քարոզչական պաստառներ փակցված լինելու հանգամանքը: Ուսումնասիրության արդյունքում երեք առևտրի օբյեկտներում հայտնաբերվել են նախընտրական պաստառներ, որոնք վերացվել են:

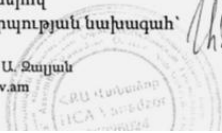
ՀՀ Սահմանադրության 27 հոդվածի և «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ խնդրում եմ տրամադրել տեղեկատվություն այն մասին թե՛

- ո՞ր թեկնածուների և կուսակցությունների նախընտրական պաստառներ են փակցված եղել օրենքով չթույլատրվող վայրերում
- տվյալ թեկնածուներն ու կուսակցությունները վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենքի 40¹ հոդվածի կարգով ենթարկվել են պատասխանատվության, թե ոչ
- եթե այո, ապա խնդրում եմ տրամադրել վարչական պատասխանատվության ենթարկելու մասին որոշումների պատճենները
- եթե ոչ, ապա ի՞նչ պատճառով:

Համաձայն «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի՝ քաղաքացիների տեղեկություն ստանալու գրավոր հարցմանը պատասխան տրվում է այն ստանալուց հետո 5 օրյա ժամկետում: Ուստի, ելնելով վերը նշվածից, խնդրում եմ տեղեկատվություն ստանալու հարցմանս պատասխանել օրենքով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ՝ *Աննա Գրիգորյան* Արթուր Սաքունց

Կատարող՝ Ա. Ջալյան
azalyan@hcav.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՍՊԻՏԱԿԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

Հայաստանի Հանրապետություն, Լոռու մարզ, Սպիտակի քաղաքապետարան, Շահումյան 7, 1804,
Հեռ: (0-255) 2-25-00, Ֆաքս: (0-255) 2-25-97, էլ. փոստ: municipalityspitak@gmail.com

« 31 » 05 2012թ. N 034/12 3/6

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍԱՄՔԼԵԱՑԻ ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ ՀՎ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՊԱՐՈՆ Ա. ՍԱՔՈՒՆՅԻՆ

Հարգելի պարոն Սաքունց

Ձեր 23.05.2012թ. Ե/2012-23.05/182 գրության կապակցությամբ հայտնում եմք, որ մեր ուսումնասիրության ժամանակ ԱԺ մեծամասնական ընտրակարգով պատգամավորության թեկնածու Արկարի Համբարձումյանի նախընտրական քարոզչական պաստառները փակցված են եղել հետևյալ առևտրի օբյեկտներում՝ <<ԿԵՎԱ>> ԱԿ, Ա/Ձ Ա. Շահբազյան, Ա/Ձ Դ. Չոբանյան:

Մեր ուսումնասիրությունից պարզվել է, որ նշված պաստառները իրենց սեփական օբյեկտներում, առանց պատգամավորության թեկնածուի հետ համաձայնեցնելու, փակցրել են նշված օբյեկտների սեփականատերերը, որոնք մեր զգուշացումից հետո անմիջապես հեռացվել են:

Ինչ մնում է վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենքի 40¹ հոդվածի կարգով պատասխանատվության ենթարկելուն, ապա հայտնում եմք, որ նշված հոդվածով պատասխանատվություն նախատեսված է քվեարկության օրը կամ դրան նախորդող օրը նախընտրական քարոզչություն կատարելուն, որը այս դեպքում կիրառելի չէ:

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ *Ջենեթ* Գ. ՍԱՀԱԿՅԱՆ

Կատ. Ա. Գյուլագյան

31 մայիսի 2012թ.

քաղ. Վանածոր

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՈՍՏԻՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ՔՆՆՉԱԿԱՆ ԳԼԽԱԿՈՐ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՐՈՒ ՄԱՐԶԻ ՔՆՆՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ք. Վանածոր, Մխիթար Գոչի փող. 3
Դեռ. /0322/ 4-49-36, ֆաքս /0322/ 4-
49-36

№ 7/15- 316.8

« 01 » 06 2012թ.

**« Դեյսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի »
Վանձորի գրասենյակի նախագահ՝**

Ա.Սաքունցին

Հայտնում եմ , որ Ձեր հաղորդման վերաբերյալ Լոռու մարզի քննչական բաժնում նախապատրաստվող նյութերով քրեական գործի հարուցումը մերժվել է՝ << քր. դատ. օր-ի 35 հոդ. 1-ին մասի 1-ին կետով՝ հանցադեպի բացակայության հիմքով:

Միաժամանակ ուղարկվում է որոշման մեկ օրինակը, որի հետ համաձայն չլինելու դեպքում 7-օրվա ընթացքում կարող եք բողոքարկել Լոռու մարզի դատախազին կամ դատարան:

Պետ, ոստիկանության փոխգնդապետ՝

Թ.Ը.Շուշանյան

կատ. 749 ավագ քննիչ՝ Ն.Օսյան

Լոռու մարզի քննչական բաժնի 749 ավագ քննիչ Ն.Օսյան, ուսումնասիրելով «Դեյսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» վանձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցի տրված հաղորդման վերաբերյալ նախապատրաստված նյութերը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց Ի

2012 թվականի մայիսի 5-ին ժամը 20:20-ին «Դեյսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» Վանձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցը զանգահարել է ոստիկանության Վանձորի բաժնի հերթապահ մաս և հայտնել, որ անհայտ քաղաքացուց ստացված ահազանգի համաձայն՝ Վանձոր քաղաքի, Մյասնիկյան 42 հասցեի նախընտրական շտաբի մոտ հավաքված են մարդիկ և հնարավոր է փող են բաժանում:

Ստացված ահազանգի հիման վրա մեկնած օպերատիվ խումբը վերոհիշյալ հասցեում հավաքված քաղաքացիներ չեն նկատել և նշված տան դուռը գտնվել է փակ վիճակում:

Նշված ահազանգի կապակցությամբ նույն օրից ոստիկանության Վանձորի բաժնում նախապատրաստվել են նյութեր, որի ընթացքում պարզվել է, որ Մարգարիտա Աղախանյանին պատկանող տան առաջին հարկում 2012 թվականի ապրիլի 10-ից մինչև մայիսի 5-ն ընկած ժամանակահատվածում գործել է «Դայաստամի Դանրապետական Կուսակցության» նախընտրական շտաբ և նշված շտաբի կողմից իրականացվել է քարոզարշավ՝ կապված 2012 թվականի մայիսի 6-ին կայանալիք 77 Ազգային ժողովի ընտրությունների հետ: Ստացված ահազանգի իսկությունն ստուգելու նպատակով ձեռնարկվել են օպերատիվ միջոցառումներ, բացատրություններ են վերցվել տվյալ թաղամասի բնակիչներից, թիվ 30/29 ընտրատեղամասի քարտուղարից, սակայն կատարված աշխատանքներով և ձեռնարկված միջոցառումներով հիշյալ շտաբի, ինչպես նաև այլ անձի կողմից որևէ տեսակի ընտրակաշար բաժանելու վերաբերյալ որևէ փաստ ձեռք չի բերվել և ընդամենը հիմնավորվել է, որ 2012 թվականի մայիսի 5-ին, ժամը 20-ի սահմաններում հիշյալ շտաբում հավաքված են եղել համայնուհներ:

2012 թվականի մայիսի 14-ին որոշում է կայացվել քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին՝ հանցադեպի բացակայության հիմքով:

2012 թվականի մայիսի 21-ին Լոռու մարզի դատախազության ավագ դատախազ Արթուր Պողոսյանը որոշում է կայացրել քրեական գործի հարուցումը մերժելու որոշումը վերացնելու մասին այն պատճառաբանությամբ, որ նյութերի նախապատրաստման ընթացքում «Դեյսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» Վանձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցը ներկայացրել է կազմակերպության աշխատակիցների կողմից Վանձոր քաղաքի Մյասնիկյան 42 հասցեում կատարված տեսաձայնագրության և լուսանկարի օրինակները, սակայն հետագայում վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից չի պարզվել, թե կոնկրետ կազմակերպության աշխատակիցներից ովքեր են կատարել հիշյալ տեսաձայնագրությունը և լուսանկարահանումը, նրանցից բացատրություններ չեն վերցրել: Բացի այդ, ներկայացված տեսաձայնագրության զննության արձանագրության մեջ նշվել է երկու աղջիկների և տղամարդու երկխոսություն, սակայն դրանից հետո էլ հիշյալ անձանց ինքնությունը չի պարզվել ու նրանցին բացատրություններ չի վերցվել:

2012 թվականի մայիսի 25-ին Լոռու մարզի դատախազությունից Լոռու մարզի քննչական բաժին է ստացվել վերոհիշյալ նյութերը՝ հետագա ընթացքը որոշելու համար:

Նույն օրից Լոռու մարզի քննչական բաժնում լրացուցիչ նյութեր են նախապատրաստվել, որի ընթացքում Անուշ Անանյանը, Անի Դամբարյանը և Կարեն Դևոնյանը բացատրություններ են տվել, որ 2012 թվականի մայիսի 5-ին գնացել են Վանձոր քաղաքի Մյասնիկյան 42 հասցեի 774-ի նախընտրական շտաբի մոտ և տեսել հավաքված անձանց, սակայն ներս չեն մտել և չեն տեսել, թե ինչ է կատարվում, իսկ հավաքված անձանց ձեռքին ոչինչ չի եղել: Անուշ Անանյանը և Անի Դամբարյանը նշել են նաև, որ կատարել են տեսաձայնագրություն և լուսանկարահանում, սակայն մթության պատճառով չի նկարահանվել: Այն ներկայացվել է վարույթն իրականացնող մարմնի և դրանում արտագույն իրենց և Կարեն Դևոնյանի երկխոսությունը:

Այսպիսով, նյութերի նախապատրաստման արդյունքում ամբողջությամբ հերքվել է Արթուր Սաքունցի վերոհիշյալ բանավոր հաղորդման մեջ նշված հանգամանքները:

Նկատի ունենալով, որ նյութերում բացակայում է հանցագործության դեպքը, ուստի դեկավարվելով 77 քրեական դատավարության օրենսգրքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, 55-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 28-րդ կետի և 181-րդ, 185-րդ հոդվածների պահանջներով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

1. «Դեյսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» վանածորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցի հաղորդման վերաբերյալ նախապատրաստված նյութերով մերժել քրեական գործ հարուցելը՝ հանցադեպի բացակայության հիմքով:
2. Որոշման պատճենն ուղարկել Արթուր Սաքունցին՝ պարզաբանելով որոշումը բողոքարկելու իրավունքը, ժամկետները և կարգը:
3. Որոշման օրինակը՝ նյութերի հետ ուղարկել Լոռու մարզի դատախազին՝ որոշման օրինականությունն ստուգելու համար:

749 ավագ քննիչ՝

Ն.Օսյան

Նախընտրական քարոզչության ընթացքում արձանագրած խախտումների լուսանկարներ

նկ. 1. հասարակական առևտրի օբյեկտի վրա

նկ. 2. հասարակական առևտրի օբյեկտի վրա

նկ. 7. հասարակական առևտրի օբյեկտի վրա

նկ. 8. հասարակական տրանսպորտի վրա

նկ. 3 « նախընտրական բարեգործություն»

նկ. 4. հասարակական տրանսպորտի վրա

նկ. 9. հասարակական սննդի օբյեկտի վրա

նկ. 10. հասարակական առևտրի օբյեկտի վրա

նկ. 5. պետական կրթական հաստատության վրա

նկ. 6. հասարակական առևտրի օբյեկտի վրա

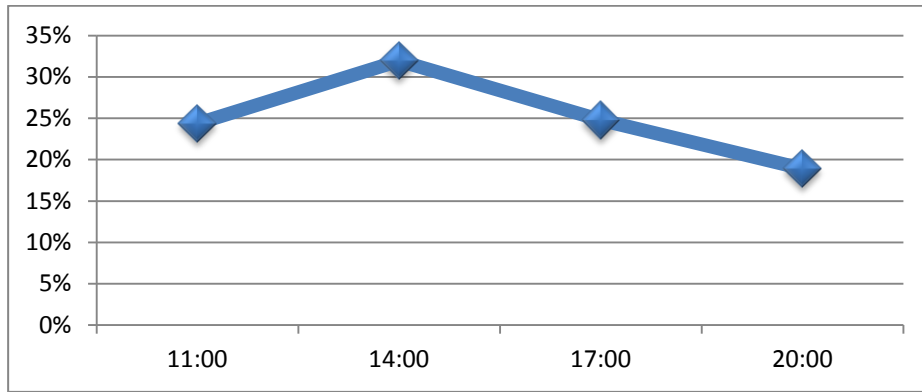

նկ. 11. Անկուսակցական Էդմոն Մարտիչյանի քարոզչական պատասառները

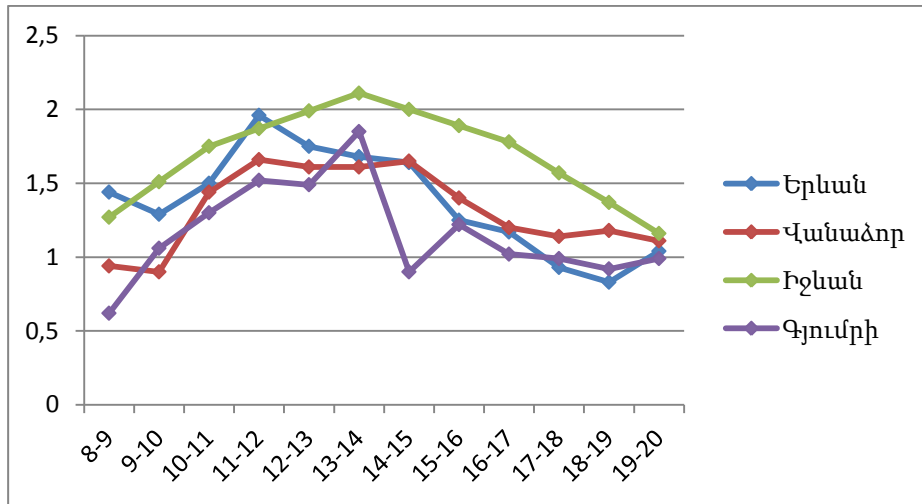

նկ. 12. ՀՀԿ դրոշի տեղադրում Վանաձոր Սպիտակ ճանապարհի էլեկտրասյուների

Հավելված 21: Քվեարկության մասնակցության տոկոսային բաշխվածությունը ըստ ժամային ինտերվալների

Մասնակցության միջին ցուցանիշն ըստ ժամերի

Հավելված 22: Դիտարկված ընտրատեղամասերում քաղաքացիների քվեարկության հաճախականությունը (մարր/ըսպել)

	ԸՇՏ	9:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	
1	7/01			1,67			2,18						0,98	
2	7/02	1,18	1,27	1,88	2,73			1,17	1,78	0,38	0,97		0,73	
3	7/03	1,33	0,78	1,55		1,98	1,93			1,16	0,47		0,69	
4	7/04	1,67	1,17	0,60	2,98	1,62	1,47			1,03	0,97		0,78	
5	7/05			1,86	1,58	1,17	2,33	1,88	0,70	1,10	1,02		0,86	
6	7/06			1,67		2,58	1,07	2,98					0,60	
7	7/07			2,37	2,37	2,20	1,67				1,08		0,71	
8	7/08			1,25			1,96	1,50	1,45	1,18	0,72	0,95	1,20	
9	7/09	1,17		1,42	1,72	1,55	1,97	1,25		1,12	0,98		1,92	
10	7/10			1,41	2,10	1,98	1,52	2,43		1,17	0,82		1,20	
11	7/11			2,14									1,24	
12	7/13			1,39	1,67	1,67	2,67	0,67	2,08	1,18	1,07		1,27	
13	7/14			1,65		1,62	1,58	1,27	1,20	1,55	1,50		0,67	
14	7/16	1,67		1,33		1,64	1,93	2,72			0,95		0,74	
15	7/17			1,39	2,50		1,24		0,59	1,62	1,38		0,36	
16	7/18			1,33		1,56	1,50	1,50		0,28	0,28		0,93	
17	7/19				1,41	1,03	1,23	1,35	1,22	0,87	0,88		1,10	
18	7/20												1,44	
19	7/21		1,11	1,67	2,17		1,42	1,67		1,25			1,01	
20	7/22	1,83	1,22		0,80			2,08			1,70		2,08	
21	7/23				1,61								0,14	
22	7/24			1,56	1,17	1,67	0,83	1,67		1,75	0,33		2,23	
23	7/25			1,19				1,82					0,99	
24	7/26						1,83	1,88			1,28	1,38	2,07	
25	7/28	1,67	1,67	1,67	1,67			0,67			0,17	0,33	0,82	
26	7/29			1,67		1,67				1,40			0,90	
27	7/30			0,83					0,88	1,23	0,68	0,83	0,50	0,42
28	7/32	1,50	1,33	1,08	2,75	2,22	1,73	1,95	1,10	1,03	0,83	0,50	1,32	
29	7/33								1,38				0,96	
30	7/34	0,83	1,67	0,83	2,50	1,67	0,83	1,37	1,38	1,37	1,37	0,88	0,55	
31	7/35	1,55	1,42	1,73	1,53	1,80	1,58	1,72	0,85	0,98	0,70	1,25	0,78	
32	29/03			0,81	2,22	1,67				1,04			0,91	
33	29/11	1,40	1,10	1,50	1,67			1,33	2,00	0,92	1,82		1,14	
34	29/21			1,36				1,52			1,55		1,10	
35	30/02	0,67	1,03	1,67	1,30	2,00	1,63	1,03	1,00	0,88	0,95	0,75	1,00	
36	30/07	0,58	0,50	1,93		0,86	1,70	1,58	1,32	1,03	1,47	1,42	0,93	
37	30/12			1,11	1,83	1,67	1,57	1,82	1,13	2,03	1,45	1,38	1,50	
38	30/14	0,92	0,77	1,88	1,10	1,70	1,60	0,73	2,47	1,07	0,33	0,90	0,70	
39	30/15	1,13	1,20	1,12	1,77	1,37	1,88			1,53	1,27	1,08	1,12	
40	30/19	0,75	0,23	0,68	1,45		0,93	2,27		0,31	0,57	0,42	1,35	
41	30/20	1,25	0,75	1,95	1,97	2,42	2,28			1,29	2,05		1,45	
42	30/22	0,53	1,05	1,13	1,45	1,27	0,83	2,07		1,15	1,03		1,27	
43	30/24	1,03	1,18	1,37	1,62	1,35	1,80	2,08		0,77	0,50	1,97	0,85	
44	30/26	1,62	0,88	1,30	2,25	2,23	2,45	1,78	1,23	0,92	0,83	1,15	0,77	
45	30/28	0,83		1,42	0,77	1,63	1,82	1,37	1,47	1,12	1,05	1,30	1,67	
46	30/29	1,30		1,73	1,48	2,02	0,95	2,87	2,02	1,05			0,85	
47	30/31	0,83	0,92	1,37	1,55	1,77	2,03	1,70	1,22	1,45	1,33	1,50	0,58	
48	30/32	0,53	0,60	2,00	2,95	1,58	1,85	0,87	1,47	0,98	1,50	1,17	2,28	
49	30/35	1,30	1,00	1,75	1,78	1,58				1,33			1,08	
50	30/37	0,53	1,12	1,62		0,94	1,88	1,05	0,83	1,30	1,65	1,57	0,40	
51	31/01			1,18	1,45		1,52	1,48	1,73	1,67			1,58	
52	31/03	0,82	1,22	1,33	1,20	1,27	1,08	1,63		0,98	1,17	0,73	0,80	
53	33/77	0,53	1,52	1,22	1,57	1,50	1,67	1,17	1,07	0,77	0,83	0,90	0,87	
54	34/37	0,92	0,93	1,25	1,17	1,25	2,08	0,57	1,17	1,08	0,83	0,58	0,93	
55	35/39	0,42	0,73	1,43	1,82	1,72	1,80	0,95	1,42	1,22	1,30	1,27	1,17	
56	41/21	0,83		2,06			2,18			1,19			1,07	
57	41/22	1,70		1,73			2,08			2,09			1,10	
58	41/23	1,92		1,98			2,04						1,05	
59	41/24	1,70		2,03			2,17			2,02			1,21	
60	41/25	0,65		1,38			1,49			1,20			0,90	
61	41/26			1,70			2,21			1,96			1,35	
62	41/27	0,92		1,63			2,33			2,04			1,43	
63	41/28	1,18		1,48			2,34			1,67			1,17	

Հավելված 23: Դիտորդին նիստին յթույլատրելու վերաբերյալ գրություն

**ՀԵԼՍԻՆԿՑԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՍԱԲԼԵՍԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՅԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE**

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st.
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel. (հեռ.) (374 322) 4 22 68
Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 06.05/164
06. 05.2012 թ.

ՀՀ Կենտրոնական ընտրական
հանձնաժողովի նախագահ
Տ. Մուկույանին

Հարգելի պարոն Մուկույան

Հայտնում եմ ձեզ այն մասին որ, Երևան քաղաքի Մալաթիա-Մեքսատիա համայնքի 7/02 ընտրատեղամասում հանձնաժողովի նախագահը հանձնաժողովի նիստին չի թույլատրել մասնակցել ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդին: Պատճառաբանելով ՀՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից տրված ՀՀ ազգային ժողովի ընտրությունների տեղական դիտորդի վկայականի 1-ին կետում նշված դիտորդն իրավունք չունի ներկա լինելու ընտրական հանձնաժողովի նիստերին տողը:

Այնինչ ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 31-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի համաձայն՝

1. Դիտորդը, գանգվածային լրատվության միջոցի ներկայացուցիչն իրավունք ունեն՝

1) ներկա լինելու ընտրական հանձնաժողովի նիստերին, իսկ քվեարկության ընթացքում՝ նաև քվեարկության սենյակում:

Ուստի ելնելով վերոգրյալից խնդրում եմ ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ խախտումը վերացնելու ուղղությամբ:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ

Կատարող՝ Ա. Ջալյան
azalyan@hcav.am

Արթուր Մաքունց

Հավելված 24: Դրոշմակնիքների վերաբերյալ գրություններ

**ՀԵԼՍԻՆԿՑԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՍԱԲԼԵՍԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՅԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE**

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st.
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel. (հեռ.) (374 322) 4 22 68
Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 06.05/171
06. 05.2012 թ.

ՀՀ Կենտրոնական ընտրական
հանձնաժողովի նախագահ
Տ. Մուկույանին

Հարգելի պարոն Մուկույան

Հայտնում եմ ձեզ այն մասին որ, ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդները արձանագրում են, որ Վանաձոր քաղաքի թիվ 30/07, 30/22, 31/05, 35/39, 33/77 ընտրատեղամասերում անձը հաստատող փաստաթղթի մեջ դրված դրոշմակնիքը մոտ 15 րոպե հետո ցնդում է:

ՀՀ ընտրական օրենսգրքի 66-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ Անձը հաստատող փաստաթղթի դրոշմակնիքման համար տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներին հատկացվում է այնպիսի նյութ, որն օգտագործելուց հետո առնվազն 12 ժամ պահպանվում է, իսկ հետո՝ անհետանում:

Ուստի ելնելով վերոգրյալից խնդրում եմ ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ խախտումը վերացնելու ուղղությամբ:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ

Կատարող՝ Ա. Ջալյան
azalyan@hcav.am

Արթուր Մաքունց

ՀԵԼՍԻՆԿՑԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՍՍԲԼԵՅՑԻ
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՑԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,
 Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
 59 Tigran Metsi st.
 Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
 Tel. (հեռ.) (374 322) 4 22 68
 Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
 E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 06.05/172
 06. 05.2012 թ.

ՀՀ Կենտրոնական ընտրական
 հանձնաժողովի նախագահ
 Տ. Մուկույանին

Հարգելի պարոն Մուկույան

Հայտնում եմ ձեզ այն մասին որ, ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդը Երևան քաղաքի 7/02 ընտրատեղամասում արձանագրել է, որ ժամը 15:00-ի սահմաններում ընտրողի անձը հաստատող փաստաթղթի մեջ դրվող դրոշմանկիքի թանաքը փոխված չի եղել:

Ուստի ելնելով վերոգրյալից խնդրում եմ ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ խախտումը վերացնելու ուղղությամբ:

Հարգանքներով
 կազմակերպության նախագահ
 Արթուր Մաքունց
 Կատարող՝ Ա. Զայյան
 azalyan@hcav.am

Հավելված 25: Ընտրատեղամասում քարոզչական նյութերի առկայության վերաբերյալ տեղեկություն

ՀԵԼՍԻՆԿՑԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՍՍԲԼԵՅՑԻ
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՑԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,
 Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
 59 Tigran Metsi st.
 Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
 Tel. (հեռ.) (374 322) 4 22 68
 Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
 E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 06.05/167
 06. 05.2012 թ.

Թիվ 29 ընտրատարածքային
 ընտրական հանձնաժողովի
 նախագահ Բ. Մակաչյանին

Հարգելի պարոն Մակաչյան

Հայտնում եմ ձեզ այն մասին որ, ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդները Վանաձոր քաղաքի թիվ 29/03, 30/36, 30/33 ընտրատեղամասերում՝ քվեարկության սենյակում փակցված է ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի նկարը: Միաժամանակ թիվ 30/22 ընտրատեղամասում փակցված է բուկլետ «առաջ Հայաստան» գրատմամբ, որը կազմակերպության դիտորդի առաջարկությամբ ծածկվել է:

Ուստի ելնելով վերոգրյալից խնդրում եմ ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ խախտումը վերացնելու ուղղությամբ:

Կից ներկայացնում եմ վերը նշվածն ապացուցող լուսանկարներ:

Կազմակերպության նախագահ
 Արթուր Մաքունցի
 ներկայացուցիչ՝
 Արայիկ Զայյան

Հավելված 26: Ընտրատեղամասում 15-ից ավել ընտրողների առկայության վերաբերյալ ահազանգ

ՀԵԼՍԻՆԿՑԹԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՍԱԲԼԵՆՑԻ

**ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՑԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANAZOR OFFICE**

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st.
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel. (հեռ.) (374 322) 4 22 68
Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 06.05/173
06. 05.2012 թ.

ՀՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի
նախագահ Ս. Մուկույանին

Հարգելի պարոն Մուկույան

Հայտնում եմ Ձեզ այն մասին որ, ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի դիտորդը արձանագրել է, որ Վանաձոր քաղաքի թիվ 8 դպրոցում տեղակայված թիվ 30/19 ընտրատեղամասում կուտակումներ են եղել, այսինքն ընտրատեղամասում միաժամանակ գտնվել է 15-ից ավելի ընտրողներ, որի մասին հանձնաժողովի նախագահին դիտորդը մի քանի անգամ զգուշացրել է, որ դա խախտում է, սակայն նախագահի կողմից միջոցներ չեն ձեռնարկվել:

Ելնելով վերոգրյալից՝ խնդրում եմ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահին ներթարկել պատասխանատվության:

Կից ներկայացնում եմ լուսանկարներ

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ

Կատարող՝ Ա. Զալյան
azalyan@hcav.am

Արթուր Մաքունց

Հավելված 27: Չկենթրված քվեաթերթիկների վերաբերյալ ահազանգ

ՀԵԼՍԻՆԿՑԹԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՍԱԲԼԵՆՑԻ

**ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՍԵՆՑԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANAZOR OFFICE**

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st.
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel. (հեռ.) (374 322) 4 22 68
Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 06.05/169
06. 05.2012 թ.

ՀՀ Կենտրոնական ընտրական
հանձնաժողովի նախագահ
Ս. Մուկույանին

Հարգելի պարոն Մուկույան

Հայտնում եմ ձեզ այն մասին որ, Երևան քաղաքի Մալաթիա-Մեքաստիա համայնքի թիվ 7/08 ընտրատեղամասում համամասնականի մի փաթեթ քվեաթերթիկների վրա հանձնաժողովի անդամներից մեկի կնիքը բացակայում է, փաթեթից արդեն 8 քվեաթերթիկ տրվել է ընտրողներին:

Ուստի ելնելով վերոգրյալից խնդրում եմ ձեռնարկել համապատասխան միջոցներ խախտումը վերացնելու ուղղությամբ:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ

Կատարող՝ Ա. Զալյան
azalyan@hcav.am

Արթուր Մաքունց

Հավելված 28: Հաղորդում Հերացի 7 հասցեում ընտրակաշարի դեպքի վերաբերյալ

ՀԵԼՍԻՆԿՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՍԱԲԼԵԱՑԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՑԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st.
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel. (հեռ.) (374 322) 4 22 68
Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
E-mail: h c a v @ h c a v . a m

Ե/2012- 06.05/170
06. 05.2012 թ.

ՀՀ Հատուկ քննչական ծառայության պետ
Ա. Միրզոյանին

Հարգելի պարոն Միրզոյան

Հայտնում եմ Ձեզ այն մասին որ, ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը ահազանգ է ստացվել այն մասին, որ Վանաձոր քաղաքի Հերացի 7 շենքի բակում գտնվող «Բիսետկայում» 2 կլին ընտրակաշար էն բաժանում: Կազմակերպության ներկայացուցիչները մեկնել են դեպքի վայր և տեսել են, որ «բիսետկայում» տեղադրված սեղանի մոտ նստած են եղել 2 հոգի իսկ սեղանին դրված են եղել դրամապանակ և ցուցակներ իսկ մոտակայքում հավաքված էին անձնագրերով քաղաքացիներ, որոնք մոտենում էին սեղանի մոտ նստած կանանց ու շշուկով ինչ-որ բան շշուխում: Կազմակերպության ներկայացուցիչները տեսել են, թե ինչպես հավաքածներին մեկը մոտեցել կանանցից մեկին և հարցրել ինչ որ բան, որին ի պատասխան սեղանի մոտ նստած կանանցից մեկը ասակ է ոչ, քաղաքացին էլ թե «եթե ոչ ուրեմն ոչ մեկին էլ չեմ ընտրի» ու հեռացել:

Ելնելով վերոգրյալից խնդրում եմ ձեռնարկել համապատասխան միջոցառումներ:

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ Արթուր Սաբունջյան
Կատարող՝ Ա. Զալյան
azalyan@hcav.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ՔՆՆՉԱԿԱՆ ԳԼԽԱՎՈՐ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶԻ ՔՆՆՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ք. Վանաձոր, Մխիթար Գոչի փող. 3
Ֆեռ. /0322/ 4-49-36, ֆաքս /0322/ 4-49-36

№ 7115- 3168

« 01 » 06 2012թ.

« Դելիսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի »
Վանձորի գրասենյակի նախագահ՝

Ա.Սաբունջյան

Հայտնում եմ , որ Ձեր հաղորդման վերաբերյալ Լոռու մարզի քննչական բաժնում նախապատրաստվող նյութերով քրեական գործի հարուցումը մերժվել է՝ ՀՀ քր. դատ. օր-ի 35 հոդ. 1-ին մասի 1-ին կետով՝ հանցադեպի բացակայության հիմքով:

Միաժամանակ ուղարկվում է որոշման մեկ օրինակը, որի հետ համաձայն չլինելու դեպքում 7-օրվա ընթացքում կարող եք բողոքարկել Լոռու մարզի դատախազին կամ դատարան:

Պետ, ոստիկանության փոխգնդապետ՝

Թ.Լ.Շուշանյան

կատ. 749 ավագ քննիչ՝ Ն.Օսյան

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

Քրեական գործ հարուցելը մերժելու մասին

31 մայիսի 2012թ.

քաղ. Վանաձոր

Լոռու մարզի քննչական բաժնի 749 ավագ քննիչ Ն.Օսյան, ուսումնասիրելով «Գելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցի տրված հաղորդման վերաբերյալ նախապատրաստված նյութերը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց Ի

2012 թվականի մայիսի 5-ին ժամը 20:20-ին «Գելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցը զանգահարել է ոստիկանության Վանաձորի բաժնի հեղափառի մաս և հայտնել, որ անհայտ քաղաքացուց ստացված ահազանգի համաձայն՝ Վանաձոր քաղաքի, Մյասնիկյան 42 հասցեի նախընտրական շտաբի մոտ հավաքված են մարդիկ և հնարավոր է փող են բաժանում:

Ստացված ահազանգի հիման վրա մեկնած օպերատիվ խումբը վերոհիշյալ հասցեում հավաքված քաղաքացիներ չեն նկատել և նշված տան դուռը գտնվել է փակ վիճակում:

Նշված ահազանգի կապակցությամբ նույն օրից ոստիկանության Վանաձորի բաժնում նախապատրաստվել են նյութեր, որի ընթացքում պարզվել է, որ Մարգարիտա Աղախանյանին պատկանող տան առաջին հարկում 2012 թվականի ապրիլի 10-ից մինչև մայիսի 5-ն ընկած ժամանակահատվածում գործել է «Գայաստանի Դանդապետական Կուսակցության» նախընտրական շտաբ և նշված շտաբի կողմից իրականացվել է քարոզարշավ՝ կապված 2012 թվականի մայիսի 6-ին կայանալիք ԳԳ Ազգային ժողովի ընտրությունների հետ: Ստացված ահազանգի իսկությունն ստուգելու նպատակով ձեռնարկվել են օպերատիվ միջոցառումներ, բացատրություններ են վերցվել տվյալ թաղամասի բնակիչներից, թիվ 30/29 ընտրատեղամասի քարտուղարից, սակայն կատարված աշխատանքներով և ձեռնարկված միջոցառումներով հիշյալ շտաբի, ինչպես նաև այլ անձի կողմից որևէ տեսակի ընտրակաշառք բաժանելու վերաբերյալ որևէ փաստ ձեռք չի բերվել և ընդամենը հիմնավորվել է, որ 2012 թվականի մայիսի 5-ին, ժամի 20-ի սահմաններում հիշյալ շտաբում հավաքված են եղել համախոհներ:

2012 թվականի մայիսի 14-ին որոշում է կայացվել քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին՝ հանցարեպի բացակայության հիմքով:

2012 թվականի մայիսի 21-ին Լոռու մարզի դատախազության ավագ դատախազ Արթուր Պողոսյանը որոշում է կայացրել քրեական գործի հարուցումը մերժելու որոշումը վերացնելու մասին այն պատճառաբանությամբ, որ նյութերի նախապատրաստման ընթացքում «Գելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցը ներկայացրել է կազմակերպության աշխատակիցների կողմից Վանաձոր քաղաքի Մյասնիկյան 42 հասցեում կատարված տեսաձայնագրության և լուսանկարի օրինակները, սակայն հետագայում վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից չի պարզվել, թե կոնկրետ կազմակերպության աշխատակիցներից ովքեր են կատարել հիշյալ տեսաձայնագրությունը և լուսանկարահանումը, նրանցից բացատրություններ չեն վերցրել: Բացի այդ, ներկայացված տեսաձայնագրության զննության արձանագրության մեջ նշվել է երկու աղջիկների և տղամարդու երկխոսություն, սակայն դրանից հետո էլ հիշյալ անձանց ինքնությունը չի պարզվել ու նրանցին բացատրություններ չի վերցվել:

2012 թվականի մայիսի 25-ին Լոռու մարզի դատախազությունից Լոռու մարզի քննչական բաժնի է ստացվել վերոհիշյալ նյութերը՝ հետագա ընթացքը որոշելու համար:

Նույն օրից Լոռու մարզի քննչական բաժնում լրացուցիչ նյութեր են նախապատրաստվել, որի ընթացքում Անուշ Անանյանը, Անի Ղանաթյանը և Կարեն Ղևոնդյանը բացատրություններ են տվել, որ 2012 թվականի մայիսի 5-ին գնացել են Վանաձոր քաղաքի Մյասնիկյան 42 հասցեի 774-ի նախընտրական շտաբի մոտ և տեսել հավաքված անձանց, սակայն ներս չեն մտել և չեն տեսել, թե ինչ է կատարվում, իսկ հավաքված անձանց ձեռքին ոչինչ չի եղել: Անուշ Անանյանը և Անի Ղանաթյանը նշել են նաև, որ կատարել են տեսաձայնագրություն և լուսանկարահանում, սակայն մթության պատճառով չի նկարահանվել: Այն ներկայացվել է վարույթն իրականացնող մարմնին և դրանում արտա-ցուցվել իրենց և Կարեն Ղևոնդյանի երկխոսությունը:

Այսպիսով, նյութերի նախապատրաստման արդյունքում ամբողջությամբ հերքվել է Արթուր Սաքունցի վերոհիշյալ բանավոր հաղորդման մեջ նշված հանգամանքները:

Նկատի ունենալով, որ նյութերում բացակայում է հանցագործության դեպքը, ուստի ղեկավարվելով ԳԳ քրեական դատավարության օրենսգրքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, 55-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 28-րդ կետի և 181-րդ, 185-րդ հոդվածների պահանջներով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

1. «Գելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցի հաղորդման վերաբերյալ նախապատրաստված նյութերով մերժել քրեական գործ հարուցելը՝ հանցարեպի բացակայության հիմքով:
2. Որոշման պատճենն ուղարկել Արթուր Սաքունցին՝ պարզաբանելով որոշումը բողոքարկելու իրավունքը, ժամկետները և կարգը:
3. Որոշման օրինակը՝ նյութերի հետ ուղարկել Լոռու մարզի դատախազին՝ որոշման օրինակահանությունն ստուգելու համար:

749 ավագ քննիչ՝

Ն.Օսյան

Հավելված 29: Հաղորդում Վանաձորի թիվ 16 միջնակարգ դպրոցում ընտրակաշարքի դեպքի վերաբերյալ

ՀԵԼՍԻՆԿԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԱՍՍԱԲԼԵԱՑԻ
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԳՐԱՄԵՆՑԱԿ
HELSINKI CITIZENS' ASSEMBLY
VANADZOR OFFICE

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏԱԽԱԶՈՒԹՅՈՒՆ

ԼՈՐՈՒ ՄԱՐԶԻ ԴԱՏԱԽԱԶՈՒԹՅՈՒՆ

2021, Վանաձոր, Մյասնիկյան փող.13

N - 62/Դ-213-12

« 11 » հունիսի 2012թ.

Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի
Վանաձորի գրասենյակ կազմակերպության
նախագահ

Ա. ՍԱԲՈՒՅԻՆ

2001 Հայաստանի Հանրապետություն,
Վանաձոր Տիգրան Մեծի պողոտա 59
59 Tigran Metsi st.
Vanadzor, 2001, Republic of Armenia
Tel. (հեռ.) (374 322) 4 22 68
Fax (ֆաքս) (374 322) 4 12 36
E-mail: hcav@hcav.am

Ե/2012- 06.05/165
06. 05.2012 թ.

ՀՀ Հատուկ քննչական ծառայության պետ
Ա. Միրզոյանին

Հարգելի պարոն Միրզոյան

Հայտնում եմ Ձեզ այն մասին, որ ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակ ահագանգ է ստացվել այն մասին,
որ Վանաձոր քաղաքի թիվ 16 միջնակարգ դպրոցում տեղակայված Հայաստանի Հանրապետական
Կուսակցության նախընտրական շտաբում ընտրակաշարքներ են բաժանվում:

Ուղարկում եմ Ձեր բողոքը մերժելու մասին որոշումը:

Առդիր՝ 2 թերթ:

Լուռու մարզի դատախազության
ավագ դատախազ

Ա. ԴՊՐՈՍՅԱՆ

Հարգանքներով
կազմակերպության նախագահ՝

Կատարող՝ Ա. Զալյան
azalyan@hcav.am

Արթուր Մարունց

ԱԻԽ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
միջնորդությունը մերժելու մասին

« 11 » հունիսի 2012թ.

ք. Վանաձոր

Լոռու մարզի դատախազության ավագ դատախազ Ա.Պողոսյան, քննարկելով Լոռու մարզի քննչական բաժնում Վանաձորի թիվ 16-րդ միջնակարգ դպրոցում տեղակայված նախընտրական շտաբում ընտրակաշառք բաժանելու վերաբերյալ նախապատրաստված նյութերով «Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» Վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցի բողոքը:

Պ Ա Ր Չ Ե Ց Ի

2012 թվականի մայիսի 14-ին ՀՀ Գլխավոր դատախազությունից ստացվել է «Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» Վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցի հաղորդումը՝ Վանաձորի թիվ 16-րդ միջնակարգ դպրոցում տեղակայված նախընտրական շտաբում ընտրակաշառք բաժանելու վերաբերյալ:

2012 թվականի մայիսի 15-ին հիշյալ հաղորդումն ուղարկվել է Լոռու մարզի քննչական բաժին՝ նյութեր նախապատրաստելու, հաղորդման մեջ նշված հանգամանքները ստուգելու և ընթացքը լուծելու համար:

2012 թվականի մայիսի 25-ին ոստիկանության Լոռու մարզի քննչական բաժնի ՀԿԳ ավագ քննիչ Ն. Օսյանի կողմից «Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» Վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցի հաղորդման վերաբերյալ նախապատրաստված նյութերով որոշում է կայացվել քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին՝ հանցագործության դեպքի բացակայության հիմքով:

2012 թվականի հունիսի 6-ին «Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» Վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցը բողոք է ներկայացրել, որով խնդրել է վերացնել ՀՀ ոստիկանության քննչական գլխավոր վարչության Լոռու մարզի քննչական բաժնի ՀԿԳ ավագ քննիչ Ն.Օսյանի 2012 թվականի մայիսի 25-ի քրեական գործ հարուցելը մերժելու մասին որոշումը և գործն ուղարկել նախաքննության:

Հիշյալ բողոքը Լոռու մարզի դատախազություն է ստացվել 2012 թվականի հունիսի 11-ին:

Գտնում եմ, որ բողոքն անհիմն է և ենթակա է մերժման հետևյալ պատճառաբանությամբ.

1. «Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» Վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցն իր բողոքում նշել է, որ նախաքննության մարմնի կողմից խախտվել են հանցագործության մասին հաղորդման վերաբերյալ օրենքով սահմանված կարգով որոշում կայացնելու ժամկետները:

Այդ կապակցությամբ հայտնում եմ, որ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 180-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն «հանցագործությունների մասին հաղորդումները պետք է քննարկվեն և լուծվեն անհապաղ, իսկ գործ հարուցելու առիթի օրինակառությունը և հիմքերի բավարար լինելն ստուգելու անհրաժեշտության դեպքում՝ դրանց ստացման պահից 10 օրվա ընթացքում»:

ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 185-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն քրեական գործ հարուցելու առիթն անօրինակառ լինելու կամ հիմքերի բացակայության դեպքում դատախազը, քննիչը, հետաքննության մարմինը որոշում են կայացնում քրեական գործ հարուցելը մերժելու մասին:

Նյութերի ուսումնասիրությունից ակնհայտ է դառնում, որ «Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» Վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցի հաղորդումը Լոռու մարզի քննչական բաժնի է ուղարկվել 2012 թվականի մայիսի 15-ին,

հետևաբար քննիչը օրենքով սահմանված կարգով հաղորդումն ստանալու պահից 10 օրվա ընթացքում քրեական գործ հարուցելու հիմքերի բացակայության դեպքում որոշում է կայացրել քրեական գործ հարուցելը մերժելու մասին, ուստի քննիչի կողմից չեն խախտվել հանցագործությունների մասին հաղորդումների քննարկման և լուծման համար օրենքով սահմանված 10 օրյա ժամկետը:

2. «Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» Վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցն իր դիմում-բողոքում նշել է, որ չեն պահպանվել ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 17-րդ հոդվածի պահանջները: Վազմակերպության կողմից ներկայացված ծայնասկավառակում հստակ երևում է, որ տվյալ տարածքում մաքրման աշխատանքներ չեն իրականացվում, վարույթն իրականացնող մարմնի կողմից բացատրություններ չեն վերցվել տվյալ պահին ընտրատեղամասում գտնված քաղաքացիներից:

Այդ կապակցությամբ հայտնում եմ, որ նյութերի նախապատրաստման ընթացքում Մանվել Ուփյանը և Ժենիկ Բաղդամյանը բացատրություններ են տվել, որ 2012 թվականի մայիսի 6-ին Վանաձոր քաղաքի թիվ 16-րդ միջնակարգ դպրոցում տեղակայված ՀՀԿ շտաբում իրականացրել են մաքրման և հանձման աշխատանքներ: Այդ ժամանակ հիշյալ վայր են եղել մոտ 5 հոգի և հայտնել, որ չեն կարողանում գտնել իրենց անունները ընտրացուցակներում: Այդ ընթացքում, տեսնելով շտաբում հավաքված անձանց, նրանց է մոտեցել Մանվել Ուփյանը և տեղեկանալով հիշյալ քաղաքացիների խնդրի մասին՝ առաջարկել է Ժենիկ Բաղդամյանին օգնել քաղաքացիներին, որպեսզի վերջիններս ընտրացուցակներում գտնեն իրենց համարները:

Վերոգրյալը հիմնավորվել է նաև Կարինե Սարիբեկյանի, Նարինե Աբրահամյանի բացատրություններով. «Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» Վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցի կողմից ներկայացված լազերային սկավառակի գնումության արձանագրությամբ:

Նյութերի նախապատրաստման ընթացքում հանձնարարություն է տրվել հետաքննական մարմնին՝ օպերատիվ հետախուզական միջոցառումներով ստուգելու հաղորդման մեջ նշված հանգամանքերը, սակայն ձեռնարկված միջոցառումների արդյունքում Արթուր Սաքունցի հաղորդման մեջ նշված հանգամանքները ամբողջությամբ հերքվել են:

Ելնելով վերոգրյալից, գտնում եմ, որ 2012 թվականի մայիսի 25-ին ՀԿԳ ավագ քննիչ Ն. Օսյանի քրեական գործ հարուցելը մերժելու մասին որոշումը հիմնավորված է և օրինական, այն վերացնելու հիմքեր չկան:

Վերոգրյալի հիման վրա և ղեկավարվելով ՀՀ քր. դատ. օր-ի 102 հոդվածով

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

1. «Հելսինկյան քաղաքացիական ասամբլեայի» Վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցի բողոքը՝ Լոռու մարզի քննչական բաժնի ՀԿԳ ավագ քննիչ Ն. Օսյանի՝ 2012 թվականի մայիսի 25-ի քրեական գործ հարուցելը մերժելու մասին որոշումը վերացնելու պահանջի մասին, ամբողջությամբ մերժել:

2. Որոշման պատճենը հանձնել Արթուր Սաքունցին:

Լոռու մարզի դատախազության

Վ.Ա.Կ. ԴԱՏԱԽԱԶ

Ա.Շ. Պողոսյան

Քվեարկության օրը արձանագրած խախտումների լուսանկարներ

Նկ. 1 Գուտակում տեղամասյին կենտրոնի մոտ

Նկ. 2 Քվեարկության սենյակում ռստիկանության երեք աշխատակցի առկայություն և ընտրողների անթույլատրելի քանակ

Նկ. 3 Քվեարկության սենյակում ընտրողների քանակը գերազանցում է տասնինը

Նկ. 4 Քվեարկության գաղտնիության խախտում

Նկ.5 Քարոզչական նյութեր ընտրատեղամասում

Նկ.6 Քաղաքացիները միկրոավտոբուսով տեղափոխվում են Քվեարկության

Անվավեր Քվեաթերթիկներ

1	«ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ծառուկյան Գագիկ Կարգիլի Վարդան Կարոյան Մինասի Կարոյան Կարոյան Լևոնազարի	
2	«ԺԱՄԱՆԱԳՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Հովհաննիսյան Բաճիկ Կ. Պրկարի Քոչարյան Քաջատուր Գրիգորի Փրստանյան Ճաշուրի Հանգույզարի	
3	ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՐԱՐԱԿՆԻ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԱՇԽԻՔ	Տեր-Պետրոսյան Լևոն Հակոբի Դեմիրճյան Աննաճան Կարենի Ասրադյան Արամ Ճազարի	
4	«ՀԱՅ ՅԵՐԱՓՈՒՆԱԿԱՆ ԴԱՍԼԱԿՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Հովհաննիսյան Կահան Եղյազարի Փրստանյան Արմեն Եղյազարի Հարություն Արտուր Կարոյան	
5	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Արամ Գագույանի Արտուրյան Աննա Արտուրի Հոյկեայան Արմեն Անիտայանի	
6	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐԱՐԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Փրկանյան Որոնտ Գրիգորի Ավարյան Կարգեն Արմենի Ասրադյան Տաճատ Գրիգորի	
7	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Արամ Արտուրի Արարատյան Հոյկե Արտուրի Ասրադյան Տիգրան Արտուրի	

5 Քվե քարտի թվաքանակը 5 ✓

1	«ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ծառուկյան Գագիկ Կարգիլի Վարդան Կարոյան Մինասի Կարոյան Կարոյան Լևոնազարի	✓
2	«ԺԱՄԱՆԱԳՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Հովհաննիսյան Բաճիկ Կ. Պրկարի Քոչարյան Քաջատուր Գրիգորի Փրստանյան Ճաշուրի Հանգույզարի	✓
3	ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՐԱՐԱԿՆԻ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԱՇԽԻՔ	Տեր-Պետրոսյան Լևոն Հակոբի Դեմիրճյան Աննաճան Կարենի Ասրադյան Արամ Ճազարի	✓
4	«ՀԱՅ ՅԵՐԱՓՈՒՆԱԿԱՆ ԴԱՍԼԱԿՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Հովհաննիսյան Կահան Եղյազարի Փրստանյան Արմեն Եղյազարի Հարություն Արտուր Կարոյան	✓
5	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Արամ Գագույանի Արտուրյան Աննա Արտուրի Հոյկեայան Արմեն Անիտայանի	✓
6	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐԱՐԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Փրկանյան Որոնտ Գրիգորի Ավարյան Կարգեն Արմենի Ասրադյան Տաճատ Գրիգորի	✓
7	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Արամ Արտուրի Արարատյան Հոյկե Արտուրի Ասրադյան Տիգրան Արտուրի	

1	«ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ծառուկյան Գագիկ Կարգիլի Վարդան Կարոյան Մինասի Կարոյան Կարոյան Լևոնազարի	
2	«ԺԱՄԱՆԱԳՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Հովհաննիսյան Բաճիկ Կ. Պրկարի Քոչարյան Քաջատուր Գրիգորի Փրստանյան Ճաշուրի Հանգույզարի	
3	ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՐԱՐԱԿՆԻ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԱՇԽԻՔ	Տեր-Պետրոսյան Լևոն Հակոբի Դեմիրճյան Աննաճան Կարենի Ասրադյան Արամ Ճազարի	
4	«ՀԱՅ ՅԵՐԱՓՈՒՆԱԿԱՆ ԴԱՍԼԱԿՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Հովհաննիսյան Կահան Եղյազարի Փրստանյան Արմեն Եղյազարի Հարություն Արտուր Կարոյան	
5	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Արամ Գագույանի Արտուրյան Աննա Արտուրի Հոյկեայան Արմեն Անիտայանի	
6	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐԱՐԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Փրկանյան Որոնտ Գրիգորի Ավարյան Կարգեն Արմենի Ասրադյան Տաճատ Գրիգորի	
7	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Արամ Արտուրի Արարատյան Հոյկե Արտուրի Ասրադյան Տիգրան Արտուրի	
8	«ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Որոնտ Գրիգորի Ավարյան Կարգեն Արմենի Ասրադյան Տիգրան Արտուրի	

1	«ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ծառուկյան Գագիկ Կարգիլի Վարդան Կարոյան Մինասի Կարոյան Կարոյան Լևոնազարի	
2	«ԺԱՄԱՆԱԳՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Հովհաննիսյան Բաճիկ Կ. Պրկարի Քոչարյան Քաջատուր Գրիգորի Փրստանյան Ճաշուրի Հանգույզարի	
3	ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՐԱՐԱԿՆԻ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԱՇԽԻՔ	Տեր-Պետրոսյան Լևոն Հակոբի Դեմիրճյան Աննաճան Կարենի Ասրադյան Արամ Ճազարի	
4	«ՀԱՅ ՅԵՐԱՓՈՒՆԱԿԱՆ ԴԱՍԼԱԿՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Հովհաննիսյան Կահան Եղյազարի Փրստանյան Արմեն Եղյազարի Հարություն Արտուր Կարոյան	
5	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Արամ Գագույանի Արտուրյան Աննա Արտուրի Հոյկեայան Արմեն Անիտայանի	
6	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐԱՐԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Փրկանյան Որոնտ Գրիգորի Ավարյան Կարգեն Արմենի Ասրադյան Տաճատ Գրիգորի	
7	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Արամ Արտուրի Արարատյան Հոյկե Արտուրի Ասրադյան Տիգրան Արտուրի	
8	«ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Որոնտ Գրիգորի Ավարյան Կարգեն Արմենի Ասրադյան Տիգրան Արտուրի	

3	ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՐԱՐԱԿՆԻ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԱՇԽԻՔ	Տեր-Պետրոսյան Լևոն Հակոբի Դեմիրճյան Աննաճան Կարենի Ասրադյան Արամ Ճազարի	
4	«ՀԱՅ ՅԵՐԱՓՈՒՆԱԿԱՆ ԴԱՍԼԱԿՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Հովհաննիսյան Կահան Եղյազարի Փրստանյան Արմեն Եղյազարի Հարություն Արտուր Կարոյան	
5	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Արամ Գագույանի Արտուրյան Աննա Արտուրի Հոյկեայան Արմեն Անիտայանի	
6	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՐԱՐԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Փրկանյան Որոնտ Գրիգորի Ավարյան Կարգեն Արմենի Ասրադյան Տաճատ Գրիգորի	
7	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Արամ Արտուրի Արարատյան Հոյկե Արտուրի Ասրադյան Տիգրան Արտուրի	
8	«ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ասրադյան Որոնտ Գրիգորի Ավարյան Կարգեն Արմենի Ասրադյան Տիգրան Արտուրի	
9	«ՕՐՈՒՆԱՆ ԵՐԿԻՐ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Քարթաթայան Արտուր Կահանի Քոչարյան Շարեն Կարգենի Երիցյան Արմեն Շահինի	

«ՕՐՈՒՆԱՆ ԵՐԿԻՐ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԹԵՑ

1	«ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Ծառուկյան Գագիկ Կարգիլի Վարդան Կարոյան Մինասի Կարոյան Կարոյան Լևոնազարի	
2	«ԺԱՄԱՆԱԳՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Հովհաննիսյան Բաճիկ Կ. Պրկարի Քոչարյան Քաջատուր Գրիգորի Փրստանյան Ճաշուրի Հանգույզարի	
3	ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿՐԱՐԱԿՆԻ ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԱՇԽԻՔ	Տեր-Պետրոսյան Լևոն Հակոբի Դեմիրճյան Աննաճան Կարենի Ասրադյան Արամ Ճազարի	
4	«ՀԱՅ ՅԵՐԱՓՈՒՆԱԿԱՆ ԴԱՍԼԱԿՈՒԹՅՈՒՆ» ԿՐԱՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	Հովհաննիսյան Կահան Եղյազարի Փրստանյան Արմեն Եղյազարի Հարություն Արտուր Կարոյան	

«Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակ»

Տիգրան Մեծի 59, Վանաձոր, 2001,

Հայաստանի Հանրապետություն,

հեռ. (+374 322) 4 22 68; ֆաքս: (+374 322) 4 12 36,

Ինտերնետային կայքէջ: www.hcav.am, էլ. Փոստ: hcav@hcav.am
